

การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา
โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย
อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

THE STUDY ETHICAL BEHAVIOR AND DISCIPLINE MATTAYOM
STUDENTS IN SIRINTHORN VITAYANUSORN SCHOOL,
NIKOMLUMDOMNOI MUNICIPALITY, SIRINTHORN
DISTRICT, UBONRATCHATHANI PROVINCE

พระบุญทัน จารุวณฺโณ (กณาลักษณ์)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2553

การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา
โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมคำโดมน้อย
อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

พระบุญทัน จารุวณฺโณ (กณาลักษณ์)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2553

(ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

**THE STUDY ETHICAL BEHAVIOR AND DISCIPLINE MATTAYOM
STUDENTS IN SIRINTHORNVITAYANUSORN SCHOOL,
NIKOMLUMDOMNOI MUNICIPALITY, SIRINTHORN
DISTRICT,UBONRATCHATHANI PROVINCE.**

Phra Boontan Jaruvaño (Kanalak)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for The Degree of
Master of Arts
(Buddhist Studies)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Bangkok, Thailand

C.E.2010

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา

.....

(พระสุธีธรรมมานุวัตต)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบบัณฑิตวิทยาลัย..... ประธานกรรมการ

(พระมหาทวี มหาปัญญา, ผศ.ดร.)

..... กรรมการ

(พระครูสมุห์เจษฎ์น กตปัญญา, ดร.)

..... กรรมการ

(พระครูธรรมธรศิริวัฒน์ สิริวิฑูมโน, ดร.)

..... กรรมการ

(พระครูศรีปริยัตยาภรณ์, ดร.)

..... กรรมการ

(ผศ.ดร.บุญเลิศ ราชิต)

คณะกรรมการควบคุมบัณฑิตวิทยาลัย พระครูศรีปริยัตยาภรณ์, ดร. ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. บุญเลิศ ราชิต กรรมการ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย : พระบุญทัน จารุวณฺโณ (กณาลักษณ์)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูศรีปริยัตยาภิมณฑ์, ดร.

: ผศ.ดร.บุญเลิศ ราโชติ

วันที่สำเร็จการศึกษา : 1 เมษายน 2554

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์คือ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมความกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1- 6 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบประมาณค่า 5 ระดับ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .86 - .93 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t (t-test for Independent Sample) และค่า F-test (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลการวิจัยพบว่า

1) การศึกษาพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการละเว้นอบายมุข ด้านความมีสัมมาคารวะ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความมีวินัยในตนเอง และด้านความเมตตากรุณา อยู่ในระดับปานกลาง

2) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครองต่างกันมีพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมความมีวินัยของนักเรียน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ที่สำคัญได้แก่ นักเรียน ควรสุขภาพเรียบร้อยไม่นำอาหารมารับประทานขณะครูสอน เวลาผู้ใหญ่เดินผ่านโน้มตัวลงทำความเคารพ มีความเอ็นดูสัตว์ไม่ทำร้ายสัตว์ และไม่เสพสิ่งเสพติดของมึนเมา

Thesis Title : The Study Ethical Behavior and Discipline of Matthayom
Students Sirinthonvitayanusorn School Nihomlamdomnoi
Municipality Sirinthon District Ubonratchathani Province

Researcher : Phra Boontan Jaruvañño (Kanalak)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phrakhusripariyustayapiwat

: Asst. Prof. Dr. Boonlert Rashoti

Date of Graduation: April, 1, 2011

ABSTRACT

The purpose of this thesis as follows : 1) To study ethical behavior and discipline of mattayom students in Sirinthonvitayanusorn school nihomlamdomnoi municipality Sirinthon district Ubonratchathani province. 2) To compare the behavior and discipline of mattayom students in Sirinthonvitayanusorn school nihomlamdomnoi municipality Sirinthom district Ubonratchathani province. Such as sex, age, education, GPA and guardian occupation, And 3) To study the recommendations about behavior and discipline of mattayom students in Sirinthonvitayanusorn school nihomlamdomnoi municipality Sirinthom district Ubonratchathani province. For example, used in this research was students grade 1-6 in 2009 amount 217 people. The tools used in this research estimated values 5 level. The discrimination between .86 - .93 and both of confidence value equal to .93 The data analyze using by computer readymade program. The statistic used in this research were frequency, percentage, average, standard deviation and t-test (One Way ANOVA). If the differences were significant statistically will test difference of the average is a pair with the methods of LSD (Least-Significant Different).

Results of the research were as follows:

1) The study ethical behavior and discipline of mattayom students in Sirinthonvitayanusorn school nikhomlamdomnoi municipality Sirinthon district Ubonratchathani province., They were high levels , when considering fond tht also ignore the allurement which lead to ruin and a polite were high level. Their self-discipline and compassion at a moderate level.

2) The comparison ethical behavior and discipline of mattayom students in Sirinthonvitayanusorn school nikhomlamdomnoi municipality Sirinthon district Ubonratchathani province. Such as sex, age, education, GPA and guardian occupation differently have manner morality discipline behavior students, generally both of 4 aspects statistically significant for .05 level and consistent with the hypothesis Just analytical on the different are both parallels.

3) The recommendation about ethical behavior and discipline of mattayom students in Sirinthonvitayanusorn school nikhomlamdomnoi municipality Sirinthon district Ubonratchathani province., they were important the students should a polite and not Bring foods come to eat in the room while teacher's teaching. When adults Waked passes should to bend down for respect. And there was animals kindness does's injure. Don't abuse drugs alcohol.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเป็นรูปเล่มลงได้ เพราะได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือสนับสนุนจากหลาย ๆ ฝ่าย ประธานที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนพระนิสิตดังต่อไปนี้

ขอกราบขอบพระคุณประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พระครูศรีปริยัตยาภิวัดมน ที่ให้ความเมตตาเอื้อเฟื้อสถานที่นัดพบปะอาจารย์ที่ปรึกษาทำวิทยานิพนธ์ ที่อยู่อาศัยพักผ่อนยามเหนื่อยจากการวิจัย ขอเจริญพรขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเลิศ ราชิตี อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำชี้แนะปรับปรุงแก้ไขขัดเกลาสำนวนภาษาเนื้อหาให้ดูดีขึ้น ตั้งแต่โครงร่างจนถึงบทสุดท้ายให้เนื้อหาวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเป็นรูปเล่ม

ขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบ และปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ขอเจริญพรขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชื่น ศรีสวัสดิ์ ประธานสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ดร. เรืองเดช เขจรศาสตร์ อาจารย์พิเศษบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ขอบคุณโยมพ่อตง กณาลักษณ์ ที่ให้ช่วยชี้ทางจากคำนิยามของคำว่า สู้ต่อไป ในเรื่องของการเรียนจุดประกายเรื่องการศึกษาในการเรียนในชั้นสูงต่อไปไม่มีวันสิ้นสุด ขอขอบคุณเพื่อนพระนิสิต รุ่นที่ 2 พุทธศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่ช่วยเหลือในการค้นคว้าเอกสารในการทำวิจัยให้ที่พักพียงยามเหนื่อยล้าจากปรับปรุงแก้ไขงานวิจัย

เจริญพรขอบคุณ ดาบตำรวจอภิชาติ กมลธรรม สำหรับคำแนะนำหลาย ๆ อย่างและการวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรม SPSS กราบขอบพระคุณพระครูสิริปัญญาคมพระอุปัชฌาย์ที่สนับสนุนส่งเสริมในการศึกษาค่าน้ำมันการเดินทางไปเรียนทุกเสาร์อาทิตย์ ขอเจริญพรขอบคุณ อาจารย์ประยูร ใจภักดี ครูประจำหมวดวิชาพระพุทธศาสนา สำหรับข้อมูลแผนปฏิบัติการโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ปี 2552

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ คุณค่าและประโยชน์อันใดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นดอกไม้เครื่องบูชาคุณพระรัตนตรัย คุณพระพุทธ คุณพระธรรม คุณพระสงฆ์ คุณบิดา คุณมารดา ครู อุปัชฌาย์ อาจารย์ และตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนทำให้งานวิจัยวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จ

พระบุญทัน จารุวณฺโณ (กณาลักษณ์)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ปัญหาที่ต้องการทราบ	3
1.6 คำจำกัดความของศัพท์ในการวิจัย	3
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม	6
2.1.1 ความหมายของพฤติกรรม	6
2.1.2 ความหมายของจริยธรรม	8
2.1.3 องค์ประกอบของจริยธรรม	10
2.1.4 ความหมายของวินัย	12
2.1.5 พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	13
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับจริยธรรมตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	14
2.2.1 พุทธจริยธรรมขั้นพื้นฐาน	14
2.2.2 หลักจริยธรรมพื้นฐานของพระพุทธศาสนา	14
2.2.3 พุทธจริยธรรมทางสังคม	16
2.3 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่นำไปปรับใช้กับนักเรียน	18
2.3.1 ความวินัยในตนเอง	18
2.3.2 สัมมาคารวะธรรม	24
	หน้า

2.3.3 ความเมตตากรุณา	25
2.3.4 อบายมุข	27
2.4 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	29
2.4.1 ประวัติของโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์	29
2.4.2 ที่ตั้งและเส้นทางคมนาคม	30
2.4.3 สภาพชุมชนโดยรวม	30
2.4.4 โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน	30
2.4.5 บุคลากรของโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์	31
2.4.6 ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน	31
2.4.7 โครงการดีเด่นปี 2551	31
2.4.8 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมา	32
2.4.9 พันธกิจวิสัยทัศน์ปรัชญาและคติพจน์	32
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
2.6 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
3.1 วิธีดำเนินการวิจัย	46
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
3.3 การสร้างและทดสอบสอบคุณภาพเครื่องมือ	49
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	51
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	52
3.7 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล	57

หน้า

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี	60
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี	69
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบล นิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี	99
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
5.1 สรุปผล	102
5.2 อภิปรายผล	105
5.3 ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	119
ประวัติผู้วิจัย	142

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2552	47
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	57
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	58
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	58
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเกรดเฉลี่ย	59
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	59
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวม 4 ด้าน	60
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง	61

	หน้า	
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ	63
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตากรุณา	65
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข	67
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	69
ตารางที่ 4.12	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	69
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามเพศ	70

ตารางที่ 4.14	แสดงการเปรียบเทียบ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามเพศ	70
ตารางที่ 4.15	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามเพศ	70
ตารางที่ 4.16	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามเพศ	71
ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตากรุณา จำแนกตามเพศ	71
ตารางที่ 4.18	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตากรุณาจำแนกตามเพศ	71
ตารางที่ 4.19	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามเพศ	72

ตารางที่ 4.20	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามเพศ	72
ตารางที่ 4.21	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ	73
ตารางที่ 4.22	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ	73
ตารางที่ 4.23	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	74
ตารางที่ 4.24	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามอายุ	74
ตารางที่ 4.25	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิง จริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามอายุ	74

	หน้า
ตารางที่ 4.26 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสีรินทร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	75
ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสีรินทร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามอายุ	75
ตารางที่ 4.28 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสีรินทร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนก ตามอายุ	76
ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสีรินทร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ ด้วยวิธีการ LSD(Least-Significant Different)	76
ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสีรินทร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตากรุณา จำแนกตามอายุ	76
ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสีรินทร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตากรุณา จำแนก ตามอายุ	77

หน้า

ตารางที่ 4.32	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตากรุณา ด้วยวิธีการ LSD(Least-Significant Different)	77
ตารางที่ 4.33	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามอายุ	78
ตารางที่ 4.34	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามอายุ	78
ตารางที่ 4.35	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข ด้วยวิธีการ LSD(Least-Significant Different)	78
ตารางที่ 4.36	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	79
ตารางที่ 4.37	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน พฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	79

	หน้า
ตารางที่ 4.38	80
<p>แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้านจำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)</p>	
ตารางที่ 4.39	80
<p>แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษา</p>	
ตารางที่ 4.40	81
<p>แสดงการแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษา</p>	
ตารางที่ 4.41	81
<p>แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการ LSD(Least-Significant Different)</p>	
ตารางที่ 4.42	82
<p>แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามระดับการศึกษา</p>	

	หน้า	
ตารางที่ 4.43	แสดงการแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามระดับการศึกษา	82
ตารางที่ 4.44	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	83
ตารางที่ 4.45	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรม เชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธร วิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัด อุบลราชธานี ด้านความเมตตา กรุณา จำแนกตามระดับการศึกษา	84
ตารางที่ 4.46	แสดงการแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความเมตตา กรุณา จำแนกตามระดับการศึกษา	84
ตารางที่ 4.47	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียน สิรินธรวิทยา นุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัด อุบลราชธานี ด้านความมีเมตตา กรุณา จำแนกตามระดับ การศึกษา ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	85

	หน้า	
ตารางที่ 4.48	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามระดับการศึกษา	85
ตารางที่ 4.49	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามระดับการศึกษา	86
ตารางที่ 4.50	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	86
ตารางที่ 4.51	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	87
ตารางที่ 4.52	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	87

	หน้า	
ตารางที่ 4.53	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	88
ตารางที่ 4.54	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรม เชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธร วิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัด อุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	88
ตารางที่ 4.55	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความ มีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาล ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน ความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	89
ตารางที่ 4.56	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามเกรดเฉลี่ย ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	89
ตารางที่ 4.57	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรม เชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธร วิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัด อุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	90

	หน้า	
ตารางที่ 4.58	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความสัมมาคารวะ จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	90
ตารางที่ 4.59	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามเกรดเฉลี่ย ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	91
ตารางที่ 4.60	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตากรุณา จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	91
ตารางที่ 4.61	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตากรุณา จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	92
ตารางที่ 4.62	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	92
ตารางที่ 4.63	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามเกรดเฉลี่ย	93

	หน้า	
ตารางที่ 4.64	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม กับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิธานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามเกรดเฉลี่ย ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	93
ตารางที่ 4.65	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรม เชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตน วิธานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัด อุบลราชธานีโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	94
ตารางที่ 4.66	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความ มีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิธานุสรณ์ เทศบาล ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวม ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	94
ตารางที่ 4.67	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรม เชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตน วิธานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัด อุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามอาชีพ ผู้ปกครอง	95
ตารางที่ 4.68	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความ มีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิธานุสรณ์ เทศบาล ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้าน ความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	95
ตารางที่ 4.69	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรม เชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตน วิธานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัด อุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามอาชีพ ผู้ปกครอง	96

	หน้า	
ตารางที่ 4.70	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	96
ตารางที่ 4.71	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	97
ตารางที่ 4.72	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตากรุณา จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	97
ตารางที่ 4.73	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	98
ตารางที่ 4.74	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	98
ตารางที่ 4.75	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	98

	หน้า
ตารางที่ 4.76 แสดงค่าความถี่(Frequency)ข้อเสนอนี้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อยอำเภอสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง	99
ตารางที่ 4.77 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอนี้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ	100
ตารางที่ 4.78 แสดงค่าความถี่ (Frequency)ข้อเสนอนี้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความเมตตาากรุณา	100
ตารางที่ 4.79 แสดงค่าความถี่ (Frequency)ข้อเสนอนี้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข	101

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ที่หลังไหลเข้ามาสู่ประเทศไทยอย่างรวดเร็ว ทำให้สภาพสิ่งแวดล้อมในสังคมปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด รวมทั้งด้านความเจริญทางด้านเทคโนโลยี และการสื่อสารส่งข่าวติดต่อกันสะดวกสบายยิ่งขึ้น คนในสังคมยุคใหม่ แต่งกายทันสมัย กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น โดยไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง และยังมีสถานเริงรมย์ที่ทันสมัยหลากหลายรูปแบบซึ่งกลายเป็นสถานที่เที่ยวเตร่ และ มั่วสุมของวัยรุ่น พร้อมทั้งมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างรุนแรงทำให้รัฐบาลในปัจจุบันประกาศทำสงครามกับยาเสพติด และ ก็เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบสร้างความเสื่อมโทรมให้สังคมไทย เป็นเหตุทำให้เยาวชน และ บุคคลส่วนใหญ่ขาดคุณธรรม จริยธรรม การที่จะแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของสังคมได้ จะต้องเสริมสร้างวินัยให้บุคลากรที่อาศัยอยู่ในประเทศอย่างจริงจัง และ ต่อเนื่อง ไม่ควรปล่อยให้เป็นการของรัฐบาลแต่ฝ่ายเดียว แต่ควรเป็นหน้าที่ของทุกคนในประเทศชาติที่จะช่วยเหลือกันโดยเริ่มต้นที่เยาวชน ซึ่งเป็นนักเรียน ในระดับประถมศึกษาขึ้นไป ด้วยการอบรมจนเกิดเป็นนิสัย และนำเอาวินัยในตนเอง ให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก เปรียบเสมือนการเตรียมให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต พฤติกรรมที่แสดงออกจะเป็นที่ยอมรับของสังคม ปัจจุบันนี้โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกโรงเรียนประสบปัญหานักเรียนขาดคุณธรรม จริยธรรมสูงขึ้นเป็นส่วนมาก ปัญหานักเรียนขาดคุณธรรม จริยธรรมเป็นปัญหาเริ่มจาก นักเรียนขาดวินัยในตนเองขาดการรับผิดชอบ ขาดวินัยต่อสังคมและขาดวินัยต่อประเทศชาติในสังคมส่วนรวม¹

พระพุทธศาสนามีหลักจริยธรรมมากมายที่น่านำมาปรับใช้กับสถานศึกษาซึ่งน่าจะมีอยู่ในหนังสือต่างๆ ไป ยิ่งในปัจจุบันนี้นักเรียนเป็นวัยที่เจริญเติบโตเร็วเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้โดยอาศัยสื่อเทคโนโลยีไม่ว่า จะเป็นสื่อโทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือ หนังสือพิมพ์ สื่อเหล่านี้ได้สร้างปัญหาให้กับนักเรียน และครูเป็นอย่างมาก บางครั้งนักเรียนเหล่านั้นได้ทำผิดวินัยของโรงเรียนไม่เข้าเรียนตามครูอาจารย์บอก ก่อเรื่องทะเลาะวิวาท เล่นการพนัน

¹เวรดี ศรีโกศล, "บทบาทในการเสริมสร้างวินัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี" *วิทยานิพนธ์ศษ.ม* (มหาสารคามมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.2542), หน้า 13.

พอเกิดปัญหาเหล่านี้แล้วเด็กเหล่านั้นก็ไม่ได้ปรึกษาพ่อแม่ครูผู้ปกครองแต่อย่างใด แต่ก็ได้ไปปรึกษากับเพื่อนเท่านั้นอาศัยเพื่อนเป็นที่พึ่งพิง เพื่อนก็เลยแนะนำไปในทางที่ผิด เช่นแนะนำให้ไปสูบบุหรี่ ดื่มสุรา เสพยาเสพติดเพื่อที่จะทำให้ทุกขน้อยลงหรือเบาบาง ซึ่งสิ่งเสพติดเหล่านั้นไม่ได้ช่วยอะไรเลย มีแต่ทำลายระบบประสาทของร่างกายเท่านั้น

ในภาวะปัจจุบันนี้ นักเรียนไม่ค่อยสนใจเรียนขาดความกระตือรือร้น ต้องการที่จะเล่นมากกว่าเรียน ทิดเกมส์ เป็นเด็กที่ก้าวร้าวขาดระเบียบวินัย พ่อแม่ครูอาจารย์ และพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ถ้าหากปล่อยไว้เช่นนี้ต่อไปนักเรียนเหล่านั้นจะตกอยู่ในภาวะที่หาทางออกไม่ได้ก่อปัญหาดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ดังนั้นผู้วิจัยมุ่งจะศึกษา พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เมื่อพบปัญหาดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้เป็นแรงจูงใจอันหนึ่ง ที่ทำให้ผู้วิจัยต้องการทราบ และนำหลักจริยธรรมไปปรับใช้กับนักเรียนต่อไป ในฐานะที่ผู้วิจัยเองได้เป็นบุคลากรทางการศึกษาจึงได้เห็นปัญหานี้ด้วยตนเอง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีโดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครองต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีต่างกัน

1.3.2 นักเรียนที่มีอายุต่างกัันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีต่างกัน

1.3.3 นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับควมมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีต่างกัน

1.3.4 นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับควมมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีต่างกัน

1.3.5 นักเรียนที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับควมมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 **ขอบเขตด้านประชากร** ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยกำหนดประชากรที่จะต้องศึกษาจำนวน 500 คน และประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน

1.4.2 **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ได้แก่ การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับด้านการมีวินัยในตนเอง ควมมีสัมมาคารวะ ควมมีเมตตากรุณา และด้านการละเว้นอบายมุข

1.4.3 **ขอบเขตด้านพื้นที่** โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

1.4.4 **ขอบเขตด้านเวลา** ได้แก่ ช่วงได้รับการอนุมัติหัวข้อจนถึงช่วง พ.ศ. 2553

1.5 ปัญหาที่ต้องการทราบ

1.5.1 ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับควมมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ควมมีวินัยในตนเองเป็นอย่างไร

1.5.2 ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับควมมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ควมมีสัมมาคารวะเป็นอย่างไร

1.5.3 ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับควมมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ควมเมตตากรุณาเป็นอย่างไร

1.5.4 ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี การละเว้น อบายมุขเป็นอย่างไร

1.6 คำจำกัดความของศัพท์ในการวิจัย

พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออก ทางกาย วาจาใจ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การแสดงออกในทางที่ดี ที่ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หรือหลักศีลธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อความผาสุกของคนในสังคม ผู้ตอบแบบสอบถาม

ความมีวินัย หมายถึง ระเบียบข้อบังคับของการอยู่ร่วมกันไม่ให้ละเมิด มีไว้เพื่อให้ชีวิตเกิดความราบรื่นไม่ให้เกิดความวุ่นวายฝึกหัดบุคคลประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 13 – 19 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ครูอาจารย์ หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่สั่งสอนอบรมนักเรียนของโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความเชื่อมั่นในตนเองเคารพสิทธิผู้อื่นการปฏิบัติ ตามกฎระเบียบของของโรงเรียนรู้จักจัดระเบียบชีวิตของตนเองความสัมพันธ์กับผู้อื่น ของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

ความมีสัมมาคารวะ หมายถึง การรู้จักจัดระเบียบชีวิตของตนเองความสัมพันธ์กับผู้อื่นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่เด็กควรน้อมน้อมต่อผู้ใหญ่ของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

ความเมตตากรุณา หมายถึง ความปรารถนาดีการช่วยเหลือกันและกันความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

การละเว้นอบายมุข หมายถึง การละเว้นการประพฤติในทางไม่ดีในทางเดียดร้อคนที่เลื่อมเสียหายงดเว้นสิ่งมีนเฆางดเทียวกกลางคืนเทียวดูการเล่นคบมิตรดีของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 2 เพศ คือ เพศชาย กับ เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 4 ช่วง ได้แก่ 13 - 14 ปี, 15 -16 ปี, และ 17-18 ปี และ 19 ปี ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 6 ระดับ คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เกรดเฉลี่ย หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 5 ระดับ คือ ต่ำกว่า 2.00, 2.00 - 2.49, 2.5 - 2.99, 3.00 - 3.49 และตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 4 อาชีพ คือ เกษตรกรรม ข้าราชการ ธุรกิจส่วนตัว และรับจ้างทั่วไป

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.7.1 ทำให้ทราบระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

1.7.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยศึกษาจาก เพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง

1.7.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

บทที่ 2

เอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา
โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับจริยธรรมตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
3. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่นำไปปรับใช้กับนักเรียน
4. สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ผู้วิจัยมุ่งจะกล่าวถึงความหมายของ
พฤติกรรมและจริยธรรม องค์ประกอบของจริยธรรม ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาจริยธรรม ทฤษฎี
ต้นไม้อจริยธรรมของคนไทย ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก พฤติกรรมเชิงจริยธรรม
และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความมีวินัยในตน ดังนี้

2.1.1 ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออก แต่การแสดงออกนั้นเป็นผลมาจากปฏิกิริยา
ตอบสนองต่อสิ่งเร้าในในสถานการณ์ต่างๆ ทางกายกรรม วจีกรรม และมโนกรรม “กายกรรม” การ
กระทำทางกาย เช่น การเดิน ยืน นั่ง นอน กิน ดื่ม ทำงาน ติดต่อกัน เป็นต้น “วจีกรรม” การกระทำ
ทางวาจา เช่น การพูดจา สนทนา ปราศรัย การชักท่าย สั่งสอน หรือการใช้ภาษาด้านอื่น ๆ
“มโนกรรม” การกระทำทางจิตใจ เช่น ความรู้สึกนึกคิด จดจำ ทวงคืน การเรียนรู้ แรงจูงใจ เจตคติ
ความพยายาม ความเมตตา กรุณามูทิตา เป็นต้น พฤติกรรมมนุษย์ทั้ง 3 ลักษณะ มีได้อยู่แยกจาก
กัน แต่มักจะเกิดขึ้นร่วมกันเสมอ ตัวอย่างเช่น ขณะที่คนคิด จะมีท่าทาง อากาการ กิริยาการ
เคลื่อนไหวทางกาย การทอดสายตา การเดิน และการพูดภาษาต่างๆ ประกอบกัน ขณะที่คนเดิน ก็

มักจะคิดหรือมีเป้าหมายประกอบด้วย ขณะที่คนพูดก็มักมีท่าประกอบกับความหวังหรือ ความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง¹

كرونบาค Cronbaach ให้ความเห็นว่า พฤติกรรมของมนุษย์มีองค์ประกอบ 7 ประการ ได้แก่

- 1) มีเป้าหมายหรือความต้องการ
- 2) มีความพร้อม (Readiness) เป็นระดับความสามารถที่จำเป็นในการกระทำเพื่อสนองความต้องการของตน
- 3) สถานการณ์ (Situation) หมายถึง เหตุการณ์หรือโอกาสในการกระทำกิจการใด
- 4) การตีความ (Interpret) เป็นการพิจารณาเพื่อหาวิธีการตอบสนองความต้องการ
- 5) การตอบสนอง (Response) เป็นการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่พิจารณาตัดสิน
- 6) ผลที่เกิดขึ้น (Consequence) สิ่งที่ประจักษ์อาจสอดคล้อง (Confirm) หรือไม่สอดคล้อง (Contradict) กับการคาดหวังก็ได้
- 7) ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to thwarting) เป็นปฏิกริยาที่เกิดขึ้นหลังจากไม่สอดคล้องกับความประสงค์ จึงต้องกลับไปตีความใหม่ เพื่อเลือกวิธีการตอบสนองความต้องการให้ประสบผลสำเร็จ อาจยอมรับผลที่เกิด หรืออาจเลิกล้ม หรือเปลี่ยนความต้องการเดิมไป²

สรุป ได้ว่า พฤติกรรมของมนุษย์นั้น คือ การแสดงออกทางกาย วาจา และจิตใจ ส่วนการแสดงออกทางร่างกาย และวาจานั้น เป็นพฤติกรรมที่เห็นได้ชัด เมื่อพบกับพฤติกรรมทั้งสองอย่างนี้แล้ว สามารถจะเข้าใจและรู้ได้ทันที ส่วนพฤติกรรมทางจิตใจ เป็นพฤติกรรมซ่อนเร้นยากที่จะเข้าใจ ต้องใช้การวินิจฉัยวิเคราะห์และตีความหมายจึงจะเข้าใจได้ ลักษณะพฤติกรรมทางร่างกาย วาจา และจิตใจ ทั้งสามนี้โดยทั่วไปจะต้องมีความพร้อมหรือเป็นปกติ มีเป้าหมาย มีสถานการณ์ การตีความหมาย การตอบสนอง เป็นต้น

¹บุญเลิศ ราโชติ, **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน**,สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

(อุบลราชธานี : ออฟเซ็ตการพิมพ์), 2548, หน้า 1.

² อ่างในบุญเลิศ ราโชติ, **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน**,สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

(อุบลราชธานี : ออฟเซ็ตการพิมพ์), 2548, หน้า 1.

2.1.2 ความหมายของจริยธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของจริยธรรมว่า หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม³

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) กล่าวว่า จริยธรรมมีความหมายกว้าง หมายถึง การดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ การยังชีวิตให้เป็นไป การครองชีพ การใช้ชีวิต การเคลื่อนไหวของชีวิตทุกแง่ทุกด้านทุกระดับ ทั้งทางกาย วาจา ทางใจ ทั้งด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านจิต ด้านปัญญา ถ้าเป็นการดำเนินชีวิตหรือครองชีวิตอย่างถูกต้อง ทำให้มนุษย์เป็นอิสระ มีจิตใจไร้ทุกข์อย่างแท้จริง ท่านเรียกว่าเป็นพรหมจริยะ แปลว่า การครองชีวิตอย่างประเสริฐหรือชีวิตประเสริฐ⁴

บุญมี แทนแก้ว ได้ให้ความหมายจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง “ธรรมชาติหรือหลักธรรมที่บุคคลควรประพฤติ” จัดว่า “เป็นคุณธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่ดั่งงามถูกต้อง อันเป็นที่ประสงค์ของสังคม และจริยธรรมจะมีได้จำต้องอาศัยหลักคำสอนทางศาสนา อันได้แก่ ศีล(Precept) อันหมายถึงหลักหรือกฎเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติเพื่อตัดหรือฝึกหัดกายและวาจาให้เรียบร้อย ให้เป็นปกติกล่าวคือ จะพูดหรือทำอะไรให้เป็นไปตามปกติ อย่าให้ผิดปกติ (ผิดศีล) เช่น พูดให้ถูกต้องเป็นธรรม กระทำให้ถูกต้อง ให้เป็นธรรม เมื่อพูดหรือกระทำถูกต้อง เป็นธรรม ย่อมมีความสุข ความสบาย เยือกเย็น ไม่เดือดร้อนอันเป็นผล การมีความสุขความสบาย เยือกเย็นไม่เดือดร้อนดังกล่าวจึงเป็นผลของการมีศีลหรือเป็นผลแห่งการมีคุณธรรมในจิตใจ เมื่อมีคุณธรรมในจิตใจแล้ว ก็เป็นเหตุให้ประพฤติจริยธรรมได้ถูกต้อง ดังนั้น คุณธรรมและศีลจึงเป็นโครงสร้างของจริยธรรม”⁵

จ่านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ ได้ให้ความหมายจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง กฎเกณฑ์หรือแนวทางที่พึงปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงคุณงามความดี หรือเพื่อให้เกิดคุณธรรม กฎเกณฑ์หรือแนวทางที่พึงปฏิบัติได้รับการประเมินค่าว่าเป็นสิ่งที่ดี สามารถนำผู้ประพฤติปฏิบัติตนให้บรรลุที่หวังไว้ได้ ขณะเดียวกัน ก็ไม่สร้างความทุกข์ความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือสุจริตชนทั้งหลาย การ

³ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม พ.ศ.2525, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว ,2523),หน้า 217.

⁴พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), จริยธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, 2543), หน้า 10 - 11.

⁵บุญมี แทนแก้ว. จริยศาสตร์. (กรุงเทพมหานคร : คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2532), หน้า 8.

ปฏิบัติตามจริยธรรมย่อมให้ผลดีแก่ผู้ปฏิบัติ สังคม สิ่งแวดล้อม ผู้ปฏิบัติจริยธรรมย่อมได้ชื่อว่าเป็นคนดี หากบุคคลในสังคมทุกคนปฏิบัติตามหลักจริยธรรม สังคมสิ่งแวดล้อมจะไม่ถูกเบียดเบียนและถูกรบกวน จนเกิดสภาพเสียคุณภาพทางสังคมและระบบนิเวศวิทยา⁶

ไสว มาลาทอง กล่าวว่่า จริยธรรม (Morality) หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ หรือ หลักธรรมคำสอนอันเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของมวลมนุษย

ธรรมคือ ความถูก-ความดี คือถูกด้วยดีด้วย ถูกกับดีนั้นแหละ คือ ธรรม และ อธรรม ก็คือ ผิดและเสีย

ธรรมะ หมายถึง องค์คุณคือความรักถูก รักดี ซึ่งเกิดอยู่ในจิตใจ

ธรรมะ คือ สิ่งที่ทำให้มนุษย์เป็นคนดี ปรงจิตใจคนผู้ประพฤติให้ดีขึ้น ให้ประณีตขึ้น ให้สูงขึ้น ในขณะที่เดียวกัน ธรรมะ นั้นเองก็ขับไล่สิ่งชั่วร้ายออกไปจากจิตใจด้วย

ธรรมะ คือ เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับงานทุกอย่างที่ต้องการถูกดี-ดี

ธรรมะ คือ หลักประหยัดเวลาทำงาน

ธรรมะ คือ เครื่องหล่อเลี้ยงงานให้เกิดผลดี

ธรรมะ คือ มิตรที่ดีที่สุดของคนมีงานมาก

ธรรมะ คือ คำสอนทางศาสนาที่ว่าด้วยหลักหรือข้อปฏิบัติทั้งฝ่ายดีและฝ่ายไม่ดี และเป็นกลางๆ ที่เรียกว่า กุศลธรรม อกุศลธรรม และอัปยาคตธรรม

ธรรมะ หมายถึง สภาพที่ทรงไว้ ธรรมดา ธรรมชาติ สภาวธรรม ธรรมะ ความจริง เหตุ ต้นเหตุ สิ่งปรากฏการณ์ ธรรมารมณฺ์ สิ่งที่ใจคิด คุณธรรมความดี ความถูกต้อง ความประพฤติ ชอบ หลักการ แบบแผน ธรรมนิยม หน้าที่ความชอบ ความยุติธรรม พระธรรม คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งแสดงธรรมให้เปิดเผยปรากฏขึ้น

คำว่า **จริยธรรม** มาจากคำ 2 คำคือ จริยะ + ธรรม ซึ่งแปลตามศัพท์คือ จริยะ แปลว่า ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ ธรรม แปลว่า คุณความดี คำสั่งสอนในศาสนา หลักปฏิบัติ ในทางศาสนา ความจริง ความยุติธรรม ความถูกต้อง กฎเกณฑ์ เมื่อนำเอาคำจริยะมาต่อกับคำว่า ธรรม เป็นจริยธรรม แปลเอาความหมายว่า กฎเกณฑ์แห่งความประพฤติ หรือหลักความจริงที่เป็นแนวทางแห่งความประพฤติปฏิบัติ คำสอนของพระพุทธเจ้าที่เรียกว่า ธรรม นั้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

⁶จํานงค์ อติวัฒน์สิทธิ์, **สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2545), หน้า 195.

- 1) ประเภทที่ควรบำเพ็ญ ควรนำมาปฏิบัติให้เกิดขึ้นในตน ควรนำมาปรับปรุงตนให้เป็นคนดี เรียกว่า กุศลธรรม
- 2) ประเภทที่ควรละเว้น ไม่ควรนำมาประพฤติปฏิบัติเพราะเป็นธรรมที่ทำให้เป็นสิ่งไม่ดี เรียกว่า อกุศลธรรม
- 3) ประเภทที่จัดเป็นกุศลและอกุศลไม่ได้ เป็นสิ่งที่ควรปรึกษาให้รู้ไว้ ไม่ใช่สิ่งที่ต้องละเว้นหรือต้องบำเพ็ญเรียกว่า อภัยกถธรรม ธรรมที่เป็นกุศลนั้น เป็นสิ่งที่ให้คุณอย่างเดียว สามารถนำมาประพฤติปฏิบัติให้เกิดผลดีแก่ผู้ปฏิบัติตามสมควรแก่การปฏิบัติ กุศลธรรมบางข้อสามารถนำมาประพฤติปฏิบัติให้เกิดผลดีในทุกกรณี เช่น สติ สัมปชัญญะ เป็นต้น ส่วนอกุศลธรรมนั้น เป็นสิ่งที่ให้โทษอย่างเดียว จึงจัดว่าเป็นสิ่งที่ควรละเว้นไม่ควรนำมาประพฤติปฏิบัติโดยแท้⁷

2.1.3 องค์ประกอบของจริยธรรม

จรรยา สุวรรณทัต กล่าวถึงองค์ประกอบของจริยธรรมว่า

- 1) ความรู้เชิงจริยธรรม เป็นความรู้ที่ทราบว่าการกระทำชนิดใดในสังคมของตนถือว่ามีค่าดี ควรกระทำ และการกระทำชนิดใดถือว่ามีค่าไม่ดีก็ควรละเว้นจากการกระทำ มีลักษณะพฤติกรรมใดที่มี ความเหมาะสมหรือไม่ เหมาะสมมากน้อยเพียงใดในสังคม ปริมาณความรู้ขึ้นอยู่กับอายุการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของคนด้วย
- 2) เจตคติเชิงจริยธรรม เป็นความรู้สึกลึกซึ้งนึกคิดของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ทั้งในด้านบวกและด้านลบ เช่น การรู้สึกเห็นด้วยหรือรู้สึกไม่เห็นด้วยต่อการหนีโรงเรียน
- 3) การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นการที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกกระทำหรือไม่เลือกพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การกล่าวอ้างว่าไม่สบายเพื่อจะได้ไม่ต้องเรียนวิชาที่ไม่ชอบ
- 4) พฤติกรรมเชิงจริยธรรม เป็นการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมเห็นชอบชื่นชมและสนับสนุน หรือการที่บุคคลงดเว้นจากการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคม เช่นความเป็นผู้รักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียน การตรงต่อเวลา และการถือศีลจะอย่างเคร่งครัด⁸

แพรวภัทร ยอดแก้ว กล่าวว่าตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก (Kolhberg) เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานสืบเนื่องมาจาก ทฤษฎีของพีอาเจต์ แต่โคลเบอร์กได้ปรับปรุงวิธีการวิจัย การวิเคราะห์

⁷ ใสว มาลาทอง, *การศึกษาจริยธรรม*, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กทม. : โรงพิมพ์การศาสนา, 2542), หน้า 5 - 7

⁸ จรรยา สุวรรณทัต, *เอกสารการสอนชุดวิชาการแนะแนวกับคุณภาพชีวิต หน่วยที่ 1 - 8*, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533), หน้า 100.

ผลรวมทั้งได้ทำการวิจัยอย่างกว้างขวาง ไม่เฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่ได้ทำการวิจัยในประเทศอื่น ที่มีวัฒนธรรมต่างไป เช่น ประเทศไต้หวัน เดอร์รี่ และเม็กซิโก เป็นต้น โคลเบอร์ก ได้คิดวิธีการ วิเคราะห์ข้อมูล โดยมีระบบการ ให้คะแนนอย่างมีระเบียบ แบบแผน ผู้ที่จะใช้วิธีการ ให้คะแนนระดับพัฒนาการทางจริยธรรม จะต้องได้รับการอบรมเป็นพิเศษ วิธีการวิจัยที่ โคลเบอร์ก ใช้ก็คล้ายคลึง กับวิธีการของพีอาเจต์มากคือสร้างสถานการณ์สมมติปัญหาทางจริยธรรม ที่ผู้ตอบ ยาก ที่จะตัดสินใจได้ว่า “ถูก” “ผิด” “ควรทำ” หรือ “ไม่ควรทำ” อย่างเด็ดขาด เพราะขึ้นกับ องค์ประกอบหลายอย่าง การตอบจะขึ้น กับวัยของผู้ตอบ เกี่ยวกับความเห็นใจ ในบทบาทของผู้ พฤติกรรมในเรื่องค่านิยม ความสำนึกในหน้าที่ในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม ความยุติธรรมหรือ หลักการที่ตนยึดการวิเคราะห์คำตอบของผู้ตอบวัยต่าง ๆ โคลเบอร์กได้แบ่งพัฒนาการทาง จริยธรรมออกเป็น 3 ระดับ (Levels) แต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ชั้น (Stages) ดังนั้น พัฒนาการ ทางจริยธรรมของโคลเบอร์กมีทั้งหมด 6 ชั้น คำอธิบายของระดับและชั้นต่าง ๆ ของพัฒนาการทาง จริยธรรมของโคลเบอร์ก มีดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Pre-Conventional) ในระดับนี้เด็กจะได้รับ กฎเกณฑ์และข้อกำหนดของพฤติกรรมที่ “ดี” “ไม่ดี” จากผู้มีอำนาจเหนือตน เช่น บิดา มารดา ครู หรือเด็กโต และมักจะคิดถึงผลที่ตามมาที่จะนำรางวัลหรือการลงโทษมาให้พฤติกรรม “ดี” พฤติกรรมที่แสดงแล้วได้รางวัล พฤติกรรม “ไม่ดี” พฤติกรรมที่แสดงแล้วได้รับโทษโคลเบอร์กได้แบ่ง พัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้เป็น 2 ชั้น คือ

- 1) การลงโทษ และการเชื่อฟัง (Punishment and Obedience Orientation)
- 2) กฎเกณฑ์เป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์ของตน (Instrumental Relativist Orientation)

ระดับที่ 2 ระดับจริยธรรมตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional) พัฒนาการ จริยธรรมระดับนี้ ผู้ทำถือว่า การประพฤติตนตาม ความคาดหวัง ของผู้ปกครอง บิดา มารดา กลุ่ม ที่ตนเป็นสมาชิกหรือของชาติ เป็นสิ่งที่ควรจะทำหรือทำความผิดเพราะกลัวว่า ตนจะไม่เป็นที่ ยอมรับของผู้อื่น ผู้แสดงพฤติกรรมจะไม่คำนึงถึงผลตามที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเอง ถือว่าความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดี เป็นสิ่งสำคัญ ทุกคนมีหน้าที่จะรักษามาตรฐานทางจริยธรรม ระดับนี้เป็น 2 ชั้น คือ

- 1) ความคาดหวังและการยอมรับในสังคมสำหรับ “เด็กดี” (Interpersonal Concordance of “good boy, nice girl” Orientation)

2) กฎและระเบียบ (“Law-and order” Orientation) การทำถูกไม่ประพฤติผิด คือ การทำ ตามหน้าที่ประพฤติตนไม่ผิดกฎหมาย และรักษาระเบียบแบบแผนของสังคม⁹

สรุป จริยธรรม คือ กฎเกณฑ์ของความประพฤติที่บุคคลแสดงออกในทางที่ดีงามเพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกับสังคมได้โดยปกติสุข โดยไม่เบียดเบียนตนเองและคนอื่นให้เดือดร้อน

2.1.4 ความหมายของวินัย

กรมการศาสนา ได้เสนอเกี่ยวกับคำว่าวินัย ไว้ในหนังสือคู่มือจริยธรรมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ว่าวินัยเป็นทั้งข้อบังคับหรือระเบียบที่ตราไว้เพื่อควบคุมหมู่คณะ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย และช่วยฝึกหัดให้บุคคลประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม¹⁰

พระเทพเวที กล่าวว่า การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม คือ ความมีวินัยนั่นเอง ในความมีวินัยนี้ จุดสำคัญที่ควรจะเน้นก็คือ การรู้จักจัดระเบียบชีวิตของตนและรู้จักจัดระเบียบความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือการอยู่ร่วมกับผู้อื่น วินัยเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นตัวเอื้ออำนวยให้เรามีโอกาส มีเวลาที่จะพัฒนาชีวิตของเราได้สะดวกขึ้น ถ้าชีวิตไม่เป็นระเบียบสับสน ก็ต้องมัวแต่่วนวายติดขัด ไม่ปลอดโปร่ง และไม่รู้จักเอาเวลาที่ไหนมาใช้ประโยชน์ ชีวิตที่จัดระเบียบได้ดีแล้วเป็นชีวิตซึ่งพร้อมที่จะรับการพัฒนา โอกาสของมนุษย์ในแต่ละวัน เช่นเวลา และความคล่องตัว เกิดจากการรู้จักจัดระเบียบ ชีวิตของแต่ละคนนั้น ถ้าจัดระเบียบเป็นแล้ว ก็มีเวลาให้ไปทำโน่นทำนี่ได้ประโยชน์เป็นอันมาก¹¹

พระภิกษุวิริยคุณ ได้ให้ความหมายคำว่าวินัยที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนามีความหมายแตกต่างกัน 3 นัยคือ

วินัย หมายถึง นัย หรือแง่มุมต่างๆ เช่น ปาฏิโมกข์ คือ วินัยต่างๆทั้งที่เป็นของพระภิกษุและภิกษุณี

วินัย หมายถึง นัยพิเศษ หรือ นำไปให้พิเศษ คือ นำผู้ปฏิบัติให้ดีขึ้นตามลำดับ ๗

วินัย หมายถึง กฎระเบียบสำหรับฝึกอบรม กายและวาจาเพื่อให้เกิดความประพฤติเหมาะสม

⁹แพรวภัทร ยอดแก้ว, **พฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม**, (กรุงเทพฯ: มหาวชิราวุธวิทยาลัย, 2551), หน้า 15.

¹⁰กรมการศาสนา, **อิทธิพลของสถานเริงรมย์ที่มีต่อเยาวชนในเขตอำเภอเชียงใหม่**, (2530), หน้า 5.

¹¹พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), **ศาสนาและเยาวชน**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : มาสเตอร์เพรส, 2532), หน้า 35 - 36.

จากความหมายทั้ง 3 ข้อนี้ อาจสรุปรวมได้ว่า วินัย คือ เครื่องควบคุมกายและวาจาเพื่อให้บุคคลมีพฤติกรรม หรือแสดงพฤติกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสม เป็นระเบียบดีงาม

วินัย หมายถึง กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผน ที่กำหนดหรือบัญญัติขึ้นไว้ เพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมนั้นๆ แบ่งออกเป็น 2 อย่าง คือ

1) วินัยทางโลก หมายถึง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่บัญญัติขึ้นไว้ เพื่อควบคุม มิให้บุคคลล่วงละเมิดสิทธิของกันและกัน เป็นต้น

2) วินัยทางธรรม หมายถึง ข้อบัญญัติทางศาสนา ทุกศาสนาย่อมจะมีบทบัญญัติสำหรับศาสนิกชนของตน กล่าวเฉพาะพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงบัญญัติวินัยไว้ 2 ประการ คือ

(1) วินัยสำหรับคฤหัสถ์ เรียกว่า “อาศาวิญญู” เป็นวินัยสำหรับผู้ครองเรือน ได้แก่ ศีล 5 ศีล 8 ศีลเหล่านี้ผู้ประพฤติจะสามารถเลือกได้ตามที่ตนสามารถปฏิบัติได้สะดวก

(2) วินัยสำหรับบรรพชิตหรือนักบวช เรียกว่า “อนาวิญญู” ได้แก่ ศีล 10 สามเณร ศีล 227 ของพระภิกษุ เป็นต้น¹²

สรุป ความมีวินัย คือ ระเบียบข้อบังคับของการอยู่ร่วมกันไม่ให้ละเมิด มีไว้เพื่อให้ชีวิตเกิดความราบรื่นไม่ให้เกิดความวุ่นวายฝึกหัดบุคคลประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม

2.1.5 พฤติกรรมเชิงจริยธรรม

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมนี้เป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในสิ่งที่ดีและเลวของบุคคลนั้นส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคมการศึกษาด้านอื่นๆ ของจริยธรรมจึงเป็นเพียงเพื่อให้เข้าใจและสามารถทำนายนพฤติกรรมในสถานการณ์ต่างๆ ของบุคคลเท่านั้น

พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์และคณะ ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมมีลักษณะความคิดพื้นฐาน คือ

1) พฤติกรรมเชิงจริยธรรม เป็นพฤติกรรมเจตนา เป็นพฤติกรรมที่ผ่านกระบวนการตัดสินใจของผู้กระทำว่าเป็นพฤติกรรมที่ถูกของตน เป็นพฤติกรรมที่ดี และควรกระทำในสภาพหนึ่งๆ

¹² พระภาวนาวิริยคุณ (เผด็จ ทตฺตชีโว), **ขุมทรัพย์จากพระไตรปิฎกคัมภีร์กัฏฐชาติ**, (ปทุมธานี : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอุดมศึกษา, 2544), หน้า 26 - 27.

2) การตัดสินใจของมนุษย์นั้น เป็นกระบวนการทางสติปัญญา เกิดจากความคิด ไตร่ตรองความรู้สึกและเหตุผลของตนเอง กระบวนการนี้เรียกว่า “การไตร่ตรองทางจริยธรรม”

3) การไตร่ตรองทางจริยธรรม เป็นกระบวนการใช้เหตุผล ตรรกบท กระบวนการในการใช้เหตุผลมีข้ออ้าง 2 ประการ คือ

- 1) ความเชื่อของตนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ดีที่สุดและสมควรในสภาพหนึ่ง
- 2) การรับสภาพการณ์ที่แวดล้อมตนในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร¹³

สรุป พฤติกรรมเชิงจริยธรรม คือ การแสดงออกในทางที่ดี ที่ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หรือหลักศีลธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อความผาสุกของคนในสังคม

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรมตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรมตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยกล่าวถึงพุทธธรรมขั้นพื้นฐาน หลักจริยธรรมพื้นฐานของพระพุทธศาสนา และพุทธจริยธรรมทางสังคม ดังนี้

2.2.1 พุทธจริยธรรมขั้นพื้นฐาน พุทธจริยธรรมขั้นพื้นฐาน หมายถึง คุณธรรมและหลักการปฏิบัติที่ดีงาม ซึ่งมีลักษณะจำเพาะและเป็นสิ่งที่มีคุณค่าในตัวเอง หรือสิ่งที่มีค่าภายใน แม้ว่าบุคคลอื่นจะไม่เห็นก็ตาม เช่น ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความบริสุทธิ์แห่งจิตใจ การมีปัญญาที่ถูกต้องดีงาม และเมโนธรรมต่างๆ จริยธรรมขั้นพื้นฐานเป็นฐานของจริยธรรมทางสังคม การปฏิบัติตามจริยธรรม ทางสังคมจะไม่เกิดผลดีนักหากปราศจากจริยธรรมขั้นพื้นฐาน และจริยธรรมขั้นพื้นฐานเป็น จุดมุ่งหมายที่ต้องบรรลุถึงด้วย ในการปฏิบัติตามจริยธรรมทางสังคมนั้น มีเป้าหมายอย่างหนึ่ง คือการมีคุณธรรม เพราะฉะนั้น จริยธรรมขั้นพื้นฐานสามารถพิจารณาได้ว่า เป็นทั้งเป้าหมาย และเป็นทั้งเหตุปัจจัยทำให้มีการปฏิบัติตามจริยธรรมทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ และบังเกิดผลดีอีกด้วย

2.2.2 หลักจริยธรรมพื้นฐานของพระพุทธศาสนา หลักจริยธรรมพื้นฐานของพระพุทธศาสนานั้น เป็นหลักธรรมที่ทุกคนจะต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้ดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องดีงามทั้งทำให้เกิดความเกิดความสงบสุข แก่ตนเองและสังคมโดยรวม อันได้แก่

¹³พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุษย์ และคณะ, **จริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน**, (กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527), หน้า1.

1) **สัมมาทิฐิ** คือความเห็นหรือปัญญาที่ถูกตั้งตั้งงาม กล่าวคือ เป็นความรู้ความเข้าใจว่า อะไรถูก อะไรผิด อะไรมีโทษ อะไรมีคุณประโยชน์ อะไรเป็นบุญ อะไรเป็นบาป อะไรควรทำ อะไรควรละเว้น เป็นต้น สิ่งที่ตรงกันข้ามกับสัมมาทิฐิก็คือ มิจฉาทิฐิ ซึ่งหมายถึงความรู้ความเข้าใจอย่างผิดๆ เหมือนดังภิกษุชาวไทยโบราณที่ว่า เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

2) **ความสะอาดแห่งจิตใจ** คือจิตใจที่บริสุทธิ์ปราศจากสิ่งที่มาปรุงแต่งให้เกิดความเศร้าหมอง ซึ่งก็หมายถึงปราศจากความโกรธ อาฆาตพยาบาท อิจฉาริษยา ความละโมภ และความเห็นแก่ตัว ความมีจิตใจที่สะอาดบริสุทธิ์ เป็นพื้นฐานสำคัญของการมองโลกในแง่ดี การให้อภัยไม่ถือโกรธซึ่งส่งผลให้เกิดความรักความสามัคคี และความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

3) **เมตตากรุณา** คือความปรารถนาดี ไม่หวังสิ่งใดตอบแทน เป็นการเสียสละด้วยความรักอันบริสุทธิ์ เมื่อเห็นคนอื่นมีความทุกข์และความเดือดร้อนจะทนอยู่ไม่ได้ ต้องรีบให้การช่วยเหลือเท่าที่กำลังความสามารถของตนจะช่วยเหลือได้ เมตตาจัดเป็นคุณธรรมหรือจริยธรรมขั้นพื้นฐานที่จะช่วยให้สังคมอยู่รอดได้ และจัดเป็นมโนธรรมอย่างหนึ่ง การมีเมตตาจะส่งผลออกมาเป็นไมตรีจิต และมีความยินดีในความสำเร็จของบุคคลอื่น โดยไม่มีความริษยา ผู้ที่มีเมตตา กรุณาจะให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้อื่นด้วยใจจริง และไม่หวังสิ่งใดตอบแทน แต่คุณธรรมข้อนี้ จะต้องปฏิบัติร่วมกับสัมมาทิฐิและความบริสุทธิ์แห่งจิตใจด้วยจึงจะเป็นผลดีแก่ผู้ปฏิบัติอย่างแท้จริง มิฉะนั้น ผู้ที่มีเมตตากรุณา แต่ปราศจากปัญญาที่เห็นชอบ อาจจะกลายเป็นคนโง่และเป็นเหยื่อของคนโง่ได้

4) **ความมีสัจจะ** คือความซื่อสัตย์ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ไม่คิดเอาแต่ได้ ไม่โลภอยากได้ในสิ่งที่ตนไม่มีสิทธิที่จะครอบครอง ความซื่อสัตย์จัดเป็นการประพฤติสุจริต ผู้ที่มีสัจจะจะไม่คิดแสวงหาผลประโยชน์มิชอบธรรม กล่าวคือ จะไม่คิดเบียดบังผลประโยชน์ของคนอื่นและผลประโยชน์ของส่วนรวม ผลที่ตามมาจากการมีสัจจะก็คือ ความรู้สึกละอายต่อการทำความชั่ว (ทุจริต) เป็นผู้ที่มีหิริโอตตัมปะ

5) **ความข่มใจตัวเอง** หมายถึง ความสามารถในการบังคับจิตใจของตนเองได้ไม่ให้อำนาจแก่ราคะโทสะ และโมหะ การข่มใจตนเองได้รวมถึง ความอดทน ยอมรับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของบุคคลอื่น หรือความมีใจกว้าง ยอมรับฟังข้อโต้แย้ง และการวิพากษ์วิจารณ์จากบุคคลอื่น โดยไม่ขุ่นเคืองหรือแสดงอาการโกรธไม่พอใจ การข่มใจตนเองได้ จึงต้องมีสติกำกับ ตลอดเวลา ผลที่ตามมาจากการข่มใจตนเองได้ก็คือ การมีวินัยในตัวเอง ควบคุมตนเองได้ และปฏิบัติตามบรรทัดฐานที่ดีงามของสังคมได้อย่างเป็นปกติและราบรื่น

2.2.3 พุทธจริยธรรมทางสังคัม พุทธจริยธรรมทางสังคัม หมายถึง ข้อห้ามหรือข้อเว้นควรที่พระพุทธศาสนาได้บัญญัติห้ามมิให้บุคคลกระทำหรือแสดงออกต่อกันและกัน หากฝ่าฝืนและแสดงออกไปแล้ว จะมีผลกระทบต่อนตนเอง ต่อบุคคลอื่นในสังคัม และต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และข้อปฏิบัติหรือข้อเสนอนะให้บุคคลประพฤติปฏิบัติตาม ซึ่งจะส่งผลดีต่อบุคคล สังคัม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จริยธรรมสังคัมของพระพุทธศาสนารวมเอาหลักคำสอนที่เป็นศีลธรรมขั้นต้นจนกระทั่งถึงหลักการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อให้บังเกิดผลดีสูงสุดแก่สังคัมและธรรมชาติ ได้แก่

1) **ศีล** คือหลักการที่จะช่วยให้สังคัมเป็นปกติ ปราศจากประทุษร้ายหรือเบียดเบียนซึ่งกันและกัน ศีลจัดเป็นข้อห้ามหรือข้อละเว้นซึ่งบุคคลไม่ควรประพฤติปฏิบัติ ตัวอย่างเช่นเบญจศีลจัดเป็นข้อห้ามทางสังคัมอย่างหนึ่ง เป็นข้อบัญญัติที่บุคคลในสังคัมจะต้องงดเว้นไม่ล่วงละเมิดหรือฝ่าฝืน เบญจศีล จัดเป็นจริยธรรมทางสังคัมในเชิงลบก็ว่าได้ เพราะเป็นข้อห้ามมิให้เบียดเบียนประทุษร้ายชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่น ไม่ให้ล่วงละเมิดสิทธิของบุรุษหรือสตรีที่ตนเองไม่มีสิทธิ์จะเกี่ยวข้องด้วย รวมทั้งข้อห้ามมิให้ทำตนผลอสติ ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำอันเป็นโทษร้ายต่อบุคคลและต่อชีวิตสัตว์โลกอื่นๆ ขึ้นมาโดยไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ข้อเสนอนะให้บุคคลปฏิบัติในทิศทางตรงกันข้ามกับเบญจศีลก็คือเบญจธรรมส่วนเบญจธรรมจัดเป็นจริยธรรมในเชิงบวก กล่าวคือ เป็นแนวทางให้บุคคลปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องอันเป็นแนวทางตรงกันข้ามกับข้อห้าม (ศีล) ดูรายละเอียดในแผนผังข้างล่างนี้ ข้อห้ามมิให้ปฏิบัติ (เบญจศีล) ข้อเสนอนะให้ปฏิบัติ (เบญจธรรม)

ข้อห้ามมิให้ปฏิบัติ (เบญจศีล)	ข้อเสนอนะให้ปฏิบัติ (เบญจธรรม)
1. ห้ามฆ่าสัตว์	1. ให้มีเมตตาต่อสัตว์
2. ห้ามลักทรัพย์	2. ให้ประกอบสัมมาอาชีวะ
3. ห้ามล่วงละเมิดสิทธิในบุรุษหรือสตรีที่ตนไม่มีสิทธิ	3. ให้ประพฤติความสำรวมในกามคุณ
4. ห้ามพูดเท็จ	4. ให้พูดแต่คำจริงที่เป็นประโยชน์
5. ห้ามดื่มน้ำเมาเป็นเหตุให้ประมาท	5. ให้มีสติกำกับตนเองตลอดเวลา

2) **ทาน** คือ การให้โดยไม่เสียดายในภายหลัง เป็นการให้โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน การให้ด้วยจิตใจอันประกอบด้วยเมตตากรุณา หวังจะให้ผู้รับมีความสุขการให้นี้ถือว่าเป็นการแสดงออกในเชิงไมตรีต่อบุคคลอื่นซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้และรับทราบได้โดยบุคคลทั่วไป ทานมี 3 อย่าง คือ

(1) การให้สิ่งของหรือวัตถุ (อามิสทาน)

(2) การให้อภัยไม่ถือโทษไม่โกรธตอบต่อบุคคลอื่นที่ดูด่า หรือเบียดเบียนเรา (อภัยทาน)

(3) การให้คำแนะนำสั่งสอนเพื่อให้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ และเพื่อเป็นคนดีมีประโยชน์ ต่อตนเองและส่วนรวม(ธรรมทาน) หากพิจารณาตาม หลักสังคหวัตถุ 4 จะพบว่า ทาน เป็น หลักการข้อแรกในการชนะใจคนอื่น ข้อที่สองก็คือการ ให้คำพูดที่ไพเราะอ่อนหวานแก่คนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วยกับเรา (ปิยวาจา) ข้อที่ สาม คือ การให้บริการ ช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ตกทุกข์ได้ยาก และการปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม (อัตถจริยา) ข้อสุดท้ายคือ การรู้จักปฏิบัติตนเป็นคนดี เสมอต้นเสมอปลาย (สมานัตตตา) ปฏิบัติตนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน วัย และเพศ ซึ่ง ถือเป็น การให้ตัวอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่นด้วย ดังนั้น การให้ทานจะบังเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ให้ จะต้องมืองค์ประกอบ ดังนี้

- (1) ให้สิ่งที่บริสุทธิ์ อันเป็นการให้สิ่งที่ได้จากความประกอบอาชีพสุจริต
- (2) ผู้ให้ต้องมีเจตนาหรือความตั้งใจที่ให้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่คิดเสียดายหรือ

เสียใจในภายหลังจากที่ให้ไปแล้ว

(3) ผู้รับเป็นคนดีมีคุณธรรมเป็นผู้สมควรแก่การรับสิ่งของที่ให้ หากเป็นผู้ มีศีล บริสุทธิ์ ด้วยก็ยังมีผลดีแก่ผู้ให้มากขึ้น

3) กตัญญูทตเวที กตัญญู หมายถึง การระลึกนึกถึงคุณความดีและการอุปการคุณที่ บุคคลอื่นได้ทำแก่เรา ทตเวที หมายถึง การตอบแทนพระคุณแก่บุคคลอื่นที่ได้ให้อุปการคุณแก่เรา กตัญญูทตเวที เป็นคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับคนดี ในสังคมไทย ความกตัญญูทตเวทีได้ กลายเป็นกฎทางศีลธรรมหรือเป็นจารีตทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการกำหนดพฤติกรรม ของสมาชิกในสังคมให้รู้จักอุปการคุณ หรือ “บุญคุณ” ที่บุคคลอื่นได้กระทำให้แก่ตนโดยเฉพาะ บุตรจำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักจริยธรรมข้อนี้ต่อบิดามารดา ของตน หากใครฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม จะถูกสังคมประณามหรือลงโทษ เช่น จะถูกประณามว่า เป็นลูกเนรคุณ หรือลูก ออกตัญญู หรือ “ลูกทพี่” พระพุทธศาสนายกย่องสรรเสริญบุคคลที่มีความกตัญญูทตเวทีว่าเป็นคนดี ทั้งนี้ เพราะ ความกตัญญูทตเวที เป็นเครื่องหมายของคนดี บุคคลที่มีความกตัญญูทตเวที จะได้รับผลดีตอบแทนอย่างแน่นอน ดังคำโบราณที่ว่า คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ กล่าวคือ หากประสบความ ทุกข์ความเดือดร้อนจะมีคนช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที ดังข่าวที่สังคมได้ช่วยอุ้มชูเด็กกตัญญูที่

เลี้ยงดูพ่อแม่ ผู้ยากจน ที่ทุพพลภาพ หรือที่แก่ชรา หรือที่เจ็บไข้ได้ป่วยไม่สามารถช่วยตนเองได้ ดังที่ปรากฏตามข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นประจำ¹⁴

2.3 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่นำไปปรับใช้กับนักเรียน

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่นำไปปรับใช้กับนักเรียนผู้วิจัยมุ่งกล่าวถึง จริยธรรม ความมีวินัยในตนเอง ความมีสัมมาคารวะธรรม ความมีเมตตากรุณา และการละเว้นอบายมุข ดังนี้

2.3.1 ความมีวินัยในตนเอง

พนัส หันนาคินทร์ และคณะ ให้ความหมายของคำว่า วินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง กติกา และกฎหมาย ตามที่สังคมได้วางไว้หรือตามที่กลุ่มได้ตกลงอันจะนำมาซึ่งความสงบสุข ความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคง และความปลอดภัย¹⁵

สัณหพัฒน์ อรุณธารี ได้กล่าวว่า วินัยในตนเองไม่ใช่การบังคับโดยอำนาจภายนอก หากหมายถึง การบังคับโดยอำนาจภายในของบุคคลนั่นเอง และเป็นอำนาจอันเกิดจากการเรียนรู้ หรือยอมรับคุณค่าอันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับพฤติกรรมของตนเองได้จาก ความหมายและแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า วินัยในตนเองหมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสมด้วยการคิด ตัดสินใจ และเลือกกระทำโดยความสมัครใจเพราะเกิดจากการรับรู้และตระหนักถึงคุณค่าของจรรยาบรรณ ระเบียบข้อบังคับ ข้อตกลงภายในบ้าน โรงเรียน ชุมชน สังคม กฎหมายและศีลธรรมที่ตนควรปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกัน

2) ความสำคัญของความมีวินัยในตนเอง

สัณหพัฒน์ อรุณธารี กล่าวถึงความสำคัญของวินัย ออซูเบล (Ausubel) ไว้ 5 ประการดังนี้

(1) วินัยมีความจำเป็นต่อกระบวนการทางสังคม เพื่อให้เรียนรู้การยอมรับมาตรฐานของสังคมและวัฒนธรรมต่างๆ ของสังคม

(2) การมีวินัยมีผลต่อการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมีวุฒิภาวะ เช่น ฝึกให้มีการควบคุมตนเองการพึ่งพาตนเอง เป็นต้น

¹⁴จำนง อติวัฒน์สิทธิ์, **สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์**, กองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,2545), หน้า 195 - 199.

¹⁵พนัส หันนาคินทร์ และคณะ, **สร้างเสริมลักษณะนิสัย 6**, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แมค จำกัด, 2542),หน้า 38.

(3) ผู้ที่มีวินัยเป็นผู้ที่มีศีลธรรม เชื่อฟัง พัฒนาความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และความมีเหตุผล

(4) วินัยมีความจำเป็นต่อความรู้สึกปลอดภัยของเด็ก และมีความจำเป็นต่อการออกกฎ ข้อบังคับต่างๆ ด้วย

(5) การมีวินัยในตนเองก่อให้เกิดความรู้สึกความชำนาญที่จะร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในสังคมโดยเฉพาะความรู้สึกความชำนาญในเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมสังคมให้เกิดความรู้ด้านมนุษยสัมพันธ์ ที่จะทำให้การปฏิบัติต่อผู้อื่นเป็นไปอย่างราบรื่น อันก่อให้เกิดประโยชน์สมความมุ่งหมาย

3) คุณลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเอง

วิวาห์วัน มูลสถาน กล่าวว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเองควรมีลักษณะและพฤติกรรมดังนี้

- (1) เชื้อมั่นในตนเอง
- (2) มีความรู้สึกรับผิดชอบ
- (3) มีความตั้งใจจริง
- (4) มีลักษณะความเป็นผู้นำ
- (5) มีเหตุผล
- (6) เคารพสิทธิของผู้อื่น
- (7) ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม
- (8) มีความอดทน¹⁶

สกุลชา ศิรเฉลิมพงศ์ กล่าวว่า วิธีการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองหรือการรู้จักบังคับตนเองให้แก่เด็ก โดยบิดามารดาจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้คือ

- (1) ต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเด็ก
- (2) วางกฎเกณฑ์ในโอกาสอันเหมาะสม เมื่อเด็กทำความผิดควรอธิบายให้เด็กเข้าใจ ถ้าจะลงโทษเด็กก็ไม่ควรลงโทษด้วยอารมณ์โกรธ แต่ควรลงโทษเพื่อเป็นการสั่งสอนและให้เด็กเข้าใจด้วยว่า ทำไมเขาจึงถูกลงโทษ ควรสอนให้เด็กรู้จักปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์ต่างๆ และบิดา

¹⁶วิวาห์วัน มูลสถาน, “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีระเบียบวินัยในตนเอง”, **วิทยา นิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา** (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร), 2523, หน้า 33.

มารดาจะต้องคงเส้นคงวา ต้องยินยอมให้เด็กมีอิสระในการพัฒนาตนเองตามสมควร ต้องมีความนับถือในตัวเด็ก และ ยกย่องชมเชยเด็กบ้างในโอกาสอันสมควร

(3) ต้องเข้าใจถึงความสามารถของเด็กและช่วยให้เขาได้เรียนรู้ในสิ่งต่างๆ ที่ควรกระทำ ควรยกบุคคลที่มีระเบียบวินัยดีมาให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง¹⁷

พนัส หันนาคินท์ และคณะ กล่าวว่า แนวทางการปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัยไว้ 3 ข้อ ดังนี้

- 1) ต้องรู้จักกฎระเบียบของสังคมที่เราอยู่เป็นอย่างดีเพื่อจะได้ไม่ละเมิดกฎหมาย
- 2) ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้นอย่างเคร่งครัด ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
- 3) ฝึกปฏิบัติตามกฎระเบียบจนติดเป็นนิสัย

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ให้แนวคิดในการสร้างวินัยไว้ 5 ประการ คือ

1) การทำให้เกิดพฤติกรรมเคยชิน โดยให้บุคคลรู้เห็นและปฏิบัติพฤติกรรมที่ดีเพื่อเป็นพื้นฐานและปฏิบัติต่อเนื่องจนเกิดเป็นพฤติกรรมเคยชินที่ดี

2) การใช้วัฒนธรรมในสังคม เป็นแนวปฏิบัติผสมผสานกับหลักการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน เช่น การทำความเคารพด้วยการไหว้เมื่อพบผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่เด็กทำได้โดยง่ายแต่การเข้าแถวไม่ใช่วัฒนธรรมไทย เด็กไม่เห็นแบบอย่างที่ดีอยู่เสมอ เช่น การไหว้ของไทย ดังนั้นการไหว้จึงง่ายต่อการปฏิบัติมากกว่าการเข้าแถว

3) การใช้องค์รวม เป็นความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจ พฤติกรรมและสติปัญญาซึ่งเป็นหลักทางการศึกษาและหลักการพัฒนาจริยธรรม คือ มีความเข้าใจในความสำคัญของสิ่งที่จะกระทำ มีความพอใจ และยอมรับในสิ่งที่จะกระทำ ยอมนำไปสู่ความพร้อมในการกระทำ

4) การใช้แรงหนุนสภาพจิต เป็นการตั้งความมุ่งมั่นหรืออุดมการณ์และพยายามปฏิบัติตามเป้าหมายที่มุ่งมั่นไว้ ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปรียบเทียบแม้ความภาคภูมิใจในผลการปฏิบัติหากใช้มากเกินไปจะกลายเป็นดูถูกดูหมิ่นผู้อื่น อันเกิดจากการเปรียบเทียบและพึงพากำลังใจจากภายนอก

¹⁷กุลชา ศิรเฉลิมพงศ์, "แนวทางการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคมจังหวัดบุรีรัมย์." **วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต** (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2544, หน้า 22.

5) การใช้กฎเกณฑ์บังคับ เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดวินัยได้ชั่วระยะหนึ่ง เมื่อไม่มีผู้ใดควบคุมวินัยก็จะหายไป จึงเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง¹⁸

บรรเทา กิตติศักดิ์ ได้กล่าวว่า วิธีการพัฒนาและเสริมสร้างวินัยในตนเองไว้ดังต่อไปนี้

1) ให้เด็กเข้าใจระเบียบข้อบังคับด้วยเหตุผลว่า เหตุใดจึงต้องมีระเบียบข้อบังคับ ไม่ใช้วิธีการห้ามหรือการใช้กำลังโดยไม่บอกเหตุผล

2) ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจประโยชน์ที่จะได้รับจากการปฏิบัติตามระเบียบวินัย

3) เสรีภาพของการกระทำต่างๆ นั้นมิใช่เสรีภาพตามใจปรารถนาที่จะทำอะไรได้ตามใจชอบ แต่ เสรีภาพในการกระทำจะต้องไม่กระทบกระเทือน เป็นผลเสียแก่ตนเองและแก่ส่วนรวม เป็นเสรีภาพการกระทำที่ไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน ซึ่งการที่จะให้เด็กมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นนั้น จะต้องสร้างบรรยากาศของความเป็นเสรีภาพให้แก่เด็กเป็นเบื้องต้น ทุกวันนี้เด็กนักเรียนของเรามักจะถูก ครอบงำด้วยกฎ ระเบียบ ประเพณี วัฒนธรรม มากจนเกินไป ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่กักขัง หนองเหนียว จึงคิดแต่จะหลีกเลี่ยง

4) ระเบียบข้อบังคับเป็นสิ่งจำเป็นแก่หมู่คณะ เป็นกฎเกณฑ์ของสังคมที่จะควบคุมมิให้คนในสังคมทำอะไรสิ่งหนึ่งได้ตามอำเภอใจ ฉะนั้นคนในสังคมจะต้องรู้กฎหมาย รู้ระเบียบข้อบังคับของสังคม และต้องมีวัฒนธรรมอันดีงาม โรงเรียนต้องให้ความสำคัญในเรื่องวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี ของสังคมเท่าๆ กับระเบียบข้อบังคับที่สังคมได้กำหนดขึ้น

5) ระเบียบข้อบังคับในโรงเรียนจะต้องเกิดขึ้น จากความต้องการของผู้เรียนมิใช่เกิดจากครูระเบียบข้อบังคับควรจะได้อภิปรายและให้นักเรียนช่วยกันวางระเบียบข้อบังคับเหล่านั้นเพื่อเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติ¹⁹

อรธณพ อุ้นจะนำ กล่าวว่า วินัยในโรงเรียนควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1) การทำดีของนักเรียนเป็นไปเพราะคนเห็นดีเห็นงามที่จะได้จากการกระทำดีไม่ใช่เพราะอำนาจภายนอกคอยบังคับให้กระทำดี การเชื่อฟัง และระเบียบเกิดขึ้นจากการเข้าใจเหตุผลของการกระทำตามระเบียบ ไม่ใช่กลัวอำนาจของบุคคลอื่นที่ออกระเบียบนั้น จุดหมายปลายทางของวินัยในโรงเรียน คือ ต้องการให้รู้จักควบคุมตนเอง

¹⁸พนัส หันนาคินทร์ และคณะ, **สร้างเสริมลักษณะนิสัย 6**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แมค จำกัด, 2542), หน้า38.

¹⁹บรรเทา กิตติศักดิ์,**จริยธรรมทางการศึกษา**.ภาควิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (อัสสัมชัญ), 2528, หน้า182.

2) การออกคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตาม ได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่าจะเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนประพฤติดี ไม่ซ่อออกมาเพื่อเหตุผลส่วนตัวของผู้มีอำนาจที่จะออกคำสั่งนั้น

3) การปฏิบัติต่อหน้าผู้กระทำผิด เป็นไปตามลักษณะพื้นฐานส่วนตัวของผู้กระทำ ความผิดเป็นรายๆไป

4) กิจกรรมทั้งหลายของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนเป็นส่วนให้นักเรียนได้สร้างความเจริญไปในวิถีทางอันเป็นที่ยอมรับกันในสังคม²⁰

สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม กล่าวว่า บทบาทของครูในการพัฒนา นักเรียนให้มีวินัยในตนเอง ดังนี้

1) การสร้างความสามัคคี น้ำหนึ่งใจเดียวกันขึ้นในห้องเรียน ให้มีความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมกันและยอมเสียสละเพื่อหมู่คณะ

2) สร้างความรู้สึกให้เด็กเห็นว่าตนมีความสำคัญต่อหมู่คณะ

3) สร้างบรรยากาศแห่งความเป็นกันเองภายในห้องเรียน

4) สร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก

5) พยายามศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อนำไปเป็นเครื่องแก้ปัญหาดังวินัย

6) ควรหัดให้เด็กรับผิดชอบในการแก้ปัญหาต่างๆ

7) ไม่ควรใช้การห้ามเป็นเครื่องอบรมทางวินัย ควรใช้วิธีช่วยๆให้ทำในสิ่งที่ถูก

8) ให้โอกาสเด็กมีส่วนร่วมในการจัดโรงเรียน

9) ครูต้องเตรียมการสอนและกิจกรรมเป็นอย่างดี โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

10) ระเบียบที่วางไว้ควรเริ่มจากนักเรียน ให้นักเรียนร่วมมือกันวางกฎเกณฑ์ สำหรับลักษณะการเรียนการสอนที่มุ่งจะปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัยในตนเองนั้น²¹

กาญจนา หาสิตะพันธ์ กล่าวว่า ข้อควรปฏิบัติของครู ดังต่อไปนี้

1) ครูควรใช้วิธีแนะแนวทางนักเรียน ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าครูเชื่อในคุณค่าของนักเรียนแทนที่จะใช้วิธีการซึ่งเป็นการดูถูกความมั่นใจในตัวเอง

²⁰ อรรถณพ อุ่นจะนำ, รายงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนเกาะคาวิทยาคมอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง,(ลำปาง : โรงเรียนเกาะคาวิทยาคม. 2541),หน้า 19.

²¹ สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม, หลักการศึกษา จิตวิทยา หลักการสอน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพรวพิทยา, 2517),หน้า19.

2) ครูพิจารณาเหตุการณ์ที่ละเหตุการณ์ เมื่อมีการกระทำผิดทางวินัยขึ้นพิจารณาความต้องการและประวัติชีวิตของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดนั้น จะไม่มีการลงโทษเพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่กลุ่ม แต่จะให้มีการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลที่กระทำผิดนั้น

3) จัดโรงเรียนและห้องเรียนให้มีบรรยากาศเต็มไปด้วยความเคารพและเชื่อถือกัน

4) ครูยอมรับเด็กทุกคน ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความสบายใจในลักษณะของตนที่ต่างจากเพื่อนทุกคน

5) ครูช่วยให้เด็กเข้าใจเหตุผลของมาตรฐานและกฎต่างๆ และให้เห็นผลของพฤติกรรมของตนครบรอบขอบเขตกว้างๆ ของพฤติกรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม ต่อจากนั้นให้เด็กช่วยวางกฎเอง

6) ครูช่วยให้เด็กรู้จักการปกครองตนเอง โดยให้วางโครงการกิจกรรมของตนเอง จัดเครื่องใช้ในชั้นและประดับตกแต่งห้อง เด็กโตขึ้นจะค่อยๆ รับผิดชอบในการปกครองตนเองให้มากขึ้น

7) ครูศึกษาพฤติกรรมของเด็กตามวิธีวิทยาศาสตร์หาเหตุผลของพฤติกรรมและวิธีเปลี่ยนพฤติกรรม

8) ครูช่วยเด็กให้เข้าใจต้นตอของพฤติกรรมของตนและของผู้อื่น และหาแนวทางที่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้ง

กาญจนา หาสิตะพันธ์ กล่าวว่า ในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองนั้นมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1) ครูทำงานร่วมกับเด็ก

2) ครูปฏิบัติต่อเด็กเป็นรายบุคคลไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล

3) ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล

4) ส่งเสริมความเจริญงอกงามทุกด้านของเด็ก

5) โดยการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมให้เด็กเลือกเรียนตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัดโดยธรรมชาติ และความต้องการของเด็ก ดังนั้น ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนสามารถปลูกฝังและพัฒนาได้โดยครูเป็นผู้ที่มีบทบาท สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสอดคล้องกับคุณลักษณะและพฤติกรรมที่ก่อให้เกิด ความมีวินัยในตนเอง และให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย²²

²²กาญจนา หาสิตะพันธ์, “การควบคุมตนเอง (Self – Discipline)”, รายงานการประชุมทางวิชาการครั้งที่ 1. (กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2517), หน้า 3.

ประจักษ์ ปราบุญเหลืออม สรุปหลักการเสริมสร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก เปรียบเทียบให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต พฤติกรรมที่แสดงออก เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยเสนอแนวทางในการเสริมสร้างวินัยในตนเอง ดังนี้

ต้องให้นักเรียนเข้าใจวิถีทางของประชาธิปไตยต้องเสริมสร้างวินัยให้กับเด็กตั้งแต่ก้าวแรกที่เข้ามาในโรงเรียนให้นักเรียนเป็นผู้วางระเบียบวินัยด้วยตนเองระเบียบวินัยย่อมเปลี่ยนแปลงได้ ต้องมีการอบรมชี้แจง แนะนำ การปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องในทุกโอกาส²³

สรุป ความมีวินัยในตนเอง คือ การปฏิบัติตามระเบียบคำสั่ง การเชื่อฟังผู้ใหญ่ การเคารพสิทธิของผู้อื่น ความเชื่อมั่นในตนเอง

2.3.2 สัมมาคารวะ

สัมมาคารวะคือ พฤติกรรมของผู้มีความเคารพและรู้จักให้เกียรติหรือยกย่องนับถือคนอื่น ดังนั้นความมีสัมมาคารวะ ผู้มีสัมมาคารวะก็คือ ผู้มีมารยาทดี รู้จักปฏิบัติตนอย่างไรในกาลใดเป็นต้น **การแสดงความเคารพ** ในทางพระศาสนาทำนบด้วยบุคคลและวัตถุที่ควรเคารพไว้ 6 ประการ คือ

1) เคารพในพระพุทธเจ้า โดยตระหนักถึงคุณความดีของพระองค์ เช่นพระปัญญาคุณ พระบริสุทธิคุณ พระเมตตาคุณ แล้วน้อมเข้ามาในตน

2) เคารพในพระธรรม เพราะเป็นคำสั่งสอนสามารถนำมาประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดความดีงามได้

3) เคารพในพระสงฆ์ เพราะท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบและเป็นองค์สืบต่อพระพุทธศาสนา สั่งสอนให้ศาสนิกชนประพฤติปฏิบัติดี หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติจริยธรรมที่ดีงาม

4) เคารพในการศึกษา โดยตระหนักเห็นคุณค่าของการศึกษาทั้งทางโลกและทางธรรม สามารถนำชีวิตให้เจริญรุ่งเรือง ได้ดีและเป็นสุข

5) เคารพในความไม่ประมาท คือตระหนักในคุณค่าของความมีสติอยู่เสมอในการทำงานต่างๆ เพื่อสร้างสติให้ตั้งมั่นควรบำเพ็ญสมาธิให้ควบคู่กันไป เพราะสมาธิเป็นอุบายวิธีทำให้สติตั้งมั่นไม่พลอสติได้

²³ประจักษ์ ปราบุญเหลืออม, "การเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนโนนสูงศรีธานี อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา".(วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2547), หน้า 13.

6) เคารพในการปฏิสังขาร เพราะการปฏิสังขารหรือการต้อนรับแขกหรือ ผู้มาเยือน คือผู้นำความเป็นสิริมงคลมาให้แก่เรา ถ้าเราไม่ตระหนักในเรื่องนี้ เราอาจได้รับการติเตียนหรือตำหนิจากแขกนั้นได้ ในการปฏิสังขารนี้อาจจะปฏิสังขารได้ 2 ลักษณะ คือ อามิสปฏิสังขาร คือต้อนรับด้วยวัตถุ เช่น ข้าว น้ำ เครื่องดื่มอื่นใดพอที่จะหาได้สะดวกและธรรมปฏิสังขาร คือ การต้อนรับด้วยธรรม เช่น สันทนาธรรม แนะนำพร้าสอน ซึ่งแนะนำผู้มาเยือนตามโอกาสและเวลาและความต้องการของแขกนั้น

ประโยชน์ของความเคารพ เนื่องจากเป็นประเพณี วินัย หรือระเบียบที่ต้องปฏิบัติต่อกันย่อมทำให้เกิดความพึงพอใจ ผูกสัมพันธ์ไมตรีต่อกันให้แน่นแฟ้นสนิทสนมยิ่งขึ้น เป็นการปรับความดีที่มีอยู่ให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น เพราะมนุษย์เราถ้าแสดงความรัก ความเมตตาต่อกันได้เป็นการสร้างมิตรภาพที่ยิ่งใหญ่ในหมู่มนุษย์และสังคมโลกได้²⁴

สรุป ความมีสัมมาคารวะ คือ มารยาทของผู้ดี การต้อนรับผู้ที่มาเยือน ด้วยการยกมือไหว้ผู้ที่อาวุโสกว่า เช่น บิดามารดา ครูอาจารย์ผู้สั่งสอนให้เราเป็นคนดี

2.3.3 ความเมตตากรุณา

กรมวิชากร กล่าวว่า ความเมตตา กรุณา นั้นมีความหมายหลายประการ ดังนี้
เมตตา หมายถึง ความคิดปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข เมื่อตนมีความสุขแล้วก็อยากให้ผู้อื่นมีบ้าง คุณธรรมข้อนี้เป็นเหตุให้มนุษย์รักใคร่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นความรักที่บริสุทธิ์ ไม่เจือปนด้วยราคะ เป็นความรักที่ประกอบด้วยไมตรีจิต คิดอยากให้อื่นมีความสุขสำราญ เช่น ความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตรธิดา เป็นต้น

กรุณา หมายถึง ความคิดปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ เมื่อเห็นผู้ใดมีความทุกข์ก็รู้สึกสงสารและเห็นใจ อยากช่วยเหลือให้พ้นทุกข์ยากนั้นๆ และลงมือกระทำให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เป็นพลังแห่งเมตตา เมตตากรุณาเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความรักผูกพันต่อกัน มีความเห็นใจในการต้อนรับต่อผู้เพื่อให้ชีวิตอยู่รอด และตระหนักชัดว่าทุกชีวิตอยากเป็นสุข ไม่ต้องการความทุกข์ ความเมตตา กรุณา เป็นต้น คุณธรรมที่เกิดขึ้นคู่กันอยู่เสมอพฤติกรรมของผู้ที่มีความเมตตา กรุณา สามารถแสดงออกในลักษณะต่างๆ ได้ดังนี้

²⁴ บุญมี แทนแก้ว, จริยธรรมกับชีวิต, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2552). หน้า

- 1) ไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคลและสัตว์ หมายถึง การไม่ทำร้ายร่างกายคน และสัตว์ให้ได้รับความเจ็บปวด หรือได้รับอันตรายถึงชีวิต ไม่ทรมานสัตว์ ไม่ฆ่าสัตว์ โดยไม่มีประโยชน์
 - 2) ให้ความคุ้มครอง และช่วยผู้ที่อ่อนแอกว่า ผู้ที่มีกำลังแข็งแรงกว่าควรให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่าในการข้ามถนน ยกของหนัก และช่วยให้พ้นจากอันตราย
 - 3) แบ่งปันสิ่งของ เครื่องใช้ และอาหารให้แก่ผู้ที่สมควรได้รับ ผู้ที่สมควรได้รับการแบ่งปันได้แก่ คนที่มีความเป็นอยู่อย่างขัดสน แร้นแค้น คนที่ประสบภัยพิบัติต่างๆ และสัตว์เลี้ยง
 - 4) ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้ที่มีความทุกข์ ไม่ซ้ำเติมเยาะเย้ยสมน้ำหน้าผู้ที่มีทุกข์ เพราะจะทำให้เขาอาย ควรแสดงความเสียใจ ปลอบใจ ปลอบขวัญให้คลายทุกข์คลายความเศร้าโศกเสียใจ
 - 5) ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ได้แก่ ไม่ทำให้ผู้อื่นหมดเปลืองเงินทอง หมดความสุข เกิดความเดือดร้อนรำคาญ
 - 6) ช่วยประกอบกิจกรรมของส่วนรวม ได้แก่ การสละแรงงาน และทรัพย์สินเพื่อทำความเจริญหรือร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น
 - 7) ให้อภัยผู้อื่น เมื่อผู้ใดกระทำอะไรล่วงเกิน จะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม เราไม่ควรผูกใจเจ็บ คิดพยาบาท อาฆาต จองเวร หรือหาทางแก้แค้น
 - 8) สุภาพอ่อนโยน ได้แก่ การแต่งกายสุภาพอ่อนน้อม และวาจาอ่อนหวาน ถือเป็น การแสดงเมตตาคุณอย่างหนึ่ง กล่าวคือ กายสุภาพอ่อนน้อม และวาจาอ่อนหวานไม่เป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่ผู้พบเห็น
 - 9) ไม่ยอมรับส่วนแบ่งในสิ่งที่ตนมีอยู่แล้วและไม่จำเป็น สละสิทธิ์ในส่วนแบ่งของตนให้แก่ผู้ที่ขาดแคลนและมีความจำเป็นกว่าจากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าความเมตตาคุณ หมายถึง ความสงสารและเห็นใจ มีความปรารถนาที่จะช่วยให้เขาพ้นทุกข์²⁵
- สรุป ความมีเมตตาคุณ คือ** ความช่วยเหลือเกื้อกูลคนอื่น มีความเห็นอกเห็นใจกัน แบ่งปันสิ่งของแก่ผู้ควรให้ สุภาพอ่อนโยน วาจาอ่อนหวาน ให้อภัยผู้อื่น

²⁵ วิชาการ,กรม, เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา,(กรุงเทพฯ : คุรุสภา , 2525), หน้า 75-76.

2.3.4 อบายมุข

อบายมุข เป็นแนวทางนำไปสู่ความหายนะที่ควรละเว้น คืออบายมุข

พระพรหมมุนี กล่าวว่า เหตุแห่งความฉิบหายนั้น เมื่อบุคคลประกอบเหตุเหล่านี้เข้า ความฉิบหาย ความเดือดร้อน ความสูญเสียดี ความทุกข์ทรมานก็จะเกิดขึ้นตามควรแก่เหตุที่เขาได้ ประกอบกระทำลงไป อบายมุขจึงเป็นปากแห่งความเสื่อม หรือเป็นตัวสาเหตุแห่งความเสื่อม ความฉิบหาย ความเดือดร้อนดังกล่าวนี้ ซึ่งเฉพาะในที่นี้ทรงจำแนกแสดงไว้ 6 ข้อด้วยกัน คือ

1) **ดื่มน้ำเมา** ได้แก่ ดื่มน้ำที่ทำให้ผู้ดื่มมีเมามา สิ่งเหล่านี้ไม่ว่าด้วยการเสพ การสูบ หรือการฉีดเข้าเส้นเลือดก็ตาม ถ้าหากว่ามีผลในทางให้เกิดความมีเมามา เป็นการทำลายสุขภาพ ภาย สุขภาพจิตของบุคคล ก็จัดเข้าไปในเรื่องของน้ำเมาทั้งหมด อาจเป็นเมรัย เหล้า เบียร์ วิสกี้ ยา ม้า ยาขยัน เหล้าแห้ง บาบิตัส ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอิน เหล้านี้ล้วนเป็นสิ่งเสพติดให้โทษ ซึ่งไม่เกิดประโยชน์อะไรแก่ผู้ที่เข้าไปเสพ ไปสูบ ไปดื่ม จึงถือว่าเป็นอบายมุข “มชฺชปาณา จ สญฺญโม” แปลว่า สำรวม ไม่เสพสิ่งเสพติดมีเมามา พระพุทธองค์ทรงสอนว่า “สุราเมรยมชฺชปมาทญฺสุรานา เวรมณี” ให้เรางดเว้นของมีเมมาคำว่ามีเมมาคนส่วนใหญ่จะหมายถึงเฉพาะสุราเพราะในศีลข้อ 5 มีคำว่า “สุราเมระยะ” ความจริงแล้วศีลข้อนี้ ท่านหมายเอาของมีเมมาหลายระดับจากหยาบ กลาง ละเอียด อย่างหยาบ เช่น สุรามัย ฝิ่น กัญชา ยาเสพติดทุกชนิด อย่างกลาง เช่นหมากพลู บุหรี่ น้ำชา กาแฟ เครื่องดื่มชูกำลัง น้ำอัดลมทุกชนิด อย่างละเอียด เช่น การติดในรูป เสี่ยง กลิ่น รส สัมผัส การยึดติดในอำนาจวาสนา ตำแหน่ง เป็นต้น หากลดสิ่งหยาบไม่ได้ ก็อาจจะลดสิ่งละเอียดได้ เพราะของหยาบมองเห็นได้ง่าย เช่น การดื่มสุรามิโทษ ดังนี้

- (1) ทำให้เสียทรัพย์
- (2) เป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาท
- (3) เป็นบ่อเกิดแห่งโรค
- (4) ทำให้เสียชื่อเสียง
- (5) ทำให้ขาดความละเอียด
- (6) ทำให้สติปัญญาเสื่อมถอย

นอกจากโทษปัจจุบันที่สามารถบังเกิดขึ้นได้ทันที่ที่แล้วทางพระพุทธศาสนายังสอนว่า โทษหรือบาปของการดื่มสุรายังติดตัวผู้เสพข้ามภพข้ามชาติไปอีกด้วย เช่น

- (1) ทำให้เกิดเป็นคนใบ้
- (2) ทำให้เกิดเป็นคนบ้า สติพินเพื่อนไม่สมประกอบ
- (3) ทำให้เกิดเป็นคนปัญญาอ่อน

(4) ทำให้เกิดเป็นสัตว์เลื้อยคลาน

2) **การเที่ยวกลางคืน** หมายถึง การใช้เวลาแห่งชีวิต ซึ่งเหน็ดเหนื่อยในการทำงาน ตอนกลางวันมาแล้ว ไปหาความสนุกสนาน ด้วยการเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ มีการเที่ยวดูมหรสพ จับเข้าคุยกัน เล่นกัน เป็นต้น ถือว่าเป็นทางเสื่อมเสีย

3) **เที่ยวดูการละเล่น** การละเล่นนั้นถ้าเป็นการพักผ่อนหย่อนใจชั่วคราวครั้งชั่วคราวตามความจำเป็นที่เกิดขึ้นก็เป็นเรื่องจำเป็นในการดำรงชีวิต แต่ที่จะเป็นเหตุแห่งความเสื่อมนั้น คือ มีการเล่นอะไรที่ไหนโดยใคร ก็พยายามไปเรื่อยไป ซึ่งถ้าเราหลงไหลไปในลักษณะนั้น เพราะการละเล่นก็มีอยู่ทุกวัน แต่ละวันหลายแห่ง หลายเรื่อง ถ้ามัวเมาหมกมุ่นในการละเล่นก็กลายเป็นทางเสื่อม

4) **การเล่นการพนัน** เป็นอบายมุขที่ออกจะมีความสำคัญ สมัยโบราณนั้น เล่นการพนันกันจนเสียบ้านเสียเมือง และในปัจจุบันเรื่องการพนันก็ยังเป็นอันตรายอย่างรุนแรง ทำให้ประสบความเสื่อมในด้านต่างๆ เป็นอันมากเป็นการชี้ให้เห็นโทษของการพนันว่า สามารถที่จะล้างผลาญทรัพย์สินสิ่งของต่างๆ ของตน ตลอดถึงอิสรภาพของตนได้

5) **คบคนชั่วเป็นมิตร** ได้แก่การคบค้าสมาคมกับพวกบาปมิตร คือมิตรที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเอง เช่น ลักษณะที่เป็นคนปลอมกลอก ดีแต่พูด ประจบสอพอ หรือคนที่ชักชวนในทางที่ฉิบหาย เป็นต้น

6) **เกียจคร้านทำงาน** ถือว่าเป็นรากเหง้าของความเสื่อม คนเราจะประสบความสำเร็จในด้านการศึกษาล่าเรียนในการทำงานในการสร้างฐานะ ตลอดถึงในการประพฤติปฏิบัติ นั้น “จำเป็นจะต้องมีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจจริง เอาจริงในกิจการงานเหล่านั้น แต่ถ้าหากว่าเป็นคนเกียจคร้านเสียแล้ว ทรัพย์สมบัติที่มีอยู่ก็ต้องเสื่อมลงไป ทรัพย์สมบัติที่เกิดขึ้นมาใหม่ก็เกิดขึ้นไม่ได้เพราะสิ่งเหล่านั้นล้วนจะเกิดขึ้นเพราะการใช้ความเพียรพยายามของบุคคล²⁶

สรุป การละเว้นอบายมุข คือ การงดเว้นจากเหตุที่ทำให้เกิดความเดือดร้อน ไม่ว่าจะ เป็นสิ่งเสพติดของมีนเมาให้โทษ การเที่ยวเล่นสนุกสนานในเวลากลางคืน การเล่นการพนันล้างผลาญทรัพย์สิน คบคนชั่วเป็นมิตร เกียจคร้านขาดความขยันหมั่นเพียร

²⁶ พระพรหมมุนี, **ธรรมปริทรรศน์**, (นครปฐม : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2544), หน้า 302.

2.4 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

สภาพพื้นที่ที่ศึกษาผู้วิจัยมุ่งจะกล่าวถึงประวัติของโรงเรียน ที่ตั้งและเส้นทางคมนาคม สภาพชุมชนโดยรวมโอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พันธกิจวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และ ปรัชญาคตินิยมดอกไม้สัญลักษณ์ของโรงเรียน ดังนี้

2.4.1. ประวัติของโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์

โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เดิมชื่อโรงเรียนนิคมลำโดมน้อยวิทยาตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2527 ในระยะแรกได้อาศัยอาคารเรียนโรงเรียนสังกัด สปช. คือโรงเรียนเรียนไทยรัฐวิทยา 87 (นิคมสร้างตนเอง 1) เปิดทำการสอนแบบสหศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียน 101 คน ครู 5 คน โดยมีนายทองขาว โคตรโยธา มารักษาการในตำแหน่งครูใหญ่เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2527 กรมสามัญได้แต่งตั้งให้นายอุทิศ ต้นแก้ว มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่เป็นคนแรก วันที่ 6 สิงหาคม 2527 ได้ย้ายมาทำการเรียนการสอนในที่ดินของกรมประมงประชาสงเคราะห์ ซึ่งได้อนุญาตให้ใช้ที่ดินตามหนังสือที่ มท 0810.ฝว./1038 ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2529 บนพื้นที่ 53-1-14 ไร่ จนถึงปัจจุบัน

- ปีการศึกษา 2531 เข้าโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (คอ.มต.ศ.)

- ปีการศึกษา 2534 เปิดสาขา ณ บ้านห้วยน้ำใส ตำบลช่องเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

- ปีการศึกษา 2536 เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 14 ตุลาคม 2537 ได้รับพระราชทานนามจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เป็น “โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์”

- ปีการศึกษา 2539 เข้าโครงการจัดการศึกษาในหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน (ปชด.) ปีการศึกษา 2549 ได้ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียนต้นแบบในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนในฝัน

เดิมโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ขึ้นอยู่กับพื้นที่อำเภอพิบูลมังสาหาร จนถึงวันที่ 27 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2534 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นอำเภอสิรินธร ปัจจุบันโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอสิรินธร เปิดสอนแบบสหศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมี นายสุวรรณ โลมะรัตน์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน มีครู-อาจารย์ 30 คน อาจารย์พิเศษ 6 คน นักการภารโรง 2 คน นักเรียน 790 คน

2.4.2.ที่ตั้งและเส้นทางคมนาคม

โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตั้งอยู่ เลขที่ 64 บ้านคำเจริญสุข หมู่ 13 ตำบลนิคมอำเภอ สิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34350 โทรศัพท์ 0-4536-6053 อยู่ห่างจากที่ว่าการ อำเภอสิรินธร 400 เมตร ห่างจากจังหวัดอุบลราชธานี 69 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ ห่างจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 332 กิโลเมตร
อาณาเขตโรงเรียน

ทิศเหนือ จดที่ทำกินราษฎรหมู่บ้านคำเจริญสุข หมู่ 13 ตำบลนิคม อำเภอสิรินธร

ทิศใต้ จดถนนสถิตยนิมานกาล (ชวน สุปียพันธ์)

ทิศตะวันออก จดที่ว่าการอำเภอสิรินธร

ทิศตะวันตก จดตลาดกลางนิคมฯและฝายน้ำล้นของสภาตำบลนิคมลำโดมน้อย

2.4.3. สภาพชุมชนโดยรวม

โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตั้งอยู่ในหมู่บ้านคำเจริญสุข ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ริมเส้นทางถนน อุบลราชธานี-ช่องเม็ก ห่างจากเขื่อนสิรินธร 3 กิโลเมตร และห่างจากตะเข็บชายแดน ช่องเม็ก 15 กิโลเมตร ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา เลี้ยงสัตว์ และการประมงน้ำจืด นอกจากนี้ยังมีการทำไม้กวาดซึ่งถือว่าเป็นองค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการรวมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำหน่ายปลาชิวแก้วตากแห้ง ปลาชิวแก้วอบสมุนไพร วางจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวริมเส้นทาง นับเป็นสินค้า OTOP ที่ทำรายได้ให้แก่ชุมชน

2.4.4.โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

ที่ทำการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (เขื่อนสิรินธร) จัดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เด่นที่สุด มีธรรมชาติและทิวทัศน์ที่สวยงามและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สถานีดาวเทียมสิรินธร ตลาดชายแดน ไทย-ลาว ด้านช่องเม็ก ซึ่งมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาซื้อสินค้าไม่ขาดระยะ นอกจากนี้ โรงเรียนยังได้เชิญวิทยากรมาถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน เพื่อเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น หมอลำ ซึ่งนับเป็นกิจกรรมและผลงานดีเด่นของโรงเรียน ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดมหกรรมวิชาการในระดับเขตและระดับจังหวัด การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากสถานีตำรวจภูธรอำเภอสิรินธรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นประจำ สถิติการใช้แหล่งเรียนรู้ 4 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน

อุปสรรค ประชากรในเขตบริการส่วนใหญ่อพยพมาจากที่อื่นทำให้ชุมชนมีความหลากหลายวัฒนธรรมและหลากหลายความเชื่อ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม รับจ้างทั่วไป มีรายได้น้อยฐานะยากจน ผู้ปกครองส่วนหนึ่งต้องไปทำงานต่างจังหวัด ส่งบุตรหลานให้ ปู่

ยา ตา ยาย ดูแล ส่งผลให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เนื่องจากขาดความอบอุ่นและขาดการดูแล พื้นที่ในเขตบริการบางส่วนอยู่ไกลตามตะเข็บชายแดน การเดินทางมาโรงเรียนของผู้เรียนไม่สะดวก มีร้านอาหารใกล้สถานศึกษาที่มีการให้บริการที่ไม่เหมาะสม มีแหล่งอบายมุขที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนในทางที่ไม่พึงประสงค์

2.4.5.บุคลากรของโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์

ครู – อาจารย์บุคลากร ปีการศึกษา 2552 รวม 37 คน ครู-อาจารย์ 31 คน พนักงานราชการ 4 คน ครูอัตราจ้างชั่วคราว – คน นักการภารโรง 2 คน รวม 37 คน

2.4.6) ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน

จำนวนนักเรียนทั้งชายและหญิง ปีการศึกษา 2552 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 773 คน

2.4.7) โครงการเด่น ปีการศึกษา 2551

- 1) โครงการสร้างจิตสำนึกในการประหยัดพลังงานในสถานศึกษา (กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์)
- 2) โครงการโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำของเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
- 3) โครงการการป้องกันปัญหาความรุนแรงต่อเด็กและสตรี มูลนิธิธุรกิจสตรีอุบลราชธานี
- 4) ศูนย์ประสานงานป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอสิรินธร
- 5) โรงเรียนประเภทที่ 1 โรงเรียนรองรับการเปลี่ยนแปลงการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
- 6) โรงเรียนต้นแบบการพิจารณาคุณภาพการศึกษาได้มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก
- 7) พัฒนานวัตกรรมเพื่อคุณภาพการสอน (ครูหนึ่งคนหนึ่งนวัตกรรม)

2.4.8. ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ผ่านมา

ในปีการศึกษา 2550 โรงเรียนมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจนบรรลุความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ผลการดำเนินงาน

- 1) ผู้เรียน มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตนตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนา ที่ตนนับถือมีคุณภาพระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 88.71
- 2) ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต คุณภาพระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 92.20
- 3) ผู้เรียน มีความกตัญญูกตเวที คุณภาพระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 98.20
- 4) ผู้เรียน มีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม คุณภาพระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 89.22
- 5) ผู้เรียน มีความประหยัดรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า คุณภาพระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 77.70
- 6) ผู้เรียนนิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในความเป็นไทยและรักษาวัฒนธรรมไทย คุณภาพระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 93.69

2.4.9. พันธกิจวิสัยทัศน์ปรัชญาและคติพจน์

วิสัยทัศน์ โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ บริหารจัดการศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลจัดการศึกษาเรียนร่วมผ่านเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ยึดหลักคุณธรรมนำความรู้คู่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่อย่างไทย มีค่านิยมที่ดีงาม สานสัมพันธ์ชุมชน

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
2. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ยึดหลักคุณธรรมนำความรู้
3. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมที่ดีงามตามวิถีไทย
4. ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษาและพัฒนาภาคีเครือข่ายผู้อุปถัมภ์

ปรัชญา เรียนดี กีฬาเด่น เป็นผู้นำ จริยธรรมสูง

คติพจน์ ปญญาว ธเนน เสวยโย ปัญญาประเสริฐกว่าทรัพย์

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระอธิการบวรศักดิ์ จุกกธมโม (ตันปรีรักษ์) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาความมีระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุดมวิทยา พบว่า การที่โรงเรียนจะดำเนินการปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรมหรือพัฒนาให้ดีขึ้น เป็นเรื่องยุ่งยากโดยทั่วไป กลายเป็นประเด็นสร้างปัญหาให้กับสังคมเป็นอย่างมาก การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาวินัยนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุดมวิทยา อำเภอสิรินธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ครูฝ่ายปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 39 รูป/คน โดยศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติ ความรับผิดชอบ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏดังนี้ 1) บุคลากรโดยรวมเห็นว่า ปัญหาวินัยนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุดมวิทยาโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความประพฤติ และด้านการแต่งกาย โดยมีรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน คือ นักเรียนไม่รู้จักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ นักเรียนพูดจาไม่สุภาพ พูดก้าวร้าวหยาบคาย และนักเรียนไม่รักษาความสะอาด และไม่ตัดเล็บมือเล็บเท้า 2) ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาวินัยนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุดมวิทยา ด้านความรับผิดชอบ คือ จัดกลุ่มนักเรียนให้ปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติม ด้านความประพฤติ คือ อบรมส่งเสริมการพูดภาษาที่สุภาพ ด้านการแต่งกาย คือ ส่งเสริม และให้รางวัลนักเรียนที่รักษาความสะอาดร่างกาย²⁷

เพยาว์ เกาทัณฑ์ทอง ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมผิดวินัยอยู่ในระดับต่ำ โดยมีการผิดวินัยในด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้าน

²⁷ พระอธิการบวรศักดิ์ จุกกธมโม, ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาวินัยนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุดมวิทยาอำเภอสิรินธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3, **สารนิพนธ์นิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา**(มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชธานี), 2550 (บทคัดย่อ), 62 หน้า.

ความประพฤติและด้านการแต่งกาย นอกจากนั้นยังพบอีกว่า ตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์ พฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียน คือ การอบรมเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน²⁸

จรัญ แก้วเป็ง ได้ทำวิจัยเรื่อง จริยธรรมด้านคารวะธรรม พบว่า นักเรียนโรงเรียนเชียงคำวิทยาคมมีพฤติกรรมด้านคารวะธรรมที่มีต่อพระพุทธรูป พระธรรม และพระสงฆ์ จากผลการสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนเมื่อนักเรียนเดินเข้าโรงเรียนพอมมาถึงแท่นพระนักเรียนจะแสดงความเคารพ ด้วยการไหว้ ในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาหรือวันเกิดโรงเรียนนักเรียนร่วมทำบุญตักบาตรและปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจและมีความพร้อมเพรียง เวลาที่มีการประกาศรายชื่อบุคคลที่ทำความดี หรือบุคคลที่ไปสร้างชื่อเสียงให้กับทางโรงเรียน ทุกคนแสดงออกถึงความชื่นชมยินดีที่เพื่อนประสบความสำเร็จ และแม้กระทั่งเวลาเพื่อนพูดแสดงความเห็นในที่ประชุม นักเรียนก็จะรับฟังด้วยความตั้งใจ พฤติกรรมด้านคารวะธรรมที่มีต่อผู้ปกครองและบุคคลอื่นๆ ดีขึ้น นักเรียนที่มีผู้ปกครองมาส่งโรงเรียน ก่อนจะจากกับผู้ปกครองก็จะแสดงความเคารพขอบคุณ สำหรับพฤติกรรมต่อบุคคลอื่นๆ เวลาที่มีบุคคลจากหน่วยงานภายนอกมาใช้สถานที่โรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่แสดงออกถึงการมีสัมมาคารวะ ทั้งการพูดจาและกิริยาท่าทางที่ปรากฏได้อย่างเหมาะสม จนได้รับคำชมจากผู้มาใช้สถานที่²⁹

ทิฆัมพร สุภาพ ได้ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์กิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ในการวิเคราะห์เอกสารคู่มือการจัดกิจกรรมบังคับ ปรากฏว่าคุณลักษณะทางจริยธรรมส่วนใหญ่ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเสียสละความเมตตาากรุณา และเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า คุณลักษณะทางจริยธรรมส่วนใหญ่ที่เกิดจากกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และความมีใฝ่รู้³⁰

²⁸ เพียว เกาทันท์ทอง, "การศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี", **วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร), 2534, (บทคัดย่อ), 180 หน้า.

²⁹ จรัญ แก้วเป็ง, "การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนด้านคารวะธรรม โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา", (**วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา**), 2546, (บทคัดย่อ), 140 หน้า.

³⁰ ทิฆัมพร สุภาพ, "การวิเคราะห์กิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา." **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต** (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2535. (บทคัดย่อ), 105 หน้า.

วรรณะ บรรจง ได้ทำวิจัยเรื่องลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทยจากชุมชนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองในภาคใต้ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก 4 โรงเรียนและมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก 3 โรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 401 คน พบว่า

1) เยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนัสนับสนุนมากหรือได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวมาก หรือมาจากชุมชนที่มีคุณภาพสูงมีความเชื่อทางพุทธศาสนา การปฏิบัติทางพุทธศาสนา ความเชื่ออำนาจภายในตน การคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่าและมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่าเยาวชนที่มีลักษณะดังกล่าวน้อย

2) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนัสนับสนุนเป็นตัวทำนายที่สำคัญเด่นชัด ในการทำนายลักษณะทางศาสนาสองด้าน (เชื่อและปฏิบัติ) และลักษณะทางพฤติกรรมศาสตร์สามด้านของเยาวชน (ความเชื่ออำนาจภายในตน คบเพื่อนอย่างเหมาะสม พฤติกรรมก้าวร้าว) รองลงมาคือ การส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะ จากครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวสองด้าน ร่วมกับการร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนา ศาสนาในชุมชนสามารถร่วมกันทำนายความเชื่อทางพุทธ ศาสนาของเยาวชนในครอบครัวเศรษฐกิจต่ำ การปฏิบัติทางพุทธศาสนาความเชื่ออำนาจภายในตน พฤติกรรมก้าวร้าวในเยาวชนอายุมาก และการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมในกลุ่มเยาวชนครอบครัวขยาย

3) เยาวชนในครอบครัวขยายที่มีความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาในปริมาณที่สูงเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน การคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากและมีพฤติกรรมก้าวร้าว³¹

ไวยาร ยะสารวรรณ ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า

1) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (mean = 3.89 , S.D. = 0.38) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด (mean = 4.87 ,

³¹วรรณะ บรรจง, “ลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทยจากชุมชนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองในภาคใต้”, **ปริญญาณิพนธ์ วท.ม วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ กรุงเทพมหานคร**, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร), 2537,(บทคัดย่อ), 111 หน้า.

S.D. = 0.34) ที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ นักเรียนชอบคุยหรือเล่นกับเพื่อนในขณะที่กำลังเรียน (mean = 2.92 , S.D. = 1.30)

2) จากการทดสอบสมมติฐานข้อ 1 พบว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ($r = 0.221$) สมมติฐานข้อ 2 พบว่า สภาพแวดล้อมทางโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ($r = 0.468$) สมมติฐานข้อ 3 พบว่า สภาพแวดล้อมทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ($r = 0.437$) และสมมติฐานข้อ 4 พบว่า ตัวแปรสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อเชิงเส้นตรงกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียน มีจำนวน 5 ตัว ได้แก่ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนประเภทอินเทอร์เน็ต การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนประเภทนิตยสาร และการจัดการเรียนการสอนจริยศึกษาในคาบเรียน ตัวแปรทั้ง 5 ตัวนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ได้ร้อยละ 76.00 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.872 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ 0.189

3) แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนที่มีลำดับแนวทางสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ สื่อมวลชนเสนอข่าวที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย (mean = 4.85 , S.D.= 0.36) บิดามารดาให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ภายในบ้าน (mean = 4.76 , S.D. =0.43) และครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน (mean = 4.74 , S.D. = 0.44)³²

พระครูประกาศ์วรวิกิจ ปัตถัก ได้ทำวิจัยเรื่อง ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาจริยธรรม : กรณีศึกษาการอบรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม (ค่ายพุทธบุตร) วัดป่าดอนธาตุ ตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

ผลการวิจัยพบว่า

³²ไวยากร ยะสารวรรณ, “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร”, สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัย **หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**(สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา) 2546, (บทคัดย่อ), 194 หน้า.

1) การดำเนินการความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาจริยธรรม: กรณีศึกษาการอบรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม (ค่ายพุทธบุตร) วัดป่าดอนธาตุ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ก่อนการอบรมนักเรียนไม่แน่ใจเรื่องของการนำกฎกติกาไปใช้ในการฝึกอบรม โดยเฉพาะเรื่องของการมีระเบียบวินัยต่อการกระทำของตนเอง โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่มักจะขาดระเบียบ ขาดความอดทน มักจะตามใจตัวเอง

2) การดำเนินการความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาจริยธรรม: กรณีศึกษาการ อบรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม (ค่ายพุทธบุตร) วัดป่าดอนธาตุ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร หลังการอบรมนักเรียนเข้าใจจริง โดยเฉพาะเรื่องการมีความเคารพพนอบู๊จักที่ต่ำที่สูง โดยลำดับ³³

สิริยา พรมรัตน์ ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 1 ซึ่งจำแนกตามเพศ อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนารามจังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2549 รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,252 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 335 ผลการวิจัยพบว่า

1) คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมและทุกด้าน มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ความกตัญญู กตเวทิต์ ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเมตตา กรุณา ด้านวินัยความรับผิดชอบ และด้านความประหยัดและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2) ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่อุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

³³พระครูประภัสร์วรวิจิ ปัตถักย, “ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาจริยธรรม : กรณีศึกษาการอบรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม (ค่ายพุทธบุตร) วัดป่าดอนธาตุ ตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร”,วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), 2550 ,(บทคัดย่อ), 111 หน้า.

3) ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมูลนิธิศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่อุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความเมตตา กรุณา และด้านความประหยัดและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านวินัย ความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูกตเวที และด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่แตกต่างกัน

4) ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมูลนิธิศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่อุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01³⁴

เกียรติสุดา นาคุณ ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 – 4, ผลการวิจัยพบว่า

1) แบบวัดคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 – 4 ที่สร้างขึ้น มี 6 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบวัดความมีวินัย จำนวน 38 ข้อ ฉบับที่ 2 แบบวัดความรับผิดชอบต่อ ฉบับที่ 3 แบบวัดความกตัญญูกตเวที จำนวน 19 ข้อ ฉบับที่ 4 แบบวัดความเมตตา กรุณา จำนวน 22 ข้อ ฉบับที่ 5 แบบวัดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จำนวน 17 ข้อ และแบบวัดความเสียสละ จำนวน 20 ข้อ

2) คุณภาพของแบบวัด ประกอบด้วย

(1) ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

(2) ค่าความเชื่อถือได้ของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 - 4 มีค่าเท่ากับ .969

(3) ค่าความแม่นยำเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 มีค่าตั้งแต่ .474 ถึง .936

3) คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 - 4 มีช่วงคะแนนตั้งแต่ T_{19} ถึง T_{81} ³⁵

³⁴ สิริยา พรมรัตน์, "การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง นักเรียนนักเรียนโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 1", **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), 2551, (บทคัดย่อ), 173 หน้า.

โอภาส อินโสม ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน 6 ด้าน คือ ด้านการพึ่งตนเอง ด้านความเสียสละ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความขยันหมั่นเพียร อยู่ในระดับมาก

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง และระดับชั้น พบว่า

(1) ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

(2) ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีช่วงชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน³⁶

บรรเจิด ดอกอิน เรื่อง ได้ทำวิจัยเรื่อง การป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า

1) โรงเรียนมีกระบวนการป้องกันปัญหายาเสพติดโดยภาพรวมอยู่ในระดับกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติงานด้านการวางแผนมากที่สุด รองลงมาคือด้านการจูงใจ การประสานงาน การจัดองค์การ และการประเมินผลตามลำดับ สำหรับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แผนปฏิบัติการประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน พบว่า

³⁵ เกียรติสุดา นาคูน, "การพัฒนาแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 - 4", **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), 2551, (บทคัดย่อ), 232 หน้า.

³⁶ โอภาส อินโสม, "ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม", **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), 2552, (บทคัดย่อ), 96 หน้า.

วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนคือ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติดและเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายโรงเรียนสีขาวของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดให้นักเรียนทุกคนคือเป้าหมาย กิจกรรมที่กำหนดไว้คือจัดประชุมและจัดกิจกรรมกีฬา

2) โรงเรียนมีปัญหการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดองค์การมีสภาพปัญหามากที่สุด รองลงมาคือด้านการวางแผน ประสานงาน ประเมินผล และการใช้สิทธิพลหรือการจูงใจตามลำดับ ปัญหาในการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนคือ การขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน ส่วนสภาพของปัญหาเสพติดในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในระดับน้อยและมีแนวโน้มลดลง สาเหตุของปัญหาคืออยากทดลอง โดยช่องทางในการระบาดคือนักเรียนนำเข้ามาเอง สำหรับสถานที่ที่ใช้เป็นแหล่งมั่วสุมคือห้องน้ำ ห้องส้วม ชนิดของยาเสพติดที่ระบาดและเป็นปัญหาในโรงเรียนคือบุหรี่

3) ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยบริหารฝ่ายปกครอง หัวหน้างานป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน หัวหน้างานแนะแนวในโรงเรียน และอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ³⁷

ซูจิตร์ แซ่มลำเจียก ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการอบรมคุณธรรมจริยธรรมและพัฒนาจิตใจนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนโคกสำโรงวิทยา ผลการวิจัยพบว่า

1) มีผู้รับผิดชอบได้ดำเนินงานอบรมคุณธรรมจริยธรรมตามโครงการและกิจกรรมที่เพิ่มขึ้นมาแต่ยังขาดระบบเพราะครูผู้รับผิดชอบยังขาดความรู้เกี่ยวกับการอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่จะนำมาใช้อบรมนักเรียนเพียงพอ

2) ผลการดำเนินการดำเนินการอบรมคุณธรรมจริยธรรมและพัฒนาจิตใจนักเรียนยังไม่ชัดเจนว่า การดำเนินงาน การอบรมได้ผลเพียงใดเหมาะสมหรือไม่

³⁷บรรเจิด ดอกอินทร์, “การศึกษาการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), 2544, (บทคัดย่อ), 140 หน้า.

3) รูปแบบการประเมินผลการดำเนินงานการอบรมคุณธรรมจริยธรรมและพัฒนาจิตใจนักเรียนมีการประเมินและติดตามผลแต่ไม่ชัดเจนในรูปแบบการประเมิน³⁸

โกเศศ ด้วงอินทร์ ได้ทำวิจัยเรื่อง การปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยศึกษาจากการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

ในด้านวิธีการที่โรงเรียนปฏิบัติต่อนักเรียน ผู้บริหารรู้ว่าโรงเรียนใช้วิธีเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานของนักเรียนให้ถูกต้องตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมมากที่สุด และนักเรียนรู้ว่าโรงเรียนใช้วิธีการยกย่องชมเชยนักเรียนผู้กระทำดี และการเสนอตัวอย่างผู้กระทำดีแก่นักเรียน โดยส่วนรวมมากที่สุดส่วนวิธีการที่โรงเรียนปฏิบัติน้อยที่สุดตามการรับรู้ของผู้บริหารคือ การตำหนิ ลงโทษ นักเรียนผู้กระทำผิดและการชี้แนะนักเรียนไม่ให้เอาตัวอย่างผู้กระทำไม่ดีตามการรับรู้ของครู คือการชี้ให้นักเรียนได้เลือกตัดสินใจปฏิบัติงานตามความต้องการของนักเรียนเองและตามการรับรู้ของนักเรียนคือการทำคำปรึกษาหารือแก่นักเรียนในการดำเนินงานต่างๆ

ในด้านการที่โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติมากและน้อยที่สุดนั้น ทั้งผู้บริหาร ครูและนักเรียนรับรู้ตรงกันว่าโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมากที่สุดและส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักตัดสินใจเลือกแนวทางการปฏิบัติงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งน้อยที่สุดในด้านคุณลักษณะทางจริยธรรมที่โรงเรียนพยายามส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนนั้นในความคิดของผู้บริหารรู้ว่า โรงเรียนพยายามส่งเสริมให้นักเรียนยึดถือความจริงและยอมรับความจริงมากที่สุด และส่งเสริมให้นักเรียนมีความพร้อมและตื่นตัวทันต่อเหตุการณ์น้อยที่สุดครูรู้ว่าโรงเรียนพยายามส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนมีความเชื่อและศรัทธาในสิ่งที่มีเหตุผลมีหลักฐานหรือข้อมูลรองรับมากที่สุด และส่งเสริมให้นักเรียนวางแผนการปฏิบัติงานล่วงหน้าและคาดการณ์ผลการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าน้อยที่สุด ส่วนนักเรียนรู้ว่าโรงเรียนพยายามส่งเสริมให้นักเรียนใช้กระบวนการค้นคว้าหาความจริงหรือทางออกอย่างมีเหตุผลมากที่สุด³⁹

³⁸ชูจิตร์ แซ่มลำเจียก, “แนวการอบรมคุณธรรม จริยธรรมและพัฒนาจิตใจนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนโคกสำโรงวิทยา”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต : การบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2537, (บทคัดย่อ), 112 หน้า.

³⁹โกเศศ ด้วงอินทร์, “ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียนเกี่ยวกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต : บริหารการศึกษา**(บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2528, (บทคัดย่อ), 132 หน้า.

ประไพ มุ่งจำกัด ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ระดับชั้นของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยภาพรวมมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 1 ในทุกคุณลักษณะจริยธรรม
- 2) นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 4
- 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 4 ยกเว้นคุณลักษณะมีพละนาถยสมบรูณั้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มี พฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 5
- 4) นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 4 ยกเว้นคุณลักษณะทางจริยธรรม 2 คุณลักษณะ ได้แก่ มีพละนาถยสมบรูณั้ทั้งทางร่างกายและจิตใจนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 5 และคุณลักษณะรู้จักพึ่งตนเองและมีอุดมคติ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 5⁴⁰

สมพงศ์ สมภักดี ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งหมด 7 ด้าน คือ ด้านความขยัน การประหยัด ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความรับผิดชอบ การพึ่งตนเอง และความมีวินัย ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายด้านก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน และเมื่อพิจารณาตามตัวแปรขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร พบว่า มีปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนแต่ละด้านและร่วมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน
- 2) ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานโรงเรียนขนาดต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับระดับปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

⁴⁰ประไพ มุ่งจำกัด, “การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) จังหวัดพระนครศรีอยุธยาสังกัดกรมสามัญศึกษา”.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต : บริหารการศึกษา (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2538(บทคัดย่อ),144 หน้า.

.05 โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับระดับปัญหาการส่งเสริมศีลธรรมของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับระดับปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4) ไม่พบปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ⁴¹

สรุปความสอดคล้องของงานวิจัย

1. **ด้านการมีวินัยในตนเอง**สอดคล้องกับงานวิจัยของ **โฆหาร ยะसारวรรณ เรื่อง** ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร **พะเยาว์ เกาทันท์ทอง เรื่อง** การศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี **และ ทิฆัมพร สุภาพ เรื่อง** การวิเคราะห์กิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

2. **ด้านความมีสัมมาคารวะ** สอดคล้องกับงานวิจัยของ **จรัญ แก้วเบ็ง เรื่อง** “การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนด้านคารวะธรรม โรงเรียนเชิงคำวิทยาคมอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” **ชูจิตร์ แซ่มลำเจียก เรื่อง** แนวทางการอบรมคุณธรรมจริยธรรมและพัฒนาจิตใจนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนโคกสำโรงวิทยา **โกเศศ ดั่งอินทร์ เรื่อง** การปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยศึกษาจากการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร **และ พระอธิการบวรศักดิ์ จุกธมฺโม (ตันปรีรักษ์) เรื่อง** ปัญหาความมีระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุดมวิทยา

3. **ด้านความมีเมตตากรุณา** สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เกียรติสุดา นาคุณ เรื่อง** การพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 - 4, **และสิริยา พรมรัตน์ เรื่อง** คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

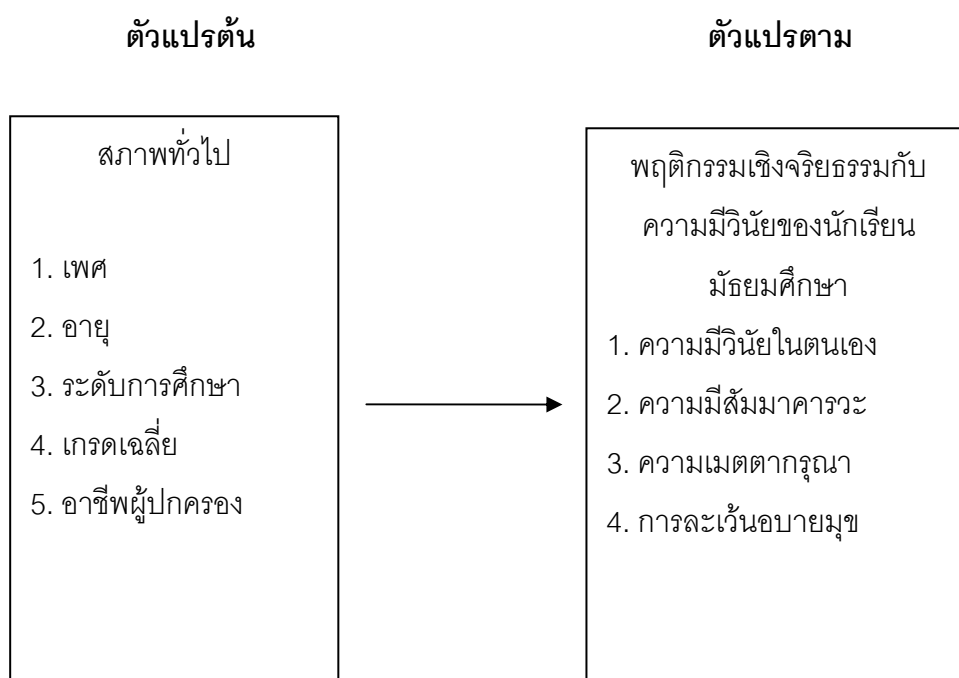
⁴¹สมพงษ์ สมภักดี, “ปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด”. **วิทยานพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา)** มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2536, (บทคัดย่อ), 118 หน้า.

นักเรียนโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 1 และ สมพงษ์ สมภักดี เรื่อง ปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

4. ด้านการละเว้นอบายมุข สอดคล้องกับงานวิจัยของบรรเจิด ดอกอิน เรื่อง การศึกษาการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร และ วรรณะ บรรจง เรื่อง ลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทย จากชุมชนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองในภาคใต้ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก 4 โรงเรียนและมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก 3 โรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.6 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมควมามีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากหลักจริยธรรมของกรมการศาสนา และบุญมี แทนแก้ว ได้นำมา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบคำถาม สำหรับเก็บ รวบรวมข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ และสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสามารถเขียนเป็นแผนภูมิกรอบ แนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantization Research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย
- 3.7 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี (ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนปี 2552) รวมทั้งสิ้น จำนวน 773 คน

3.1.2. กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี (ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนปี 2552) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครชีและเมอร์แกน¹ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายได้กลุ่มตัวอย่าง 217 คน

3.1.3 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย สุ่มจากประชากร โดยดำเนินการดังนี้

¹ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2545), หน้า 43.

จากจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี (ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนปี 2552) รวมทั้งสิ้น 773 คน แต่กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาจำนวน 500 คน นำไปเทียบตารางแจกแจงและมอร์แกน แล้วใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)² ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 217 แล้วนำมาหาอัตราสัดส่วนของประชากร เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างแยกแต่ละชั้นปีตามสูตรนี้³

$$n_1 = \frac{N_i}{N} \times n$$

n_1 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้น

N_i = จำนวนประชากรแต่ละชั้น

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทุกชั้น

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	150	$150 (217) = 65.1 = 65$ 500
2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	100	$100 (217) = 43.4 = 43$ 500
3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	150	$150 (217) = 65.1 = 65$ 500

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 43 - 44.

³กัลยา วานิชย์บัญชา, สถิติสำหรับงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 19.

ลำดับ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	30	$30 (217) = 13.02 = 13$ 500
5	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	40	$40 (217) = 17.36 = 18$ 500
6	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	30	$30 (217) = 13.02 = 13$ 500
รวม		500	217

จากตารางที่ 3.1 เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 คน ดังกล่าวแล้ว จึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการแจกแบบสอบถามโดยบังเอิญในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้พัฒนามาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 217 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close-ended) และแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวน 12 ข้อ ใน 4 ด้าน

3.3 การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและทดสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.2 ร่างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ และนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้

3.3.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและขอคำแนะนำในการกำหนดประเด็นคำถามที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบสำนวนภาษาความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม และแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

3.3.4 แก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ และนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามเนื้อหา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขความเที่ยงตรง ทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา และสำนวนภาษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมกับประเมินความถูกต้อง โดยใช้สูตร IOC⁴ มีเกณฑ์ ดังนี้

ให้ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้น วัดได้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้จริง

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้น วัดได้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้จริง

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้น ไม่ได้วัดตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้จริง

การหาค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC คำนวณได้ดังนี้

⁴บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ่างแล้ว, หน้า 63 - 64.

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่าง
ข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 1) พระครูธรรมธรศิริวัฒน์ สิริวิฑูมโน Ph.D. (Pali) ในการตรวจรูปแบบข้อมูล
- 2) ดร. เรืองเดช เขจรศาสตร์ ปร.ด.(โทศึกษา).Ph.D.Sociology ในการตรวจเนื้อหา
- 3) ผ.ศ. ชื่น ศรีสวัสดิ์ ศศ.ม (ไทยคดีศึกษา) ในการตรวจสถิติและการวิเคราะห์

ข้อมูล

3.3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปวิเคราะห์ค่า IOC ได้ 40 ข้อ ($0.71 \leq IOC \leq 1.00$)

3.3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนเบ็ญที่
คูเมน 2 ชองเม็ก ตำบลชองเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30
คน แล้วนำมาลงรหัสวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าอำนาจ
จำแนก โดยวิธี Item-Total Correlation ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .86 - .93 หาค่าความเชื่อมั่นของ
แบบทดสอบโดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบแอลฟา (Alpha - Coefficient) ของ ครอนบาค
(Cronbach)⁵ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

3.3.7 นำแบบสอบถามไปพิมพ์เป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.4.1 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากสำนัก
บัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือถึงรองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตอุบลราชธานี ถึง โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์

⁵ เรืองเดียวกัน, หน้า 99.

เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการ แจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจนครบกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 217 คน

3.4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 217 ชุดไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยเก็บ ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณเป็นหลัก เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิง จริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคม ลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 217 คน ด้วยวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้ง สังเกตคำตอบสภาพทั่วไปประกอบการพิจารณา และตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยกำหนด ค่า น้ำหนักหรือคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5
ระดับมาก	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น 4
ระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น 3
ระดับน้อย	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น 2
ระดับน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น 1 ⁶

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งแยก วิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์แจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2) ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี กับข้อมูลทั่วไปด้านเพศ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนด้านอายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทาง

⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 73.

เดียว (One Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

4) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

เกณฑ์กำหนดการแปลผลระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนสตรีรัตนวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำมาปรับใช้ โดยแบ่งคะแนนเฉลี่ยได้ 5 ระดับ โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมระดับน้อยที่สุด ⁷

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ คือ

- 1) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)
- 2) ค่าอำนาจจำแนก โดยวิเคราะห์สหสัมพันธ์รายข้อ (Item Total Correlation)
- 3) ค่าความเชื่อมั่น โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 4) t-test (Independent Samples) สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสองกลุ่ม

⁷ เรืองเดียวกัน, หน้า 103.

5) F-test (One Way ANOVA) สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป

สูตรที่เกี่ยวข้องกับการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1) การหาค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อ⁸

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือ ระหว่าง ข้อสอบกับจุดประสงค์

$$\sum R = \text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

2) การหาค่าร้อยละ (Percentage)⁹

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)¹⁰

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

⁸ เรืองเดียวกัน, หน้า 63-64.

⁹ นิภา เมธาวีชัย, *วิทยาการวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543), หน้า 128.

¹⁰ สงศรี ชมภูวงศ์, *การวิจัย*, (นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547), หน้า 55.

4) การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach)¹¹

$$\alpha = \frac{K}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K = จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

5) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)¹²

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

6) การทดสอบสมมติฐาน (t-test)¹³

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที-เทสต์ (t-test)

\bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

¹¹ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ่างแล้ว, หน้า 99.

¹² ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2540), หน้า 53.

¹³ นิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, อ่างแล้ว, หน้า 238.

7) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(ONE-WAY ANOVA) หรือ (F-test) ¹⁴

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.7 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t - distribution)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F - distribution)
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ผลโดยภาพรวมกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลโดยภาพรวมกำลังสอง (Mean of Square)
Sig.	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 110.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 500 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายคือได้ประชากร 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามจากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ทั้ง 4 ด้าน ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่า (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least - Significant Different)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.1 - 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	81	37.30
หญิง	136	62.70
รวม	217	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน เป็นเพศชาย จำนวน 81 คน ร้อยละ 37.30 และเป็นเพศหญิง จำนวน 136 คน ร้อยละ 62.70

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
13 – 14 ปี	125	57.60
15 – 16 ปี	61	28.10
17 – 18 ปี	31	14.30
รวม	217	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน มีอายุ 13 - 14 ปี จำนวน 125 คน ร้อยละ 57.60 คน รองลงมา อายุ 15 - 16 ปี จำนวน 61 คน ร้อยละ 28.10 และอายุ 17 - 18 ปี จำนวน 31 คน ร้อยละ 14.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	67	30.90
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	2	0.90
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	67	30.90
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	36	16.60
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	18	8.30
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	27	12.40
รวม	217	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน มัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นละ 67 คน ร้อยละ 30.90 รองลงมา มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 36 คน ร้อยละ 16.60 และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 คน ร้อยละ 0.90

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2.00	15	6.90
2.00 – 2.49	35	16.10
2.50 – 2.99	51	23.50
3.00 – 3.49	64	29.50
3.50 ขึ้นไป	52	24.00
รวม	217	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน มีเกรดเฉลี่ย 3.00 - 3.49 จำนวน 64 คน ร้อยละ 29.50 รองลงมา 3.50 ขึ้นไป จำนวน 52 คน ร้อยละ 24.00 และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ต่ำกว่า 2.00 จำนวน 15 คน ร้อยละ 6.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรม	79	36.41
ข้าราชการ	9	4.15
ธุรกิจส่วนตัว	28	12.90
รับจ้างทั่วไป	101	46.54
รวม	217	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 101 คน ร้อยละ 46.54 รองลงมา อาชีพเกษตรกรรม จำนวน 76 คน ร้อยละ 36.41 อาชีพส่วนตัว ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 28 คน ร้อยละ 12.90 และอาชีพข้าราชการ จำนวน 9 คน ร้อยละ 4.15 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.6 - 4.10

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดม น้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น		
		(\bar{X})	S.D.	แปลผล
1	ด้านความมีวินัยในตนเอง	3.95	.475	ปานกลาง
2	ด้านความมีสัมมาคารวะ	4.21	.502	มาก
3	ด้านความเมตตากรุณา	3.77	.501	ปานกลาง
4	ด้านการละเว้นอบายมุข	4.33	.877	มาก
รวม		4.07	.471	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ ด้านการละเว้นอบายมุข รองลงมา ได้แก่ ด้านความมีสัมมาคารวะ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเมตตากรุณา

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับ
 ความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดม
 น้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง

ข้อที่	ด้านความมีวินัยในตนเอง	ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม		
		(\bar{X})	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	3.77	.68	มาก
2	นักเรียนมาโรงเรียนตรงเวลาเป็นประจำ	3.94	.81	มาก
3	นักเรียนตั้งใจเรียนอย่างมีวินัยในขณะกำลังเรียนหนังสือ	4.07	.81	มาก
4	ก่อนหยิบของมาใช้นักเรียนจะขออนุญาตเจ้าของก่อนทุกครั้ง	3.87	.78	มาก
5	นักเรียนเคารพให้เกียรติและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ	4.11	.83	มาก
6	เมื่อนักเรียนทำผิด นักเรียนจะยอมรับปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน	4.09	.74	มาก
7	นักเรียนชอบยกย่องผู้ยึดถือระเบียบวินัยของโรงเรียน	3.89	.81	มาก
8	เมื่อนักเรียนเก็บของได้จะเก็บไว้เพื่อให้เจ้ามารับคืนเสมอ	3.89	.77	มาก
9	นักเรียนเก็บและทิ้งขยะลงในถังที่จัดวางไว้ทุกครั้ง	3.58	.78	มาก
10	นักเรียนจะทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายเสมอ	4.34	.73	มาก
	รวม	3.95	.47	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง โดยรวมในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ นักเรียนจะทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายเสมอ รองลงมา คือ นักเรียนเคารพให้เกียรติและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนเก็บและทิ้งขยะลงในถังที่จัดวางไว้ทุกครั้ง

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัย ของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ

ข้อที่	ด้านความมีสัมมาคารวะ	ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม		
		(\bar{X})	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนทำความเคารพต่อพ่อแม่ครูอาจารย์ ทุกครั้งก่อนมาเรียนและก่อนเข้าห้องเรียน	3.94	.96	มาก
2	นักเรียนเชื่อฟังครูด้วยความเคารพเมื่อครูว่ากล่าวตักเตือน	4.27	.75	มาก
3	นักเรียนพูดจากับครูอาจารย์ด้วยวาจาไพเราะ และเหมาะสมอย่างมีจิตสำนึก	4.35	.72	มาก
4	นักเรียนไหว้พระพุทธรูปและสวดมนต์ด้วย กิริยาสำรวม	4.41	.74	มาก
5	เวลาฟังธรรมที่วัดนักเรียนไม่พูดคุยกันและ ตั้งใจฟังธรรม	3.94	.78	มาก
6	เมื่อนักเรียนพบพระสงฆ์แล้วยกมือไหว้ด้วยความเคารพ	4.12	.82	มาก
7	นักเรียนแต่งกายตามระเบียบเมื่อครูพาไปนมัสการพระพุทธรูปที่วัด	4.32	.78	มาก
8	นักเรียนไหว้พ่อแม่ด้วยความเคารพทุกครั้งก่อนมาโรงเรียน	4.14	.81	มาก
9	นักเรียนทำกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาด้วยความเคารพ	4.37	.81	มาก
10	นักเรียนใส่เสื้อผ้าเรียบร้อยตามกฎระเบียบของโรงเรียนทุกครั้งที่มาเรียน	4.02	.70	มาก
	รวม	4.21	.50	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ นักเรียนไหว้พระพุทธรูปและสวดมนต์ด้วยกิริยาสำรวม รongลงมา คือ นักเรียนทำกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาด้วยความเคารพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดสองข้อ คือ นักเรียนทำความเคารพต่อพ่อแม่ครูอาจารย์ทุกครั้งก่อนมาเรียนและก่อนเข้าห้องเรียน และเวลาฟังธรรมที่วัดนักเรียนไม่พูดคุยกันและตั้งใจฟังธรรม

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตากรุณา

ข้อที่	ด้านความเมตตากรุณา	ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม		
		(\bar{X})	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนมีความยินดีที่ได้แบ่งปันสิ่งของและอาหารให้เพื่อนเสมอ	4.02	.70	มาก
2	นักเรียนทำงานช่วยเหลือเพื่อนเมื่อมีกิจกรรมที่โรงเรียนและที่อื่นๆเสมอ	3.91	.76	มาก
3	นักเรียนช่วยคุณครูทำงานเสมอเมื่อโรงเรียนเล็ก	3.31	.94	มาก
4	นักเรียนช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานเมื่อโรงเรียนเล็ก	4.30	.83	มาก
5	นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่บ้านเสมอด้วยความเมตตา	4.16	.84	มาก
6	นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่โรงเรียนเสมอด้วยความเมตตา	3.19	.95	มาก
7	นักเรียนเมตตาจิตไม่กล้าฆ่าสัตว์เพราะกลัวบาป	3.51	.89	มาก
8	นักเรียนปลอบใจเพื่อนให้คลายทุกข์ด้วยความกรุณาต่อเพื่อน	3.82	.81	มาก
9	นักเรียนไปทำบุญตักบาตรที่วัดและวันสำคัญประจำ	3.63	.91	มาก
10	นักเรียนพูดจากับเพื่อนด้วยเมตตาจิตมีไมตรีต่อเพื่อนเสมอ	3.86	.82	มาก
รวม		3.77	.50	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความเมตตาถูกรูณาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ นักเรียนช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานเมื่อโรงเรียนเลิก รองลงมา คือ นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่บ้านเสมอด้วยความเมตตา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่โรงเรียนเสมอด้วยความเมตตา

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข

ข้อที่	ด้านการละเว้นอบายมุข	พฤติกรรมเชิงจริยธรรม		
		(\bar{X})	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนไม่ชอบดื่มสุราเพราะกลัวถูกพ่อแม่ครูจะตีเตือน	4.39	1.13	มาก
2	นักเรียนไม่ชอบดื่มสุราเพราะกลัวเสียเงินไปโดยเปล่าประโยชน์	4.44	1.02	มาก
3	นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวกลางคืนเพราะต้องการความปลอดภัย	4.29	1.07	มาก
4	นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวดูการละเล่นเพราะเป็นเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท	3.84	1.16	มาก
5	นักเรียนไม่ชอบไปเล่นการพนันเพราะเป็นเหตุให้เกิดศัตรูคู่แค้น	4.26	1.15	มาก
6	นักเรียนไม่ชอบไปกับเพื่อนที่ชวนไปเล่นการพนัน	4.28	1.13	มาก
7	นักเรียนไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนเสมอ	4.66	.70	มากที่สุด
8	นักเรียนไม่ชอบสูบบุหรี่เพราะบุหรี่ทำให้เกิดโรคต่างๆ ได้	4.49	1.13	มาก
9	นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวกลางคืนเพราะกลัวถูกใส่ร้ายจากเพื่อน	4.32	1.01	มาก
10	นักเรียนไม่ชอบเล่นการพนันเพราะกลัวเสียเงินไปโดยเปล่าประโยชน์	4.36	1.07	มาก
รวม		4.33	.88	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ นักเรียนไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนเสมอ รองลงมา คือ นักเรียนไม่ชอบสูบบุหรี่เพราะบุหรี่ทำให้เกิดโรคต่างๆ ได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด คือ นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวดูการละเล่น เพราะเป็นเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.11 - 4.75

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	80	3.96	.52	มาก
หญิง	135	4.13	.42	มาก
รวม	217	4.5	.47	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	80	3.96	.52	-2.67	.008
หญิง	135	4.13	.42		
รวม	1075	1045	.47		

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
ชาย	80	3.90	.50	มาก
หญิง	135	3.99	.45	มาก
รวม	217	3.95	.47	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง เมื่อจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	80	3.90	.50	-1.32	.187
หญิง	135	3.99	.45		
รวม	1075	3945	47		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	80	4.16	.54	มาก
หญิง	136	4.24	.48	มาก
รวม	217	3.95	.47	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ เมื่อจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D	t	Sig.
ชาย	80	4.16	.54	-1.21	.225
หญิง	136	4.24	.48		
รวม	108	4.20	.51		

จากตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	81	3.73	.56	มาก
หญิง	135	3.79	.46	มาก
รวม	217	3.76	.51	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา เมื่อจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D	t	Sig.
ชาย	81	3.73	.56	-788	.431
หญิง	135	3.79	.46		
รวม	108	3.76	.51		

จากตารางที่ 4.18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณา ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	81	4.03	1.0	มาก
หญิง	136	4.50	.74	มากที่สุด
รวม	217	4.265	.42	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านการละเว้นอบายมุข เมื่อจำแนกตามเพศ เพศหญิงมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด เพศชายอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	81	4.03	1.00	-393	.000
หญิง	136	4.50	.7435		
รวม	1085	4.3	3.8		

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13 – 14 ปี	124	3.99	.47	มาก
15 – 16 ปี	60	4.33	.29	มาก
17 – 18 ปี	31	3.87	.52	มาก
รวม	215	4.07	.471	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ในระดับมาก มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	6.285	2	3.143	16.177	.000*
ภายในกลุ่ม	41.185	112	.194		
รวม	47.470	214			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้านด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของค่าเฉลี่ย	13 – 14 ปี	15 – 16 ปี	17 – 18 ปี
13 – 14 ปี	-	.000*	.182
15 – 16 ปี		-	.000*
17 – 18 ปี			-

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 13 -14 ปี กับ อายุ 15 -16 ปี และอายุ 15 - 16 ปีกับ อายุ 17 - 18 ปี มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13 – 14 ปี	124	3.86	.47	มาก
15 – 16 ปี	60	4.22	.36	มาก
17 – 18 ปี	31	3.82	.46	มาก
รวม	215	3.95	.475	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.887	2	2.944	14.706	.000*
ภายในกลุ่ม	42.436	212	.200		
รวม	48.323	214			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least - Significant Different)

ตารางที่ 4.26 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเองด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของค่าเฉลี่ย	13 – 14 ปี	15 – 16 ปี	17 – 18 ปี
13 – 14 ปี	-	.000*	.680
15 – 16 ปี		-	.000*
17 – 18 ปี			-

จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 13 - 14 ปี กับ อายุ 15 - 16 ปี และ อายุ 15 - 16 กับ อายุ 17 - 18 ปี มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13 – 14 ปี	124	4.14	.50	มาก
15 – 16 ปี	61	4.50	.30	มากที่สุด
17 – 18 ปี	31	3.94	.57	มาก
รวม	216	4.21	.502	มาก

จากตารางที่ 4.27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมา
 कारวะจำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	7.928	2	3.964	18.813	.000*
ภายในกลุ่ม	46.432	213	.218		
รวม	54.360	215			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีสัมมาคารวะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิง
 จริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของค่าเฉลี่ย	13 – 14 ปี	15 – 16 ปี	17 – 18 ปี
13 – 14 ปี	-	.000*	.031
15 – 16 ปี		-	.000*
17 – 18 ปี			-

จากตารางที่ 4.29 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 13 - 14 ปี กับ อายุ 15 - 16 ปี และอายุ 15 - 16 กับ อายุ 17 - 18 ปี มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณา จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13 – 14 ปี	125	3.66	.50	มาก
15 – 16 ปี	60	3.99	.41	มาก
17 – 18 ปี	31	3.74	.49	มาก
รวม	216	3.77	.501	มาก

จากตารางที่ 4.30 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.407	2	2.203	9.467	.000*
ภายในกลุ่ม	49.571	213	.233		
รวม	53.978	215			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.31 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบ ผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least - Significant Different)

ตารางที่ 4.32 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของค่าเฉลี่ย	13 – 14 ปี	15 – 16 ปี	17 – 18 ปี
13 – 14 ปี	-	.000*	.436
15 – 16 ปี		-	.019*
17 – 18 ปี			-

จากตารางที่ 4.32 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 13 - 14 ปี กับ อายุ 15 - 16 ปี และ อายุ 15 - 16 กับ อายุ 17 - 18 ปี มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13 – 14 ปี	125	4.28	.91	มาก
15 – 16 ปี	61	4.61	.61	มากที่สุด
17 – 18 ปี	31	3.97	1.0	มาก
รวม	217	4.33	.877	มาก

จากตารางที่ 4.33 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามอายุ มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	9.25	2	4.62	6.308	.002*
ภายในกลุ่ม	157.02	214	.734		
รวม	166.28	216			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.34 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.35 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข ด้วยวิธีการของ LSD (Least - Significant Different)

ผลต่างของค่าเฉลี่ย	13 – 14 ปี	15 – 16 ปี	17 – 18 ปี
13 – 14 ปี	-	.013*	.074
15 – 16 ปี		-	.001*
17 – 18 ปี			-

จากตารางที่ 4.35 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 13 - 14 ปี กับอายุ 15 - 16 ปี และอายุ 15 - 16 กับอายุ 17 - 18 ปี มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	66	4.01	4.6	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	2	4.41	8.9	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	66	3.99	.47	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	36	4.35	.25	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	18	4.30	.36	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	27	3.83	.53	มาก
รวม	215	4.07	.471	มาก

จากตารางที่ 4.36 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	6.256	5	1.251	6.327	.000*
ภายในกลุ่ม	41.136	208	.198		
รวม	47.391	213			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.37 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.38 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของค่าเฉลี่ย	ชั้น ม.1	ชั้น ม.2	ชั้น ม. 3	ชั้น ม.4	ชั้น ม. 5	ชั้น ม. 6
ชั้น ม. 1	-	.208	.849	.000*	.013*	.079
ชั้น ม. 2		-	.192	.862	.750	.075
ชั้น ม. 3			-	.000*	.009*	.106
ชั้น ม. 4				-	.701	.000*
ชั้น ม. 5					-	.001*
ชั้น ม. 6						-

จากตารางที่ 4.38 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ชั้น ม.1 กับชั้น ม.4 และชั้น ม.5, ชั้น ม.3 กับชั้น ม.4 และชั้น ม.5, ชั้น ม.4 กับชั้น ม.6 และชั้น ม.5 กับชั้น ม.6 มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.39 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	66	3.88	.49	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	2	4.20	.00	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	66	3.86	.46	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	36	4.24	.35	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	18	4.22	.40	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	27	3.80	.48	มาก
รวม	215	3.95	.475	มาก

จากตารางที่ 4.39 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.40

ตารางที่ 4.40 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.914	5	1.183	5.809	.000*
ภายในกลุ่ม	42.351	208	.204		
รวม	48.264	213			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.40 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.41 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของค่าเฉลี่ย	ชั้น ม.1	ชั้น ม.2	ชั้น ม.3	ชั้น ม.4	ชั้น ม.5	ชั้น ม.6
ชั้น ม. 1	-	.326	.817	.000*	.005*	.427
ชั้น ม. 2		-	.299	.892	.947	.227
ชั้น ม. 3			-	.000*	.003*	.537
ชั้น ม. 4				-	.864	.000*
ชั้น ม. 5					-	.002*
ชั้น ม. 6						-

จากตารางที่ 4.41 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ชั้น ม.1 กับชั้น ม.4 และชั้น ม.5, ชั้น ม.3 กับชั้น ม.4 และชั้น ม.5, ชั้น ม.4 กับชั้น ม.6 และชั้น ม.5 กับชั้น ม.6 มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	66	4.11	.50	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	2	4.70	.14	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	67	4.17	.47	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	36	4.50	.26	มากที่สุด
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	18	4.54	.36	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	27	3.90	.59	มาก
รวม	216	4.21	.502	มาก

จากตารางที่ 4.42 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.43

ตารางที่ 4.43 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	8.381	5	1.676	7.676	.000*
ภายในกลุ่ม	45.637	209	.218		
รวม	54.018	214			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.43 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.44 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของ ค่าเฉลี่ย	ชั้น ม.1	ชั้น ม.2	ชั้น ม. 3	ชั้น ม.4	ชั้น ม. 5	ชั้น ม. 6
ชั้น ม. 1	-	.084	.463	.000*	.001*	.048*
ชั้น ม. 2		-	.121	.567	.655	.021*
ชั้น ม. 3			-	.001*	.004*	.011*
ชั้น ม. 4				-	.773	.000*
ชั้น ม. 5					-	.000*
ชั้น ม. 6						-

จากตารางที่ 4.44 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ชั้น ม.1 กับชั้น ม.4 ชั้น ม.5 และชั้น ม.6, ชั้น ม.2 กับชั้น ม.6, ชั้น ม.3 กับชั้น ม.4 ชั้น ม.5 และชั้น ม.6, ชั้น ม.4 กับชั้น ม.6, ชั้น ม.5 กับชั้น ม.6 มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.45 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	67	3.66	.50	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	2	4.00	.14	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	66	3.70	.51	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	36	4.00	.37	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	18	4.06	.49	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	27	3.68	.48	มาก
รวม	216	3.77	.501	มาก

จากตารางที่ 4.45 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.46

ตารางที่ 4.46 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.885	5	.977	4.161	.001*
ภายในกลุ่ม	49.076	209	.235		
รวม	53.961	214			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.46 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของ ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.47 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณา ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของ ค่าเฉลี่ย	ชั้นม.1	ชั้นม.2	ชั้นม. 3	ชั้นม.4	ชั้นม. 5	ชั้นม. 6
ชั้น ม. 1	-	.330	.606	.001*	.002*	.802
ชั้น ม. 2		-	.396	.987	.866	.381
ชั้น ม. 3			-	.003*	.006*	.887
ชั้น ม. 4				-	.691	.011*
ชั้น ม. 5					-	.012*
ชั้น ม. 6						-

จากตารางที่ 4.47 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ชั้น ม.1 กับชั้น ม.4 และชั้น ม.5, ชั้น ม.3, กับชั้น ม.4 และชั้น ม.5, ชั้น ม.4 กับชั้น ม.6, ชั้น ม.5 กับชั้น ม.6 มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	67	4.37	.87	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	2	4.75	.35	มากที่สุด
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	67	4.24	.92	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	36	4.66	.46	มากที่สุด
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	18	4.40	.89	มาก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	27	3.92	1.0	มาก
รวม	217	3.33	.877	มาก

จากตารางที่ 4.48 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้น
 อบายมุขโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.49

**ตารางที่ 4.49 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้น
 อบายมุข จำแนกตามระดับการศึกษา**

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	9.703	5	1.941	2.603	.026*
ภายในกลุ่ม	156.550	210	.745		
รวม	166.253	215			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.49 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้น
 อบายมุข มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของ
 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

**ตารางที่ 4.50 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม
 ด้านการละเว้นอบายมุข ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)**

ผลต่างของ ค่าเฉลี่ย	ชั้น ม.1	ชั้น ม.2	ชั้น ม. 3	ชั้น ม.4	ชั้น ม. 5	ชั้น ม. 6
ชั้น ม. 1	-	.548	.357	.103	.922	.024*
ชั้น ม. 2		-	.411	.898	.586	.195
ชั้น ม. 3			-	.017*	.486	.115
ชั้น ม. 4				-	.280	.001*
ชั้น ม. 5					-	.074
ชั้น ม. 6						-

จากตารางที่ 4.50 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ชั้น ม.1 กับชั้น ม.6 และชั้น
 ม.3, กับชั้น ม.4, และชั้น ม.4 กับชั้น ม.6 มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.51 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 2.00	15	3.81	.54	มาก
2.00 – 2.49	35	3.98	.58	มาก
2.50 – 2.99	50	3.86	.52	มาก
3.00 – 3.49	63	4.16	.33	มาก
3.50 ขึ้นไป	52	4.27	.32	มาก
รวม	215	4.07	.471	มาก

จากตารางที่ 4.51 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.52

ตารางที่ 4.52 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้านจำแนกตามเกรดเฉลี่ย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	6.011	4	1.503	7.611	.000*
ภายในกลุ่ม	41.460	210	.197		
รวม	47.470	214			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.52 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทั้ง 4 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.53 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ทั้ง 4 ด้าน ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของ ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 2.00	2.00 – 2.49	2.50 – 2.99	3.00 – 3.49	3.50 ขึ้นไป
ต่ำกว่า 2.00	-	.211	.677	.007*	.000*
2.00 – 2.49		-	.231	.058	.003*
2.50 – 2.99			-	.001*	.000*
3.00 – 3.49				-	.187
3.50 ขึ้นไป					-

จากตารางที่ 4.53 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับเกรดเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.00 กับเกรดเฉลี่ย 3.00 – 3.49 และเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป, และเกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.49 กับเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป, เกรดเฉลี่ย 2.50 – 2.99 กับเกรดเฉลี่ย 3.00 – 3.49 และเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.54 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 2.00	15	3.82	.49	มาก
2.00 – 2.49	35	3.89	.57	มาก
2.50 – 2.99	50	3.83	.47	มาก
3.00 – 3.49	63	3.98	.43	มาก
3.50 ขึ้นไป	52	4.13	.39	มาก
รวม	215	3.95	.475	มาก

จากตารางที่ 4.54 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.55

ตารางที่ 4.55 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.817	4	.704	3.250	.013*
ภายในกลุ่ม	45.507	210	.217		
รวม	48.323	214			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.55 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.56 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 2.00	2.00 – 2.49	2.50 – 2.99	3.00 – 3.49	3.50 ขึ้นไป
ต่ำกว่า 2.00	-	.606	.930	.221	.024*
2.00 – 2.49		-	.544	.361	.021*
2.50 – 2.99			-	.086	.001*
3.00 – 3.49				-	.094
3.50 ขึ้นไป					-

จากตารางที่ 4.56 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00, กับเกรดเฉลี่ย 3.50ขึ้นไป, และเกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.49 กับเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป, เกรดเฉลี่ย 2.50 - 2.99 กับเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.57 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 2.00	15	4.04	.44	มาก
2.00 – 2.49	35	4.18	.60	มาก
2.50 – 2.99	51	4.04	.55	มาก
3.00 – 3.49	63	4.23	.42	มาก
3.50 ขึ้นไป	52	4.42	.39	มาก
รวม	216	4.21	.502	มาก

จากตารางที่ 4.57 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีสัมมาคารวะโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.58

ตารางที่ 4.58 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.300	4	1.075	4.531	.002*
ภายในกลุ่ม	50.060	211	.237		
รวม	54.360	215			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.58 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับเกรดเฉลี่ยต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.59 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของ ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 2.00	2.00 – 2.49	2.50 – 2.99	3.00 – 3.49	3.50 ขึ้นไป
ต่ำกว่า 2.00	-	.356	.998	.176	.008*
2.00 – 2.49		-	.196	.621	.023*
2.50 – 2.99			-	.040*	.000*
3.00 – 3.49				-	.036*
3.50 ขึ้นไป					-

จากตารางที่ 4.59 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 กับเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป, และเกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.49 กับเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป, และเกรดเฉลี่ย 2.50 - 2.99 กับเกรดเฉลี่ย 3.00 - 3.49 และเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป, และเกรดเฉลี่ย 3.00 - 3.49 กับเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.60 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 2.00	15	3.66	.633	มาก
2.00 – 2.49	35	3.79	.595	มาก
2.50 – 2.99	50	3.63	.478	มาก
3.00 – 3.49	64	3.78	.441	มาก
3.50 ขึ้นไป	52	3.89	.461	มาก
รวม	216	3.77	.501	มาก

จากตารางที่ 4.60 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.61

ตารางที่ 4.61 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความเมตตา
กรุณา จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.909	4	.477	1.934	.106
ภายในกลุ่ม	52.069	211	.247		
รวม	53.978	215			

จากตารางที่ 4.61 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความเมตตา
กรุณา ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.62 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิง
จริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 2.00	15	3.72	1.10	มาก
2.00 – 2.49	35	4.07	.895	มาก
2.50 – 2.99	51	3.97	1.19	มาก
3.00 – 3.49	64	4.64	.488	มาก
3.50 ขึ้นไป	52	4.65	.442	มาก
รวม	217	4.33	.877	มาก

จากตารางที่ 4.62 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้น
อบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.63

ตารางที่ 4.63 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวน พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้น
 อบายมุข จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	25.860	4	6.465	9.760	.000*
ภายในกลุ่ม	140.421	212	.662		
รวม	166.281	216			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.63 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.64 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม
 ด้านการละเว้นอบายมุข ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 2.00	2.00 – 2.49	2.50 – 2.99	3.00 – 3.49	3.50 ขึ้นไป
ต่ำกว่า 2.00	-	.171	.297	.000*	0.00*
2.00 – 2.49		-	.596	.596	.001*
2.50 – 2.99			-	.000*	.000*
3.00 – 3.49				-	.975
3.50 ขึ้นไป					-

จากตารางที่ 4.64 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 กับเกรดเฉลี่ย 3.00-3.49 และเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป, และเกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.49 กับเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป, เกรดเฉลี่ย 2.50 - 2.99 กับเกรดเฉลี่ย 3.00 - 3.49 และเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.65 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกรรม	78	4.13	.444	มาก
ข้าราชการ	9	3.79	.634	มาก
ธุรกิจส่วนตัว	28	4.04	.453	มาก
รับจ้างทั่วไป	100	4.05	.476	มาก
รวม	215	4.07	.471	มาก

จากตารางที่ 4.65 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.66

ตารางที่ 4.66 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.013	3	.338	1.533	.207
ภายในกลุ่ม	46.458	211	.220		
รวม	47.470	214			

จากตารางที่ 4.66 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.67 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกรรม	78	4.01	.467	มาก
ข้าราชการ	9	3.91	.459	มาก
ธุรกิจส่วนตัว	28	3.87	.520	มาก
รับจ้างทั่วไป	100	3.94	.471	มาก
รวม	215	3.95	.475	มาก

จากตารางที่ 4.67 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.68

ตารางที่ 4.68 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.542	3	.181	.798	.496
ภายในกลุ่ม	47.781	211	.226		
รวม	48.323	214			

จากตารางที่ 4.68 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.69 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกรรม	79	4.29	.450	มาก
ข้าราชการ	9	3.71	.700	มาก
ธุรกิจส่วนตัว	28	4.23	.453	มาก
รับจ้างทั่วไป	100	4.19	.515	มาก
รวม	216	4.21	.502	มาก

จากตารางที่ 4.69 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีสัมมาคารวะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.70

ตารางที่ 4.70 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.802	3	.934	3.841	.010*
ภายในกลุ่ม	51.558	212	.243		
รวม	54.360	215			

จากตารางที่ 4.70 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างก็มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ตารางที่ 4.71 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

ผลต่างของค่าเฉลี่ย	เกษตรกรรม	ข้าราชการ	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป
เกษตรกรรม	-	.001*	.602	.200
ข้าราชการ		-	.006*	.005*
ธุรกิจส่วนตัว			-	.714
รับจ้างทั่วไป				-

จากตารางที่ 4.71 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ผู้ปกครองอาชีพเกษตรกรรม กับมีอาชีพข้าราชการ และอาชีพข้าราชการ กับอาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับจ้างทั่วไป มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีสัมมาคารวะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.72 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณา จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D	แปลผล
เกษตรกรรม	78	3.81	.468	มาก
ข้าราชการ	9	3.43	.669	มาก
ธุรกิจส่วนตัว	28	3.71	.482	มาก
รับจ้างทั่วไป	101	3.78	.509	มาก
รวม	216	3.77	.501	มาก

จากตารางที่ 4.72 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา โดยรวมในระดับมาก เมื่อจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.73

ตารางที่ 4.73 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความเมตตา
กรุณา จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.281	3	.427	1.718	.164
ภายในกลุ่ม	52.696	212	.249		
รวม	53.978	215			

จากตารางที่ 4.73 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างก็มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณา ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.74 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลพฤติกรรมเชิง
จริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกรรม	79	4.40	.888	มาก
ข้าราชการ	9	4.13	.992	มาก
ธุรกิจส่วนตัว	28	4.35	.818	มาก
รับจ้างทั่วไป	101	4.29	.882	มาก
รวม	217	4.33	.877	มาก

จากตารางที่ 4.74 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.75

ตารางที่ 4.75 แสดงวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้น
อบายมุข จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.930	3	.310	.399	.754
ภายในกลุ่ม	165.351	213	.776		
รวม	166.281	216			

จากตารางที่ 4.75 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการละเว้นอบายมุข ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.76 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านมีวินัยในตนเอง

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองทำ	11
2	มีความพร้อมเสมอไม่ทะเลาะวิวาทกันในโรงเรียน	8
3	สุขภาพเรียบร้อยไม่นำอาหารมารับประทานขณะครูสอน	16

จากตารางที่ 4.76 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีวินัยในตนเอง มากที่สุดคือสุขภาพเรียบร้อยไม่นำอาหารมารับประทานขณะครูสอน รองลงมาคือ มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองทำ และน้อยที่สุดคือ มีความพร้อมเสมอไม่ทะเลาะวิวาทกัน

ตารางที่ 4.77 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	เวลาผู้ใหญ่เดินผ่านโน้มตัวลงทำความเคารพ	22
2	มีความถ่อมตนสวดมนต์ก่อนนอน	17
3	เชื่อฟังคุณครูพูดจาด้วยคำอันไพเราะ	17

จากตารางที่ 4.77 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีสัมมาคารวะ มากที่สุดคือเวลาผู้ใหญ่เดินผ่านโน้มตัวลงทำความเคารพ รองลงมาคือ เชื่อฟังคุณครูพูดจาด้วยคำอันไพเราะ มีความถ่อมตนสวดมนต์ก่อนนอน

ตารางที่ 4.78 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตา กรุณา

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ช่วยเหลือเพื่อนร่วมห้องเห็นใจผู้อื่น	29
2	มีความเอ็นดูสัตว์ไม่ทำร้ายสัตว์	34
3	สงสารคนที่เดือดร้อนรู้จักการให้อภัย	17

จากตารางที่ 4.78 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีเมตตา กรุณา มากที่สุดคือ มีความเอ็นดูสัตว์ไม่ทำร้ายสัตว์ รองลงมาคือ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมห้องเห็นใจผู้อื่น และน้อยที่สุดสงสารคนที่เดือดร้อนผู้ยากไร้รู้จักการให้อภัย

ตารางที่ 4.79 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุข

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ไม่เสพสิ่งเสพติดของมึนเมา	22
2	ไม่ทดลองสิ่งเสพติด	20
3	ไม่ไปเที่ยวกลางคืนกับเพศตรงข้าม	18

จากตารางที่ 4.79 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการละเว้นอบายมุขมากที่สุดคือ ไม่เสพสิ่งเสพติดของมึนเมา รองลงมา ไม่ทดลองสิ่งเสพติด และไม่ไปเที่ยวกลางคืนกับเพศตรงข้าม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพ ต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

5. สรุปผล

การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อยอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 และเป็นเพศชาย 81 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 มีอายุ 13 - 14 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 57.60 รองลงมามีอายุ 15 - 16 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และน้อยที่สุดมีอายุ 17 - 18 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 มีระดับการศึกษาชั้น ม.1 และชั้น ม.3 จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90 รองลงมามีระดับการศึกษาชั้น ม.4 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 16.60 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาชั้น ม.2 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 มีเกรดเฉลี่ย 3.00 - 3.49 จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมามีเกรดเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 และน้อยที่สุดมีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90 ตามอาชีพผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 46.54 รองลงมาอาชีพเกษตรกร จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 36.41 น้อยที่สุดผู้ปกครองอาชีพข้าราชการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.15

5.2.2 ผลการวิเคราะห์การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรกคือ ด้านการละเว้นอบายมุข รองลงมาคือ ด้านความมีสัมมาคารวะ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความเมตตากรุณา

1) ด้านความมีวินัยในตนเอง

การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากทั้ง 10 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ นักเรียนจะทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายเสมอ รองลงมา คือ นักเรียนเคารพให้เกียรติและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ คือ นักเรียนเก็บและทิ้งขยะลงในถังที่จัดวางไว้ทุกครั้ง

2) ด้านความมีสัมมาคารวะ

การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากทั้ง 10 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ นักเรียนไหว้พระพุทธรูปและสวดมนต์ด้วยกิริยาสำรวม รองลงมา คือ นักเรียนทำกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาด้วยความเคารพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดสองข้อ คือ นักเรียนทำความเคารพต่อพ่อแม่ครูอาจารย์ทุกครั้งก่อนมาเรียนและก่อนเข้าห้องเรียน และเวลาฟังธรรมที่วัดนักเรียนไม่พูดคุยกันและตั้งใจฟังธรรม

3) ด้านความเมตตากรุณา

การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ นักเรียนช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานเมื่อโรงเรียนเลิก รองลงมา คือ นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่บ้านเสมอด้วยความเมตตา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่โรงเรียนเสมอด้วยความเมตตา

4) ด้านการละเว้นอบายมุข

การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ นักเรียนไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนเสมอ รองลงมา คือ นักเรียนไม่ชอบสูบบุหรี่เพราะบุหรี่ทำให้เกิดโรคต่างๆ ได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุด คือ นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวดูการละเล่นเพราะเป็นเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท

5.3.3 การเปรียบเทียบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง แตกต่างกัน

1) นักเรียนที่มี เพศต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในรายด้านพบว่า ด้านการละเว้นอบายมุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านความมีวินัย ด้านความมีสัมมาคารวะ และด้านความเมตตากรุณา ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) นักเรียนที่มี อายุต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในรายด้าน

พบว่า ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความมีสัมมาคารวะ ด้านความเมตตากรุณา และด้านการละเว้นอบายมุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) นักเรียนที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในรายด้าน พบว่า ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความมีสัมมาคารวะ ด้านความเมตตากรุณา และด้านการละเว้นอบายมุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4) นักเรียนที่มี เกรดเฉลี่ยต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในรายด้าน พบว่า ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความมีสัมมาคารวะ และด้านการละเว้นอบายมุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านความเมตตากรุณา ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

5) นักเรียนที่มี อาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในรายด้านพบว่า ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความเมตตากรุณา และด้านการละเว้นอบายมุข ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านความมีสัมมาคารวะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผล

ผู้วิจัยจำแนกการอภิปรายผลตามลำดับหัวข้อได้ดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า

การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า นักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เป็นโรงเรียนที่พฤติกรรมเชิง

จริยธรรมด้านความมีวินัยดี เพราะมีครูอาจารย์สั่งสอนให้เป็นคนมีระเบียบวินัย และครูอาจารย์ก็ได้พานักเรียนไปที่วัดเพื่อฟังธรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัด

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือด้านการละเว้นอบายมุข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนโรงเรียน สิรินครวิทยานุสรณ์ ไม่ไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข ไม่ว่าจะเป็นการเล่นการพนัน การดื่มสุรา เป็นต้น ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ครูอาจารย์ที่สอนหนังสือได้พานักเรียนไปฟังธรรมที่วัดตามโครงการที่โรงเรียนจัดทำขึ้น และนักเรียนส่วนมากที่ตอบแบบสอบถามก็เป็นนักเรียนหญิงเป็นส่วนมากย่อมไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขและพ่อแม่ก็เลี้ยงดูนักเรียนเป็นอย่างดีให้นักเรียนประพฤติในคำสอนของพระพุทธศาสนา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ **วรรณะ บรรจง** ที่ได้วิจัยเรื่อง ลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทยจากชุมชนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองในภาคใต้ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก 4 โรงเรียน และมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก 3 โรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากหรือได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวมาก หรือมาจากชุมชนที่มีคุณภาพสูงมีความเชื่อทางพุทธศาสนา การปฏิบัติทางพุทธศาสนา ความเชื่ออันน่ากายในตน การคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่าและมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่า เยาวชนที่มีลักษณะดังกล่าวนี้ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมความมีวินัยด้านการละเว้นอบายมุข

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความมีเมตตากรุณา ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่านักเรียนโรงเรียนสิรินครวิทยานุสรณ์มีความเมตตากรุณาน้อยมาก ไม่ค่อยช่วยเหลือใครเห็นแก่ตัวมากขึ้นชอบทำงานคนเดียวไม่ชอบทำงานเป็นกลุ่มหรืออาจจะเป็นไปได้ว่าที่โรงเรียนไม่มีสัตว์เลี้ยง หรือนักเรียนไม่มีเวลาให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงเพราะต้องเรียนหนังสือ สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ทิพย์พร สุภาพ** ที่ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์กิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา คุณลักษณะทางจริยธรรมส่วนใหญ่ที่เกิดจากกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และความใฝ่รู้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) **ด้านความมีวินัยในตนเอง** การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินครวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอธิบายผลได้ว่า นักเรียนตั้งใจทำงานตามที่ครูสั่ง เพราะเด็กจะเชื่อฟังผู้มีอำนาจเหนือตนเช่น พ่อ แม่ ครู อาจารย์ สอดคล้องกับทฤษฎี

ของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ที่กล่าวว่าจริยธรรมตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional) พัฒนาการจริยธรรมระดับนี้ ผู้ทำถือว่าการประพฤติตนตาม ความคาดหวัง ของผู้ปกครอง บิดา มารดา กลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกหรือของชาติ เป็นสิ่งที่ควรจะทำหรือทำความผิดเพราะกลัวว่า ตนจะไม่ใช่ที่ยอมรับของผู้อื่น ผู้แสดงพฤติกรรมจะไม่คำนึงถึงผลตามที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเอง ถือว่าความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดี เป็นสิ่งสำคัญ ทุกคนมีหน้าที่จะรักษามาตรฐานทางจริยธรรม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนจะทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายเสมอ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า นักเรียนเชื่อฟังผู้มีอำนาจเหนือตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **โวนา ยะสารวรรณ** ที่ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ นักเรียนชอบคุยหรือเล่นกับเพื่อนในขณะที่กำลังเรียน

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในอยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนเก็บและทิ้งขยะลงในถังที่จัดวางไว้ทุกครั้ง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า นักเรียนส่วนมากไม่ชอบเรื่องกฎระเบียบ ชอบพูดคุยนอกรอบกับผู้อื่นขาดระเบียบวินัย ทิ้งขยะไม่เป็นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **พระอธิการบวรศักดิ์ จุกฤทธิโม (ตันปรัักษ์)** ที่ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาความมีระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุดมวิทยา

2. ด้านความมีสัมมาคารวะ การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอธิบายผลได้ว่า นักเรียนได้ฝึกให้เป็นเด็กที่มีความมีสัมมาคารวะตั้งแต่ยังเด็กโดยการซึมซับจากบิดามารดาเมื่อบิดามารดาให้ไปทำบุญที่วัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ **จรัญ แก้วเป็ง** เรื่อง จริยธรรมด้านคารวะธรรม พบว่า นักเรียนโรงเรียนเชียงคำวิทยาคมมีพฤติกรรมด้านคารวะธรรมที่มีต่อพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนไหว้พระพุทธรูปและสวดมนต์ด้วยกิริยาสำรวม ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า นักเรียนได้ถูกฝึกฝนจากพ่อแม่ผู้ปกครองให้เข้าวัดฟังธรรมตั้งเป็นเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูประภัสร์วรกิจ ปัตถัย** ที่ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาจริยธรรม : กรณีศึกษาการอบรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม (ค่ายพุทธบุตร) วัดป่าดอนธาตุ ตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธรการดำเนินการ

ความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาจริยธรรม : กรณีศึกษาการอบรมเข้าค่าย
คุณธรรมจริยธรรม (ค่ายพุทธบุตร) วัดป่าดอนธาตุ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ เวลาฟังธรรมที่วัดนักเรียนไม่พูดคุยกันและ
ตั้งใจฟังธรรม นักเรียนทำความเคารพต่อพ่อแม่ครูอาจารย์ทุกครั้งก่อนมาเรียนและก่อนเข้า
ห้องเรียน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การจะให้เด็กมีวินัยจะต้องปลูกฝังให้เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง
เติบโตเป็นผู้ใหญ่ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะทำให้เด็กมีวินัยเป็นอย่างดี
ดังนั้น ผู้ปกครองและครูจึงต้องนำแนวทางการสร้างวินัย สอดแทรกในทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้ เห็นได้ปฏิบัติตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชูจิตร์
แซมลำเจียก** ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการอบรมคุณธรรมจริยธรรมและพัฒนาจิตใจนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนโคกสำโรงวิทยา

3. ด้านความเมตตากรุณา การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของ
นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร
จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอธิบายผลได้ว่า นักเรียนโรงเรียนสิรินธร
วิทยานุสรณ์ มีความเมตตากรุณาเป็นที่ตั้ง เพราะว่า นักเรียนรู้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สิริยา พรมรัตน์** ที่ได้วิจัยเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตาม
ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานีเขต 1

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานเมื่อโรงเรียน
เลิกที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่ามีนักเรียนมีความรักความเมตตาต่อพ่อแม่ช่วยเหลืองานบ้านที่พ่อแม่บอก
ให้ทำสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมพงศ์ สมภักดี** ที่ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมของ
นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่โรงเรียน
เสมอด้วยความเมตตา ที่เป็นเช่นนี้ ที่โรงเรียนอาจไม่มีสัตว์เลี้ยงอยู่ นักเรียนต้องเรียนหนังสืออาจไม่
มีเวลาให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงก็ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เกียรติสุดา นาคุณ** ที่ได้วิจัยเรื่อง
การพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 - 4

4. ด้านการละเว้นอบายมุข การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของ
นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร
จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอธิบายผลได้ว่า นักเรียนโรงเรียนสิรินธร
วิทยานุสรณ์ ไม่ไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขทุกชนิด ถึงจะมีก็น้อยมากซึ่งนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่ก็เป็นนักเรียนหญิง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **ประไพ มุ่งจำกัด** ที่ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห้ (เขตพื้นที่อนุสรณ์) จังหวัดพะ นนครหรืออยุธยา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนเสมอ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า มีความขยันไม่เกียจคร้าน เนื่องจากว่าการไปเรียนหนังสือเป็นกิจวัตรที่นักเรียน ต้องไปเป็นประจำในทุกวัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **โกเศศ ดั่งอินทร์** ที่ได้วิจัยเรื่อง การปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยศึกษาจากการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวดูการละเล่นเพราะ เป็นเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนยังชอบไปเที่ยวในที่ต่างๆ ดู การละเล่นตามลักษณะของวัยรุ่น ชอบไปเที่ยวกับเพื่อนไม่ชอบทำตามกฎระเบียบ ไปเที่ยวเสพ ยาเสพติดหลบเรียน ยกพวกตีกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **บรรเจิด ดอกอิน** ที่ได้วิจัยเรื่อง การป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร

5.2.2 การเปรียบเทียบการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของ นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และ อาชีพของผู้ปกครอง แตกต่างกันมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนที่มี เพศต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับ ความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียน ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียน มัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธรจังหวัด อุบลราชธานี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมความมีวินัยของนักเรียนของนักเรียน มัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัด อุบลราชธานี นักเรียนหญิงจะมีวินัยมากกว่านักเรียนชาย แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ไวยากร ยะสารวรรณ** ที่ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมเชิง จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ นักเรียนปฏิบัติตาม

กฎ ระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ นักเรียนชอบคุยหรือเล่นกับเพื่อนในขณะที่กำลังเรียน

2) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียน ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี นักเรียนที่มีอายุ ต่างกัน ตามระดับและประสบการณ์ ของแต่ละคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วรรณะ บรรจง** ที่ได้วิจัยเรื่อง ลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทยจากชุมชนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองในภาคใต้ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก 4 โรงเรียนและมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก 3 โรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช **ผลการวิจัยพบว่า** เยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากหรือได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวมาก หรือมาจากชุมชนที่มีคุณภาพสูงมีความเชื่อทางพุทธศาสนา การปฏิบัติทางพุทธศาสนา ความเชื่ออำนาจภายในตน การคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่าและมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่าเยาวชนที่มีลักษณะดังกล่าวน้อยโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี นักเรียนจะแตกต่างกันตามไปตามความรู้ และระดับชั้นภูมิ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ **พระอธิการบวรศักดิ์ จุกธมโม (ตันปรีรักษ์)** ที่ได้เรื่อง ปัญหาความมีระเบียบ

วินัยของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุดมวิทยา บุคลากรโดยรวมเห็นว่า ปัญหาวินัยนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุดมวิทยาโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความประพฤติ และด้านการแต่งกาย โดยมีรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน คือ นักเรียนไม่รู้จักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ นักเรียนพูดจาไม่สุภาพ พูดก้าวร้าวหยาบคาย และนักเรียนไม่รักษาความสะอาด และไม่ตัดเล็บมือเล็บเท้า

4) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี นักเรียน ต่างกันไปตามความรู้ความสามารถตามระดับ ใคิว ของแต่ละคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **จรัญ แก้วเป็ง** ที่ได้วิจัยเรื่อง จริยธรรมด้านคารวะธรรม พบว่า นักเรียนโรงเรียนเชิงคำวิทยาคมมีพฤติกรรมด้านคารวะธรรมที่มีต่อพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเมื่อนักเรียนเดินเข้าโรงเรียนพอมมาถึงแท่นพระ นักเรียนจะแสดงความเคารพด้วยการไหว้ ในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาหรือวันเกิดโรงเรียนนักเรียนร่วมทำบุญตักบาตรและปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจและมีความพร้อมเพรียง เวลาที่มีการประกาศรายชื่อบุคคลที่ทำความดี หรือบุคคลที่ไปสร้างชื่อเสียงให้กับทางโรงเรียน ทุกคนแสดงออกถึงความชื่นชมยินดีที่เพื่อนประสบความสำเร็จ และแม้กระทั่งเวลาเพื่อนพูดแสดงความเห็นในที่ประชุมนักเรียนก็จะรับฟังด้วยความตั้งใจพฤติกรรมด้านคารวะธรรมที่มีต่อผู้ปกครองและบุคคลอื่นๆ ดีขึ้น

5) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียน ที่อาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร

จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันตาม ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันออกไป แต่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนเปลี่ยนไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สิริยา พรมรัตน์** ที่ได้วิจัยเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 1 คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมและทุกด้าน มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ความกตัญญูตเวที ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเมตตากรุณา ด้านวินัยความรับผิดชอบ และด้านความประหยัดและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

3.2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ข้อเสนอแนะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่มีความเห็นคู่สัดที่ว่าไม่ทำร้ายสัตว์ รองลงมา คือช่วยเหลือเพื่อนร่วมห้องและเห็นใจผู้อื่น และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความพร้อมเสมอไม่ทะเลาะวิวาทกันในโรงเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 การเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งถือว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ทั้ง 4 ด้านอยู่ในขั้นดี จึงจำเป็นที่นักเรียนพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการละเว้นอบายมุข อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนส่วนมากเป็นนักเรียนหญิง ย่อมไม่ไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข ดังนั้นนักเรียนพึงรักษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนี้ต่อไป

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเมตตากรุณา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะสังคมนักเรียนนั้นไม่ค่อยคิดจะช่วยเหลือคนอื่นสักเท่าไร ดังนั้น นักเรียนควรฝึกหัดตนเองให้เป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อคนอื่น ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดี และแบ่งเป็นรายด้านในการเสนอแนะเชิงนโยบายตามลำดับดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านความมีวินัยในตนเอง พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น นักเรียนควรปรับปรุงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองให้มากกว่านี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนจะทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายเสมอ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนจะเชื่อฟังคุณครูเมื่อครูสั่งให้ทำงาน กลัวครูไม่ให้คะแนน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนเก็บและทิ้งขยะลงในถังที่จัดวางไว้ทุกครั้ง อยู่ในระดับมาก จึงควรปรับปรุงพฤติกรรมให้ดีขึ้น ฝึกตัวเองให้รักษาความสะอาดไม่มั่งง่าย ครูควรให้คำแนะนำตักเตือนบ่อย ๆ

2) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือ ด้านความมีสัมมาคารวะ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรรักษาระดับพฤติกรรมที่ดีไว้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนไหว้พระพุทธรูปและสวดมนต์ด้วยกิริยาสำรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะครูได้พานักเรียนไปสวดมนต์ที่วัดในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเด็กมีความเคารพในพระพุทธศาสนาอยู่แล้ว

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนทำความเคารพต่อพ่อแม่ครูอาจารย์ทุกครั้งก่อนมาเรียนและก่อนเข้าห้องเรียน และเวลาฟังธรรมที่วัดนักเรียนไม่พูดคุยกันและตั้งใจฟังธรรม อยู่ในระดับมาก จึงควรปรับปรุงพฤติกรรมให้ดีขึ้น ฝึกทำความเคารพทุกครั้งที่ได้ไปโรงเรียน ครูควรพานักเรียนไปที่วัดในวันสำคัญบ่อย ๆ จัดกิจกรรมในวันสำคัญวันพ่อและวันแม่ทุกปี

3) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 คือ ด้านความเมตตากรุณา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น นักเรียนควรปรับปรุงตนเอง เสียสละเพื่อคนอื่น และสัตว์ต่างๆที่หิวโหย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานเมื่อโรงเรียนเลิก อยู่ในระดับมาก จึงควรรักษาระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนี้ต่อไป สงสารพ่อแม่ที่ต้องทำงานหนักหาเลี้ยงครอบครัว

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่โรงเรียนเสมอด้วยความเมตตา อยู่ในระดับมาก จึงควรปรับปรุงพฤติกรรมเชิงจริยธรรม รักเมตตาเพื่อนร่วมชั้น และสัตว์เลี้ยงที่อยู่รอบ ๆ ตัว

4) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 4 คือ ด้านการละเว้นอบายมุข พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น นักเรียนควรรักษามาตรฐานนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด จึงควรรักษาระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนี้ต่อไป เพื่อละความเกียจคร้านเป็นหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวดูการละเล่นเพราะเป็นเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท อยู่ในระดับมาก นักเรียนจึงควรปรับปรุงพฤติกรรมเชิงจริยธรรมไม่ไปเที่ยวในสถานที่ไม่เหมาะสม บางครั้งอาจทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท ควรปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธศาสนาเพื่อฟังคำตักเตือนของพ่อแม่

5.3.2 ข้อที่เสนอแนะเพื่อการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับควมมีวินัย โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

1) ควรวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านควมมีวินัยในเรื่อง มารยาท การกินดื่ม การแต่งกาย ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

2) ควรวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านควมกตัญญูกตเวที ควมสามัคคี ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

3) ควรวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านควมซื่อสัตย์ ควมประหยัด และควมอดทน ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

บรรณานุกรม

1. หนังสือ :

กรมการศาสนา. **อิทธิพลของสถานเจริญธรรมที่มีต่อเยาวชนในเขตอำเภอเชียงใหม่**, 2530.

กาญจนา หาสิตะพันธ์. **การควบคุมตนเอง (Self – Discipline)**. รายงานการประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2517.

กัลยา วานิชย์บัญชา. **สถิติสำหรับงานวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

จรรยา สุวรรณทัต. **เอกสารการสอนชุดวิชาการแนะแนวกับคุณภาพชีวิต หน่วยที่ 1 – 8**, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์. **สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2545.

นิภา เมธาวีชัย. **วิทยาการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543.

บุญมี แทนแก้ว. **จริยศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2532.

_____ . **จริยธรรมกับชีวิต**, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเคียนสตอร์, 2552.

บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2545.

บุญเลิศ ราโชติ. **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน**. สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี : ออฟเซ็ตการพิมพ์, 2548.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุษย์ และคณะ. **จริยธรรมของชาวกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

พนัส หันนาคินทร์ และคณะ. **สร้างเสริมลักษณะนิสัย 6**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมค จำกัด, 2542.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). **จริยธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม, 2543.

พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). **ศาสนาและเยาวชน**. กรุงเทพฯ : มาสเตอร์เพรส, 2532.

พระภิกษุวิริยคุณ (เผด็จ ทตฺตชีโว). **ขุมทรัพย์จากพระไตรปิฎกคัมภีร์กัฎฐชาติ**. ปทุมธานี : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอุดมศึกษา, 2544.

พระพรหมมุนี. **ธรรมปริทรรศน์**. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2544.

แพรวภัทร ยอดแก้ว, **พฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษา**

มหาวิทยาลัยสยาม.กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสยาม. 2551.

ราชบัณฑิตยสถาน.**พจนานุกรม พ.ศ.2525**.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2523.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.**เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**.กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2540.

วิชาการ,กรม.**เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยศิลปศึกษาระดับ**

ประถมศึกษา.กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2525.วิชาการ, กรม.**เอกสารเสริมความรู้สำหรับ**

ครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา.กรุงเทพฯ: คุรุสภา, 2525.

สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม.**หลักการศึกษาคิตวิทยา หลักการสอน**.กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์แพร่พิทยา, 2517.

วิชาการ, กรม.**เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยศิลปศึกษาระดับ**

ประถมศึกษา.กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2525.

สงศรี ชมพวงศ์.**การวิจัย**.นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547

2. วิทยานิพนธ์ :

กุลชา ศิริเฉลิมพงศ์,“แนวทางการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคมจังหวัดบุรีรัมย์.”**วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหา**

บัณฑิต (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2544.

เกียรติสุดา นาคุณ“การพัฒนาแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์สำหรับนักเรียน

ช่วงชั้นที่3 - 4”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาวิชาวิจัยและ**

ประเมินผลการศึกษา. (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี),2551.

โกเศศ ด่วงอินทร์.“ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียนเกี่ยวกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่

นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร”.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: บริหารการศึกษา. (บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย), 2528.

จรัญ แก้วเป็ง,“การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนด้านคารวะธรรม โรงเรียนเชียงคำพิทยาคม

อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา”,(**วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตการบริหาร**

การศึกษา),2546.

- ชูจิตรี แซ่มลำเจียก. “แนวการอบรมคุณธรรม จริยธรรมและพัฒนาจิตใจนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนโคกสำโรงวิทยา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย : การบริหารการศึกษา**. (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2537.
- ทิฆัมพร สุภาพ. “การวิเคราะห์กิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต** (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2535.
- บรรเจิด ดอกอินทร์. “การศึกษาการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาการบริหารการศึกษา**. (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), 2544.
- ประไพ มุ่งจำกั๊ด. “การศึกษาพฤติกรรมการแข่งจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไผ่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) จังหวัดพระนครศรีอยุธยาสังกัดกรมสามัญศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต: บริหารการศึกษา**. (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2538.
- ประจักษ์ ปรามบุญเหลืออม. “การเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนโนนสูงศรีธานี อำเภอโนนสูงจังหวัดนครราชสีมา”. **วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 2547.
- เพียว เกาทัณฑ์ทอง. “การศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา**. (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร), 2534.
- พระอธิการบรรดักด์ จุกกมฺโม. “ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาวินัยนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุทุมวิทยาอำเภอสิรินธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3”. **สารนิพนธ์นิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา** (มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชธานี), 2550.
- พระครูประภักดิ์วรวิจิตร. “ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาจริยธรรม : กรณีศึกษาการอบรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม (ค่ายพุทธบุตร) วัดป่าดอนธาตุ ตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา**, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), 2550.
- เวดี ศรีโกศล. “บทบาทในการเสริมสร้างวินัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี”. **วิทยานิพนธ์ศษ.ม** (มหาสารคามมหาวิทยาลัยมหาสารคาม). 2542.

วรรณะ บรรจง. “ลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทยจากชุมชนแผ่นดินธรรม
แผ่นดินทองในภาคใต้”. **ปริญญาานิพนธ์ วท.ม วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
กรุงเทพมหานคร**, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร), 2537.

จิราห์วัน มูลสถาน. “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีระเบียบวินัยในตนเอง”.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
(บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร), 2523.

ไวยาร ยะสารวรรณ. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้าน
ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร”.

สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัย **หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**
(สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา) 2546.

สมพงษ์ สมภักดี. “ปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน

มัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด”. **วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(บริหาร
การศึกษา)** (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2536.

สิริยา พรมรัตน์. “การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน
นักเรียนโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนารามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุบลราชธานีเขต 1”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต:สาขาบริหารการศึกษา**. (บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), 2551.

โสภาส อินโสม. “ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต :**
สาขาการบริหารการศึกษา. (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), 2552.

3. เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์ :

กิตติศักดิ์. **จริยธรรมทางการศึกษา**. ภาควิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (อัครา), 2528.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. **พระครูธรรมธรศิริวัฒน์ สิริวิฑฒโน**
วุฒิทางการศึกษา Ph.D. (Pali)
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและเลขาธิการศูนย์บัณฑิตวิทยาลัย
2. **ดร. เรืองเดช เขจรศาสตร์**
วุฒิทางการศึกษา ปร.ด.(ไทคึกษา).Ph.D.Sociology
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
3. **ผศ. ชื่น ศรีสวัสดิ์**
วุฒิทางการศึกษา ศศ.ม (ไทยคดีคึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้าภาควิชารัฐประศาสนศาสตรัมมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ. 6130/030

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตอุบลราชธานี
ถนนสมเด็จ อำเภอมือเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
34000

20 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย
เจริญพร ดร.เรืองเดช เขจรศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ชุด
2. กรอบแนวคิดในการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย พระบุญทัน จารุวณฺโณ (กณาลักษณ์) รหัส 5007405367 นิสิตระดับปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา รุ่นที่ 1 ศูนย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง **“การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับควมมีวินัยของนักเรียน
มัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสรินธร
จังหวัดอุบลราชธานี”** โดยมี พระครูศรีปริยัตยาภิวังค์ ดร. และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเลิศ
ราโชติ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตอุบลราชธานี พิจารณา
เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิและขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือการวิจัยตามเอกสารที่ส่งมาด้วย

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดี
และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสารกิจโกศล ดร.)

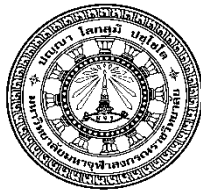
ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตอุบลราชธานี

Tel (Fax) : 0-4542-2153, 0-8441-1162-2

Email : Gradubon_MCU.at@hotmail.com

รองอธิการบดีวิทยาเขตอุบลราชธานี

ที่ ศธ. 6130/031

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตอุบลราชธานี
กิโลเมตรที่ 8 ถนนสมเด็จ อำเภอมือ
จังหวัด อุบลราชธานี 34000

20 มีนาคม 2543

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชั้น ศรีสวัสดิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ชุด
2. กรอบแนวคิดในการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย พระบุญทัน จารุณโณ (กณาลักษณ์) รหัส 5007405367 นิสิตระดับปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา รุ่นที่ 1 ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง **“การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียน
มัธยมศึกษา โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสรินธร
จังหวัดอุบลราชธานี”** โดยมี พระครูศรีปริยัตยาภิวัฒน์ ดร. และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเลิศ
ราโชติ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตอุบลราชธานี พิจารณา
เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิและขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือการวิจัยตามเอกสารที่ส่งมาด้วย

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดี
และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตอุบลราชธานี

Tel (Fax) : 0-4542-2153, 0-8441-1162-2

Email : Gradubon_MCU.at@hotmail.com

(พระครูสารกิจโกศล ดร.)

รองอธิการบดีวิทยาเขตอุบลราชธานี

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ. 6130/033

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตอุบลราชธานี
กิโลเมตรที่ 8 ถนนสมเด็จ อำเภอมือง
จังหวัดอุบลราชธานี 34000

20 มีนาคม 2553

เรื่อง ขออนุญาตทดสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

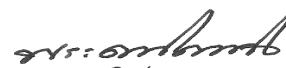
เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนเบ็ญที่ตุ้ม 2 ชองเม็ก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย พระบุญทัน จารุณฺโณ (กมลลักษณะ) รหัส 5007405367 นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา รุ่นที่ 1 ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตอุบลราชธานี ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **“การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับควมมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี”** โดยมีพระครูศรีปริยัตยาภิวัฒน์ ดร. และผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.บุญเลิศ ราชิตี เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์แก่นิสิตในการทำงานวิจัย จึงขอความร่วมมือในการจัดเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัยต่อไป ส่วนกำหนด วัน เวลานั้น ผู้วิจัยจะลงพื้นที่ติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จักได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสารกิจโกศล ดร.)

รองอธิการบดีวิทยาเขตอุบลราชธานี

ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตอุบลราชธานี

Tel (Fax) : 0-4542-2153, 0-8441-1162-2

Email : Gradubon_MCU.at@hotmail.com

ที่ ศธ. 6130/032

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศูนย์บัณฑิตศึกษาวิทยาเขตอุบลราชธานี
กิโลเมตรที่ 8 ถนนสมเด็จ อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี 34000

20 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย พระบุญทัน จารุวณฺโณ (กณาลักษณ์) รหัส 5007405367 นิสิตระดับปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา รุ่นที่ 1 ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขต
อุบลราชธานี ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง **“การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับควมมีวินัยของนักเรียน
มัธยมศึกษา โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร
จังหวัดอุบลราชธานี”** โดยมี พระครูศรีปริยัตยาภิวัฒน์ ดร. และผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.บุญเลิศ
ราโชติ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์
แก่นิสิตในการทำงานวิจัย จึงขอความร่วมมือในการจัดเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัยต่อไป ส่วน
กำหนด วัน เวลานั้น ผู้วิจัยจะลงพื้นที่ติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จักได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดี
และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสารกิจโกศล ดร.)

ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตอุบลราชธานี

Tel (Fax) : 0-4542-2153, 0-8441-1162-2

Email : Gradubon_MCU.at@hotmail.com.

รองอธิการบดีวิทยาเขตอุบลราชธานี

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยแบบปลายเปิดทั้ง 4 ด้านความมีวินัยเป็นต้นของนักเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะทั้ง 4 ด้าน

2. การตอบแบบสอบถามกรุณาตอบตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์โดยภาพรวม คำตอบของนักเรียนจึงไม่มีผลกระทบต่อตัวนักเรียนและคำตอบของนักเรียนจะถือเป็นความลับ

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่านักเรียนคงให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ และขอเจริญพรมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอเจริญพร

พระบุญทัน จารุวณฺโณ (กณาลักษณ์)

นิสิตปริญญาโท สาขา พระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตอุบลราชธานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ตามข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน
สถานภาพของนักเรียน

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

13 – 14 15 – 16

17 – 18 19 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4. เกรดเฉลี่ย (เทอมที่ผ่านมา)

ต่ำกว่า 2.00 2.00 – 2.49

2.5 – 2.99 3.00 – 3.49

3.50 ขึ้นไป

5. อาชีพผู้ปกครอง

เกษตรกรรม ข้าราชการ

ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาแต่ละชั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับการกระทำของนักเรียนเพียงข้อเดียวซึ่งแต่ละข้อจะมี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายความว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมากที่สุด
- 4 หมายความว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมาก
- 3 หมายความว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมปานกลาง
- 2 หมายความว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมน้อย
- 1 หมายความว่า ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมน้อยที่สุด

ด้านที่ 1 ความมีวินัยในตนเอง

ข้อที่	ความมีวินัยในตนเอง	ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด					
2	นักเรียนมาโรงเรียนตรงเวลาเป็นประจำ					
3	ก่อนหยิบของของคนอื่นมาใช้นักเรียนจะขออนุญาตเจ้าของก่อนทุกครั้ง					
4	นักเรียนให้เกียรติและยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น					
5	เมื่อนักเรียนทำผิด นักเรียนจะยอมรับปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน					
6	เมื่อนักเรียนเก็บของได้จะเก็บไว้เพื่อให้เจ้าของมารับคืน					
7	นักเรียนเก็บและทิ้งขยะลงในถังที่จัดวางไว้ทุกครั้ง					
8	นักเรียนจะทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายเสมอ					
9	นักเรียนไม่พูดคุยกันในเวลาครูสอนหนังสือ					
10	นักเรียนทำความเคารพครูเสมอเมื่อครูเดินผ่าน					

ด้านที่ 2 ความมีสัมมาคารวะ

ข้อที่	ความมีสัมมาคารวะ	ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนไหว้พ่อแม่ทุกครั้งก่อนมาโรงเรียน					
2	นักเรียนเชื่อฟังครูด้วยความเคารพเมื่อครูว่ากล่าวตักเตือน					
3	นักเรียนพูดจากับครูอาจารย์ด้วยวาจาไพเราะและเหมาะสมอย่างมีจิตสำนึก					
4	นักเรียนกราบพระพุทธรูปทุกครั้งเมื่อมาที่วัดด้วยกิริยาสำรวม					
5	เวลาฟังธรรมที่วัดนักเรียนไม่พูดคุยกันและตั้งใจฟังธรรม					
6	เมื่อนักเรียนพบพระสงฆ์แล้วยกมือไหว้ด้วยความเคารพ					
7	นักเรียนแต่งกายเรียบร้อยเมื่อครูพาไปนมัสการพระพุทธรูปที่วัด					
8	นักเรียนทำความเคารพคุณครูทุกครั้งก่อนเข้าเรียน					
9	นักเรียนทำกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาด้วยความเคารพ					
10	นักเรียนใส่เสื้อตามกฎระเบียบของโรงเรียนทุกครั้งที่มาเรียน					

ด้านที่ 3 ความเมตตากรุณา

ข้อที่	ความเมตตากรุณา	ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนมีความยินดีที่ได้แบ่งปันสิ่งของหรืออาหารให้เพื่อนเสมอ					
2	นักเรียนทำงานช่วยเหลือเพื่อนเมื่อมีกิจกรรมที่โรงเรียนและที่อื่นๆเสมอ					
3	นักเรียนช่วยคุณครูทำงานเสมอเมื่อโรงเรียนเลิก					
4	นักเรียนช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานเมื่อโรงเรียนเลิก					
5	นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่บ้านเสมอด้วยความเมตตา					
6	นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่โรงเรียนเสมอด้วยความเมตตา					
7	นักเรียนเมตตาจิตไม่กล้าฆ่าสัตว์เพราะกลัวบาป					
8	นักเรียนปลอบใจเพื่อนให้คลายทุกข์ด้วยความกรุณาต่อเพื่อน					
9	นักเรียนไปทำบุญตักบาตรที่วัดและวันสำคัญประจำ					
10	นักเรียนพูดจากับเพื่อนด้วยเมตตาจิตมีไมตรีต่อเพื่อนเสมอ					

ด้านที่ 4 การละเว้นอบายมุข

ข้อที่	การละเว้นอบายมุข	ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนไม่ชอบดื่มสุราเพราะกลัวถูกพ่อแม่ครูจะตีเตือน					
2	นักเรียนไม่ชอบดื่มสุราเพราะกลัวเสียเงินไปโดยเปล่าประโยชน์					
3	นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวกลางคืนเพราะต้องการความปลอดภัย					
4	นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวดูการละเล่นเพราะเป็นเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท					
5	นักเรียนไม่ชอบไปเล่นการพนันเพราะเป็นเหตุให้เกิดศัตรูคู่แค้น					
6	นักเรียนไม่ชอบไปกับเพื่อนที่ชวนไปเล่นการพนัน					
7	นักเรียนไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนเสมอ					
8	นักเรียนไม่ชอบสูบบุหรี่เพราะบุหรี่ทำให้เกิดโรคต่างๆได้					
9	นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวกลางคืนเพราะกลัวถูกใส่ร้ายจากเพื่อน					
10	นักเรียนไม่ชอบเล่นการพนันเพราะกลัวเสียเงินไปโดยเปล่าประโยชน์					

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ทั้ง 4 ด้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนข้อเสนอแนะตามความเป็นจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

1. การมีวินัยในตนเอง นักเรียนมีข้อเสนอแนะอย่างไร ?

.....

.....

.....

2. ความมีสัมมาคารวะ นักเรียนมีข้อเสนอแนะอย่างไร ?

.....

.....

.....

3. เกี่ยวกับความเมตตากรุณา นักเรียนมีข้อเสนอแนะอย่างไร ?

.....

.....

.....

4. เกี่ยวกับการละเว้นอบายอบายมุข นักเรียนมีข้อเสนอแนะอย่างไร ?

.....

.....

.....

ขออนุโมทนาขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก จ

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่องานวิจัย

ชื่อเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมควมมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี”

รหัส 500745367 ชื่อพระนิสิต พระบุญทัน จารุวณฺโณ (กณาลักษณ์) รุ่นที่ 1/ 2552

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

1. ชื่อสกุล – ของผู้เชี่ยวชาญ พระครูธรรมธรศิริวัฒน์ สิริวิฑฒโน

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและเลขานุการศูนย์บัณฑิตวิทยาลัย

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี

2. ชื่อสกุล – ของผู้เชี่ยวชาญ ดร. เรืองเดช เขจรศาสตร์

ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษบัณฑิตวิทยาลัย

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

3. ชื่อสกุล – ของผู้เชี่ยวชาญ ผ.ศ. ชื่น ศรีสวัสดิ์

ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คำชี้แจง

แบบวัดของการวิจัยตอนที่ 2 ทำขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบได้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ในแต่ละหัวข้อหากท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นว่าคำถามในข้อใดที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามความคิดเห็นของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องความคิดเห็น

ให้คะแนน + 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ให้คะแนน - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้ไม่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

	ข้อความ	การพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	นักเรียนได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	+1	+1	+1	1
2	นักเรียนมาโรงเรียนตรงเวลาเป็นประจำ	+1	+1	+1	1
3	ก่อนหยิบของมาใช้นักเรียนจะขออนุญาตเจ้าของก่อนทุกครั้ง	+1	+1	+1	1
4	นักเรียนเคารพให้เกียรติและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	+1	+1	+1	1
5	เมื่อนักเรียนทำผิด นักเรียนจะยอมรับปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน	+1	+1	+1	1
6	เมื่อนักเรียนเก็บของได้จะเก็บไว้เพื่อให้เจ้ามารับคืน	+1	+1	+1	1
7	นักเรียนเก็บและทิ้งขยะลงในถังที่จัดวางไว้ทุกครั้ง	+1	+1	+1	1
8	นักเรียนจะทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายเสมอ	+1	+1	+1	1
9	นักเรียนไม่พูดคุยกันในเวลาครูสอนหนังสือ	+1	+1	+1	1
10	นักเรียนทำความเคารพครูเสมอเมื่อครูเดินผ่าน	+1	+1	+1	1
11	นักเรียนไหว้พ่อแม่ทุกครั้งก่อนมาโรงเรียน	+1	+1	+1	1
12	นักเรียนเชื่อฟังครูด้วยความเคารพเมื่อครูว่ากล่าวตักเตือน	+1	+1	+1	1
13	นักเรียนพูดจากับครูอาจารย์ด้วยวาจาไพเราะและเหมาะสมอย่างมีจิตสำนึก	+1	+1	+1	1

	ข้อความ	การพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
14	นักเรียนกราบพระพุทธรูปทุกครั้งเมื่อมาที่วัดด้วยกิริยา สำรวม	+1	+1	+1	1
15	เวลาฟังธรรมที่วัดนักเรียนไม่พูดคุยกันและตั้งใจฟังธรรม	+1	+1	+1	1
16	เมื่อนักเรียนพบพระสงฆ์แล้วยกมือไหว้ด้วยความเคารพ	+1	+1	+1	1
17	นักเรียนแต่งกายเรียบร้อยเมื่อครูพาไปนมัสการ พระพุทธรูปที่วัด	+1	+1	+1	1
18	นักเรียนทำความเคารพคุณครูทุกครั้งก่อนเข้าเรียน	+1	+1	+1	1
19	นักเรียนทำกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาด้วยความ เคารพ	+1	+1	+1	1
20	นักเรียนใส่เสื้อตามกฎระเบียบของโรงเรียนทุกครั้งที่มา เรียน	+1	+1	+1	1
21	นักเรียนมีความยินดีที่ได้แบ่งปันสิ่งของหรืออาหารให้ เพื่อนเสมอ	+1	+1	+1	1
22	นักเรียนทำงานช่วยเหลือเพื่อนเมื่อมีกิจกรรมที่โรงเรียน และที่อื่นๆเสมอ	+1	+1	+1	1
23	นักเรียนช่วยคุณครูทำงานเสมอเมื่อโรงเรียนเลิก	+1	+1	+1	1
24	นักเรียนช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานเมื่อโรงเรียนเลิก	+1	+1	+1	1
25	นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่บ้านเสมอด้วยความ เมตตา	+1	+1	+1	1
26	นักเรียนให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยงที่โรงเรียนเสมอด้วยความ เมตตา	+1	+1	+1	1

	ข้อความ	การพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
27	นักเรียนเมตตาจิตไม่กล้าฆ่าสัตว์เพราะกลัวบาป	+1	+1	+1	1
28	นักเรียนปลอบใจเพื่อนให้คลายทุกข์ด้วยความกรุณาต่อเพื่อน	+1	+1	+1	1
29	นักเรียนไปทำบุญตักบาตรที่วัดและวันสำคัญประจำ	+1	+1	+1	1
30	นักเรียนพูดจากับเพื่อนด้วยเมตตาจิตมีไมตรีต่อเพื่อนเสมอ	+1	+1	+1	1
31	นักเรียนไม่ชอบดื่มสุราเพราะกลัวถูกพ่อแม่ครูจะตีเตือน	+1	+1	+1	1
32	นักเรียนไม่ชอบดื่มสุราเพราะกลัวเสียเงินไปโดยเปล่าประโยชน์	+1	+1	+1	1
33	นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวกลางคืนเพราะต้องการความปลอดภัย	+1	+1	+1	1
34	นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวดูการละเล่นเพราะเป็นเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท	+1	+1	+1	1
35	นักเรียนไม่ชอบไปเล่นการพนันเพราะเป็นเหตุให้เกิดศัตรูคู่แ้ว	+1	+1	+1	1
36	นักเรียนไม่ชอบไปกับเพื่อนที่ชวนไปเล่นการพนัน	+1	+1	+1	1
37	นักเรียนไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนเสมอ	+1	+1	+1	1
38	นักเรียนไม่ชอบสูบบุหรี่เพราะบุหรี่ทำให้เกิดโรคต่างๆ ได้	+1	+1	+1	1
39	นักเรียนไม่ชอบไปเที่ยวกลางคืนเพราะกลัวถูกใส่ร้ายจากเพื่อน	+1	+1	+1	1
40	นักเรียนไม่ชอบเล่นการพนันเพราะกลัวเสียเงินไปโดยเปล่าประโยชน์	+1	+1	+1	1

ภาคผนวก จ

ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
10	10	220	140	1,200	291
15	14	230	144	1,300	297
20	19	240	148	1,400	302
25	24	250	152	1,500	306
30	28	260	155	1,600	310
35	32	270	159	1,700	313
40	36	280	162	1,800	317
45	40	290	165	1,900	320
50	44	300	169	2,000	322
55	48	320	175	2,200	327
60	52	340	181	2,400	331
65	56	360	186	2,600	335
70	59	380	191	2,800	338
75	63	400	196	3,000	341
80	66	420	201	3,500	346
85	70	440	205	4,000	351
90	73	460	210	4,500	354
95	76	480	214	5,000	357
100	80	500	217	6,000	361
110	86	550	226	7,000	364
120	92	600	234	8,000	367
130	97	650	242	9,000	368
140	103	700	248	10,000	370
150	108	750	254	15,000	375

160	113	800	260	20,000	377
170	118	850	265	30,000	379
180	123	900	269	40,000	380
190	127	950	274	50,000	381
200	132	1,000	278	75,000	382
210	136	1,100	285	100,000	384

ภาคผนวก ช
สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 แสดงโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์

ภาพแสดงโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ในอดีต

ภาพที่ 2 แสดงโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ในปัจจุบัน

ภาพแสดงโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ในปัจจุบันและพระประธานประจำโรงเรียน

ภาพที่ 3 แสดงชุมชนตลาดที่ติดกับโรงเรียน

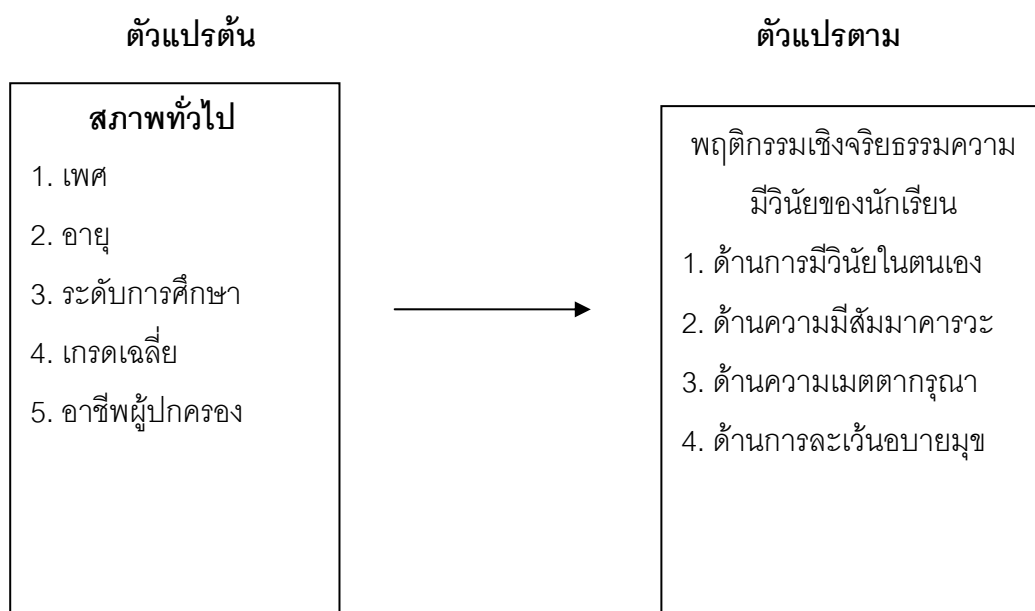
ภาพที่ 4 แสดงร้านค้าชุมชนที่อยู่ตรงข้ามกับโรงเรียน

ภาคผนวก ซ
สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมควมามีวินัยของนักเรียนโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากจริยธรรมของกรมการศาสนาและบุญมี แทนแก้ว ได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบคำถาม สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ และสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสามารถเขียนเป็นแผนภูมิกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : พระบุญทัน จารุวณฺโณ (กณาลักษณ์)
- เกิด : วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2519
- สถานที่เกิด : 82 หมู่ที่ 7 บ้านแก่งพัฒนา ตำบลโนนสว่าง อำเภอกุตุขาวบูน
จังหวัดอุบลราชธานี
- อุปสมบท : เมื่อ วันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2546
- สังกัด : วัดศรีอุดม เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร
จังหวัดอุบลราชธานี
- การศึกษา : จบพุทธศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย พ.ศ. 2544
จบประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ปวค.) จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาล
งกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2547
- หน้าที่ : พ.ศ. 2551 – ปัจจุบัน เป็นครูสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีอุดม
วิทยา
พ.ศ. 2552 - ปัจจุบันเป็นนายทะเบียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรี
อุดมวิทยา
- : พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน เป็นพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนสิรินธร
วิทยานุสรณ์
- เข้าศึกษา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย
- ที่อยู่ปัจจุบัน : วัดศรีอุดม เทศบาลตำบลนิคมลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัด
อุบลราชธานี